

***Sprawozdanie
z działalności Miejskiego Centrum
Pomocy Rodzinie w Zamościu
za rok 2024
oraz zamierzenia na rok 2025***

Akceptuję:

Zastępca Prezydenta Miasta

Marta Pfeifer

Zamość, marzec 2025 roku

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POMOCY SPOŁECZNEJ	5
ZADANIA GMINY	9
Program „Korpus Wsparcia Seniorów”	18
Program „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	19
Współpraca z innymi podmiotami	19
Współpraca w zakresie projektowania działań na terenie Zamościa	19
AKTYWNE FORMY POMOCY	20
Współpraca i bieżące wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej	20
Prace społecznie użyteczne	20
Centrum Integracji Społecznej w Zamościu	21
REALIZACJA RZĄDOWYCH PROGRAMÓW NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO	21
„Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.....	22
„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.....	23
POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE TEGO KRAJU	24
ZADANIA POWIATU	25
Realizacja zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej	25
Specjalistyczne poradnictwo	25
Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK)	25
Prowadzenie mieszkań treningowych dla osób usamodzielnianych	26
Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	27
Korzystanie z ośrodków wsparcia przez mieszkańców Zamościa na terenie powiatu	28
Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców miasta w tych domach (zadanie gminy)	28
Prowadzenie infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym i umieszczanie w nim skierowanych osób	29
REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	29
Zadania gminy - wspieranie rodziny	29
Opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.....	30
Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego	30
Finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających i kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające	30
ZADANIA POWIATU – SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	30
ZAPEWNIANIE DZIECIOM PIECZY ZASTĘPCZEJ W RODZINACH ZASTĘPCZYCH, RODZINNYCH DOMACH DZIECKA ORAZ W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH	31
Rodzinna piecza zastępcza	31
Piecza instytucjonalna – placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	34

Doradztwo metodyczne, szkolenia, nadzór nad jednostkami organizacyjnymi działającymi w strukturze powiatu, sprawozdawczość	38
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	39
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość.....	40
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	40
Rehabilitacja zawodowa.....	41
Rehabilitacja społeczna	41
Program „Aktywny samorząd”	44
Program wyrównywania różnic między regionami III	45
Program Samodzielność-Aktywność-Mobilność „Dostępne mieszkanie”	46
Program Samodzielność-Aktywność-Mobilność „Mieszkanie dla Absolwenta”	47
„Samorządowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych Miasta Zamość na lata 2022-2026”	47
REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH W 2024 ROKU	48
Świadczenia opiekuńcze.....	55
ŚWIADCZENIA RODZINNE DLA OBYWATELI UKRAINY W 2024 ROKU.....	62
FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	65
INFORMACJA O PRYZNANYCH DODATKACH MIESZKANIOWYCH W 2024 ROKU.....	68
MIESZKANIE NA START – DOPLATY DO CZYNSZU	70
CZYSTE POWIETRZE.....	71
ZWROT PODATKU VAT DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH WYKORZYSTUJĄCYCH PALIWA GAZOWE.....	72
ZAMOJSKI BON ŻŁOBKOWY.....	73
DODATEK OSŁONOWY	74
BON ENERGETYCZNY	75
POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W ZAMOŚCIU	77
ANALIZA FINANSOWA	80
REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU	80
PLAN, WYDATKI ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ BUDŻETOWYCH W 2024 ROKU	82
REALIZACJA PLANU WYDATKÓW Z BUDŻETU MCPR	83
REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH	85
POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	87
ZAMIERZENIA MIEJSKIEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAMOŚCIU NA 2025 ROK	87
Załącznik Nr 1 do Sprawozdania z działalności Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu za rok 2024 oraz zamierzenia na rok 2025.....	89
Załącznik Nr 2 do Sprawozdania z działalności Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu za rok 2024 oraz zamierzenia na rok 2025.....	93

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje i koordynuje na terenie miasta realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Głównym celem pomocy społecznej jako instytucji polityki społecznej państwa, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zgodnie ze statutem, Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania gminy i powiatu, własne i zlecone z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o pomocy społecznej. Ponadto Centrum realizuje zadania wymienione w innych ustawach tj.: m.in. w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o przeciwdziałaniu przemocy domowej, o dodatkach mieszkaniowych, określone uchwałami Rady Miasta Zamość, wynikające z porozumień i umów zawartych przez Miasto Zamość z innymi podmiotami, wyznaczone przez Prezydenta Miasta Zamość i Radę Miasta Zamość oraz zadania realizowane na podstawie posiadanych upoważnień i pełnomocnictw.

W wykonywaniu zadań Miejskie Centrum współpracuje z instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi.

Podkreślić należy, iż w strukturze Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu funkcjonuje także Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. MCPR sprawuje także nadzór nad działalnością:

- Środowiskowego Domu Samopomocy,
- Pogotowia Opiekuńczego,
- Domu Dziecka,
- Organizatora Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- Centrum Integracji Społecznej.

Ponadto w ramach zawartych umów sprawuje kontrole realizacji umów w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego, Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn oraz Domu Pomocy Społecznej, a także zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa MCPR udziela pomocy w postaci:

- świadczeń finansowych:
 - zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalny zasiłek celowy,
 - pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
 - opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.
 - przyznawanie dodatków mieszkaniowych,
 - świadczenia rodzinne,
 - fundusz alimentacyjny,
 - bon energetyczny,
 - dodatki osłonowe, dodatki gazowe,
 - Zamojski Bon Żłobkowy.
- świadczeń niematerialnych:
 - usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze,
 - kierowanie do domów pomocy społecznej,
 - zapewnienie schronienia osobom bezdomnym,
 - sprawianie pogrzebu,
 - kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do środowiskowego domu samopomocy,

- prowadzenie punktu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego,
- kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni,
- współorganizowanie spotkań okolicznościowych dla klientów pomocy społecznej oraz zbiórki darów,
- doradztwo metodyczne dla kadry pomocy społecznej,
- opracowywanie i realizacja programów osłonowych,
- świadczeń rzeczowych:
 - pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (w tym w mieszkaniu chronionym), pomoc w uzyskaniu zatrudnienia (poprzez m. in. kursy zawodowe), pomoc na zagospodarowanie (w formie rzeczowej dla usamodzielnianych wychowanków),
 - pomoc w postaci gorącego posiłku,
 - pracy socjalnej.

MCPR realizuje również zadania ustawowe związane z dofinansowaniem ze środków PFRON rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych tj.:

- działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 roku świadczeniami pomocy społecznej objęło **1 969 rodzin**, w których przebywało **3 657 osób**, co stanowiło 6,38 % ogółu mieszkańców miasta, w tym

- ze świadczeń pomocy społecznej (przyznawanych na podstawie decyzji administracyjnych) skorzystały 1133 rodziny (tj. 2026 osób w tych rodzinach) – spadek o 119 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w porównaniu do roku 2023,
- z wyłącznej pracy socjalnej skorzystało **836** rodzin (tj. **1 631** osób w tych rodzinach) – wzrost o 190 rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej w porównaniu do roku 2023.

W systemie pomocy społecznej pracownicy socjalni zarejestrowali w 2024 r. 475 nowych rodzin (w tym 332 rodziny korzystające wyłącznie z pracy socjalnej oraz 143 rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji administracyjnych).

Poniższa tabela ilustruje zestawienie liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach objętych pomocą MCPR wynikającą z ustawy o pomocy społecznej w latach 2020-2024.

Tab. nr 1. Zestawienie liczby osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2020-2024

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Udział % liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców miasta Zamość
2020	1 950	3 969	6,55 %
2021	2 004	3 949	6,63 %
2022	2 008	3 869	6,59 %
2023	1898	3 735	6,39 %
2024	1969	3 657	6,38 %

Źródło: sprawozdanie MRPiPS-03 za 2020 – 2024.

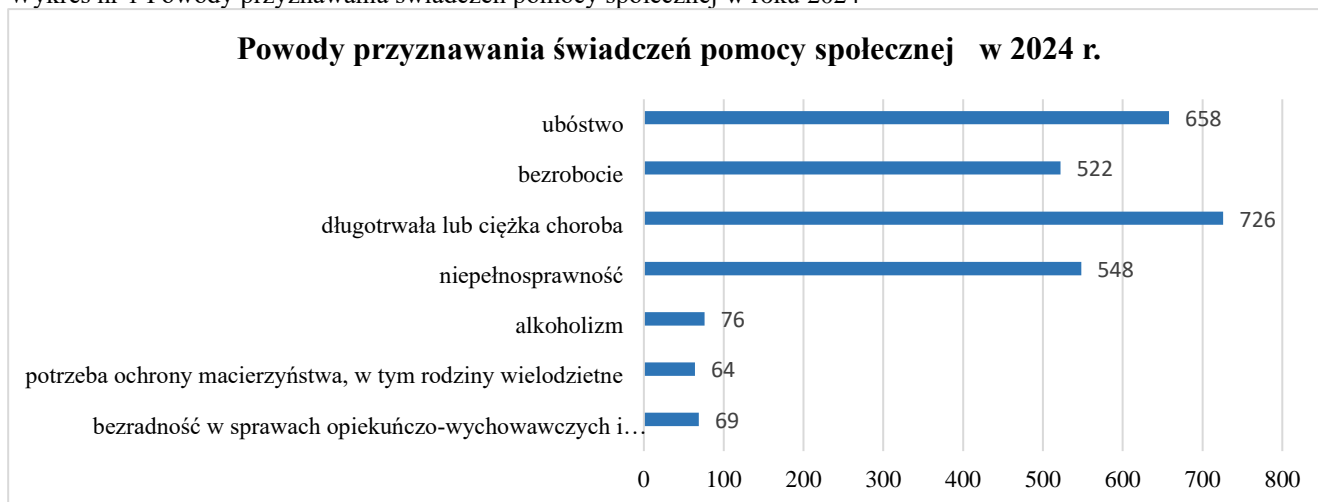
Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, iż w porównaniu do roku 2023 nastąpił wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej o 71 rodzin.

W okresie sprawozdawczym najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń dla mieszkańców Zamościa były:

- długotrwała lub ciężka choroba – **36 %**, tj. **726 rodzin** (w 2023 r. – 764 rodziny),
- ubóstwo – **33 %** tj. **658 rodzin** (w 2023 r. – 762 rodziny),
- bezrobocie – **28 %**, tj. **522 rodzin** (w 2023 r. – 612 rodziny),
- niepełnosprawność – **27 %**, tj. **548 rodzin** (w 2023 r. - 556 rodziny),
- alkoholizm – **3 %**, tj. **76 rodzin** (w 2023 r. – 119 rodzin),
- potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym rodziny wielodzietne – **3 %** tj. **64 rodziny** (w 2023 r. – 93 rodziny),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych – **3 %**, tj. **69 rodzin** (w 2023 r. – 103 rodziny).

Poniższy wykres przedstawia zestawienie powodów przyznawania świadczeń pomocy społecznej w roku 2024 dla mieszkańców Zamościa.

Wykres nr 1 Powody przyznawania świadczeń pomocy społecznej w roku 2024

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS).

W rodzinach objętych pomocą często występuje wiele problemów wzajemnie się warunkujących, jednym z dominujących powodów przyznawania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo będące w ścisłej korelacji z problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby lub w powiązaniu z problemem bezrobocia. Kolejny powód korzystania ze świadczeń pomocy to niepełnosprawność.

W ogólnej liczbie **1 969** osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym z pracy socjalnej, było **1 188 osób samotnie gospodarujących** (60,33 %) - w 2023 r. było 1069 osób samotnie gospodarujących.

Emeryci i renciści stanowili **18,13 %** ogółu rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej tj. **357 rodzin** (w 2023 r. – 389 rodzin) w tym **267 to osoby samotnie gospodarujące** (w 2023 r. – 274 osób), co stanowiło **74,78 %** ogółu emerytów i rencistów.

Rodziny z dziećmi, tj. **399 rodziny** (w 2023 r. – 430 rodziny), tj. **20,26%** ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym:

- rodziny z jednym dzieckiem – **155 rodzin**, tj. **38,84 % rodzin z dziećmi** (w 2023 r. – 169 rodzin),

- rodziny z dwójką dzieci – **127 rodzin**, tj. **31,82 % rodzin z dziećmi** (w 2023 r. – 142 rodziny),
- rodziny wielodzietne (3 i więcej dzieci) – **117 rodzin**, tj. **29,32 % rodzin z dziećmi** (w 2023 r. – 119 rodzin).

Rodziny niepełne tj. **130 rodzin** (w 2023 r. – 154 rodziny), tj. **32,58 %** ogółu rodzin z dziećmi, w tym:

- rodziny z jednym dzieckiem – **50 rodzin**, tj. **38,46 % rodzin niepełnych** (w 2023 r. – 66 rodzin),
- rodziny z dwójką dzieci – **42 rodziny**, tj. **32,31 % rodzin niepełnych** (w 2023 r. – 47 rodzin),
- rodziny wielodzietne (3 i więcej dzieci) – **38 rodzin**, tj. **29,23 % rodzin niepełnych** (w 2023 r. – 41 rodzin).

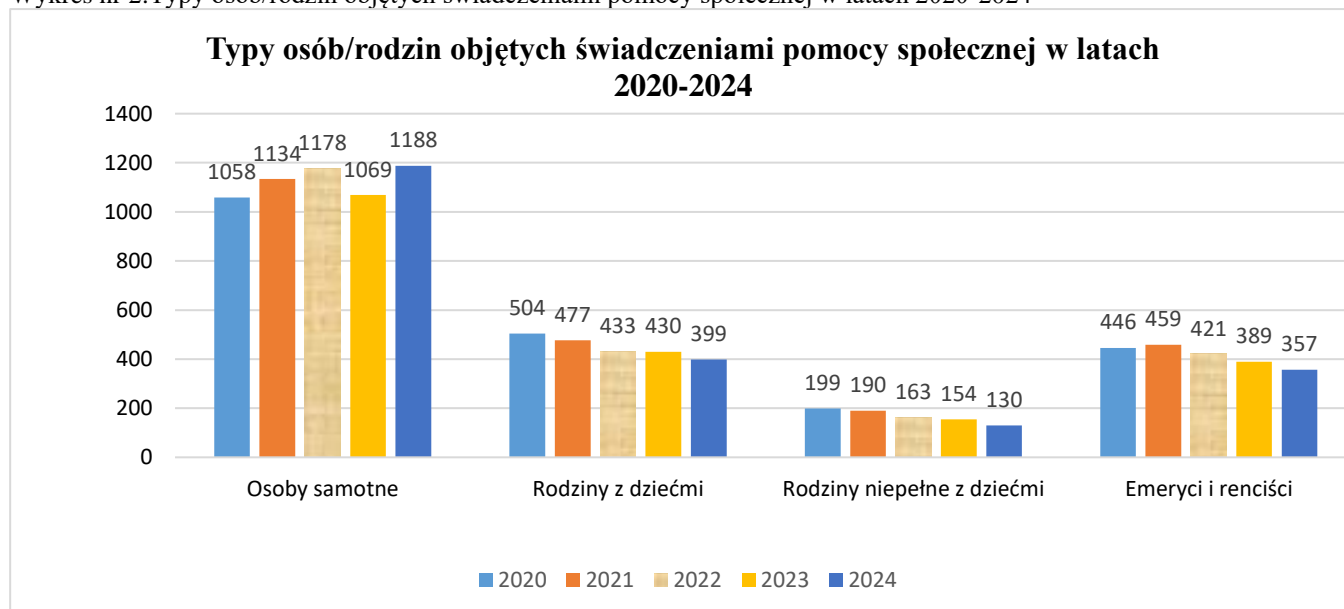
Poniższa tabela przedstawia zestawienie typów osób/rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej MCPR w latach 2020 - 2024.

Tab. nr 2. Zestawienie typów osób/rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w latach 2020 - 2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Osoby samotnie gospodarujące	1058	1134	1178	1069	1188
Rodziny z dziećmi	504	477	433	430	399
Rodziny niepełne z dziećmi	199	190	163	154	130
Emeryci i renciści	446	459	421	389	357
w tym osoby samotne	298	311	295	274	267

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS).

Wykres nr 2. Typy osób/rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w latach 2020-2024

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS).

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli oraz w wykresie nr 3 zauważyć można, że wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej w stosunku do roku 2023 nastąpił:

- wzrost liczby osób samotnie gospodarujących o 119 osób,
- spadek liczby rodzin z dziećmi o 31 rodzin,

- spadek liczby rodzin niepełnych z dziećmi o 24 rodziny,
- spadek liczby emerytów i rencistów o 32 osoby, w tej grupie zmniejszyła się także liczba osób samotnie gospodarujących o 7 osób.

W 2024 r. liczba osób, którym świadczenia z pomocy społecznej zostały przyznane na podstawie decyzji administracyjnej wyniosła 1450 świadczeniobiorców, w tym 773 osoby samotnie gospodarujące i 677 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rodzinie.

Poniższa tabela ilustruje zestawienie dochodów osób samotnie gospodarujących korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2024, dane nie zawierają liczby osób samotnie gospodarujących korzystających wyłącznie z pracy socjalnej.

Tab. nr 3. Zestawienie dochodów świadczeniobiorców - osób samotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2024.

Dochód osoby gospodarującej (zł)	osoby samotnie	liczba osób samotnych	udział % w ogólnej liczbie osób samotnych
0 – 350,00		271	35 %
350,01 – 776,00		67	8,7 %
776,01 – 1 164,00		179	23,1 %
1 164,01 – 1 552,00		33	4,2 %
Powyżej 1 552,01		223	29 %
RAZEM		773 ¹	100%

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu.

W 2024 roku liczba osób samotnie gospodarujących korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, których dochód nie przekroczył ustawowego kryterium dochodowego, tj. 776,00 zł wynosiła 338 osób, co stanowi 43,7 % ogółu osób samotnie gospodarujących korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Poniższa tabela ilustruje zestawienie dochodów świadczeniobiorców pomocy społecznej w rodzinie korzystających z pomocy MCPR w 2024 roku, dane nie zawierają liczby rodzin korzystających wyłącznie z pracy socjalnej.

Tab. nr 4. Zestawienie dochodów świadczeniobiorców gospodarujących w rodzinie korzystających z pomocy MCPR w roku 2024.

Dochód na osobę w rodzinie (zł)	liczba świadczeniobiorców w rodzinie	udział % w ogólnej liczbie osób objętych pomocą (w rodzinie)
0 – 300,00	156	23 %
300,01 – 600,00	227	33,5 %
600,01 – 900,00	157	23,5 %
900,01 – 1200,00	92	13,5 %
powyżej 1200,00	45	6,5 %
RAZEM	677 ²	100%

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu

W 2024 roku liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej pozostających w rodzinie, u których dochód nie przekroczył ustawowego kryterium dochodowego, tj. 600,00 zł na 1 osobę

¹ W liczbie tej nie ujęto osób samotnych, które w 2024 r. korzystały wyłącznie z pracy socjalnej.

² W liczbie tej nie ujęto osób w rodzinie, które w 2024 r. korzystały wyłącznie z pracy socjalnej.

w rodzinie, wynosiła 383 osoby, co stanowi 56,5 % ogółu świadczeniobiorców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jako osoby w rodzinie.

ZADANIA GMINY

MCPR realizowało zadania z zakresu pomocy społecznej własne, jak również zlecone gminom. Rodziny wymagające wsparcia/osoby samotnie gospodarujące zostały objęte różnymi formami pomocy, w tym:

- świadczeniami pieniężnymi,
- świadczeniami niepieniężnymi, w tym pracą socjalną.

W 2024 roku obowiązywało kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 776,00 zł
- dla osoby w rodzinie – 600,00 zł

Świadczenia pieniężne

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej to:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowanie opieki przyznane przez sąd.

W roku 2024 w ramach świadczeń pieniężnych przyznawano następujące rodzaje świadczeń:

Zasiłek stały jest świadczeniem obligatoryjnym, przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej i pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, spełniającej kryterium dochodowe.

W 2024 r. zasiłek stały ustalano w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między 130 % kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła **1000,00 zł**,
- w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między 130% kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

W 2024 roku decyzjami przyznano świadczenie w postaci zasiłku stałego dla **266 osób**, w tym **245 osobom samotnym** (spadek o 1 osobę korzystającą z zasiłku stałego w porównaniu do roku 2023). Łącznie wypłacono **2 703 świadczenia** (spadek o 40 świadczeń w stosunku do 2023 roku) na kwotę **2 275 762 zł**.

Średnia wartość zasiłku stałego w 2024 roku wyniosła: **871 zł** dla osoby samotnie gospodarującej oraz **475 zł** dla osoby w rodzinie.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie albo rodzinie nieposiadającej dochodów lub o dochodach niższych od wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, a w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy wypłacany jest w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby samotnie gospodarującej. W przypadku rodziny zasiłek okresowy wypłacany jest w wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż **20 zł** miesięcznie.

W roku 2024 pomocą w formie zasiłków okresowych objęto **484 osoby** (spadek o 87 osób w stosunku do 2023 roku), wypłacając **3 225 świadczeń** (spadek o 823 świadczenia w porównaniu do roku 2023) na kwotę **1 407 442**.

Zasiłki okresowe najczęściej przyznawane były z powodu:

- bezrobocia – dla 404 osób (spadek o 143 osoby w stosunku do 2023 roku),
- niepełnosprawności – dla 34 osób (wzrost o 12 osób w stosunku do 2023 roku),
- długotrwałej choroby – dla 55 osób (wzrost o 27 osób w stosunku do 2023 roku)

Średnia wartość zasiłku okresowego w 2023 roku wyniosła **436,41 zł**.

Zasiłek celowy i w naturze jest świadczeniem fakultatywnym, zależnym od kryterium dochodowego, przyznawanym na zaspokojenie ważnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W 2024 roku pomocą w formie zasiłku celowego objęto **557 rodzin** (987 osób w tych rodzinach), którym decyzją przyznano **889 świadczeń** na łączną kwotę **324 850 zł** (wzrost o 39 rodzin w stosunku do roku 2023) – w tym:

- 130 osób/rodzin otrzymało zasiłek celowy na zakup opału, tj. 182 świadczenia na kwotę 160 050,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 879 zł.
- 156 osób/rodzin otrzymało zasiłek celowy na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, tj. 263 świadczenia na kwotę 55400,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 210 zł,
- 12 osób otrzymało zasiłek celowy na pokrycie kosztów remontu mieszkania, tj. 12 świadczeń na kwotę 3530,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 294 zł,
- 6 osób otrzymało zasiłek celowy na zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, tj. 6 świadczeń na kwotę 1400,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 233 zł,
- 61 osób otrzymało zasiłek celowy na zakup odzieży, tj. 93 świadczenia na kwotę 16900,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 277 zł,
- 1 rodzina otrzymała zasiłek celowy na zakup żywności, tj. 1 świadczenie na kwotę 400,00 zł,
- 191 osób/rodzin otrzymało zasiłek celowy na zaspokojenie innych potrzeb, tj. 332 świadczenia na kwotę 87170,00 zł – średnia wartość zasiłku celowego na ten cel wynosiła 262 zł.

Specjalny zasiłek celowy

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany **specjalny zasiłek celowy**, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio: kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Specjalnym zasiłkiem celowym objęto **256 osób/rodzin** wypłacając łącznie **624 świadczenia** na kwotę **220 892 zł** (wzrost o 74 osoby w stosunku do roku 2023; wzrost o 197 świadczeń w porównaniu do roku 2023).

Średnia wartość specjalnego zasiłku celowego w 2024 roku wynosiła **354 zł**.

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności

W 2024 roku w ramach Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 **świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności** przyznano **768 osobom** (w 754 rodzinach; liczba osób w tych rodzinach - 1 495 osób), wypłacając **6 198 świadczeń** na kwotę **1 496 436 zł** (spadek o 95 osób, spadek o 777 świadczeń).

Średnia wartość świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wynosiła **241,44 zł**.

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowanie opieki przyznane przez sąd

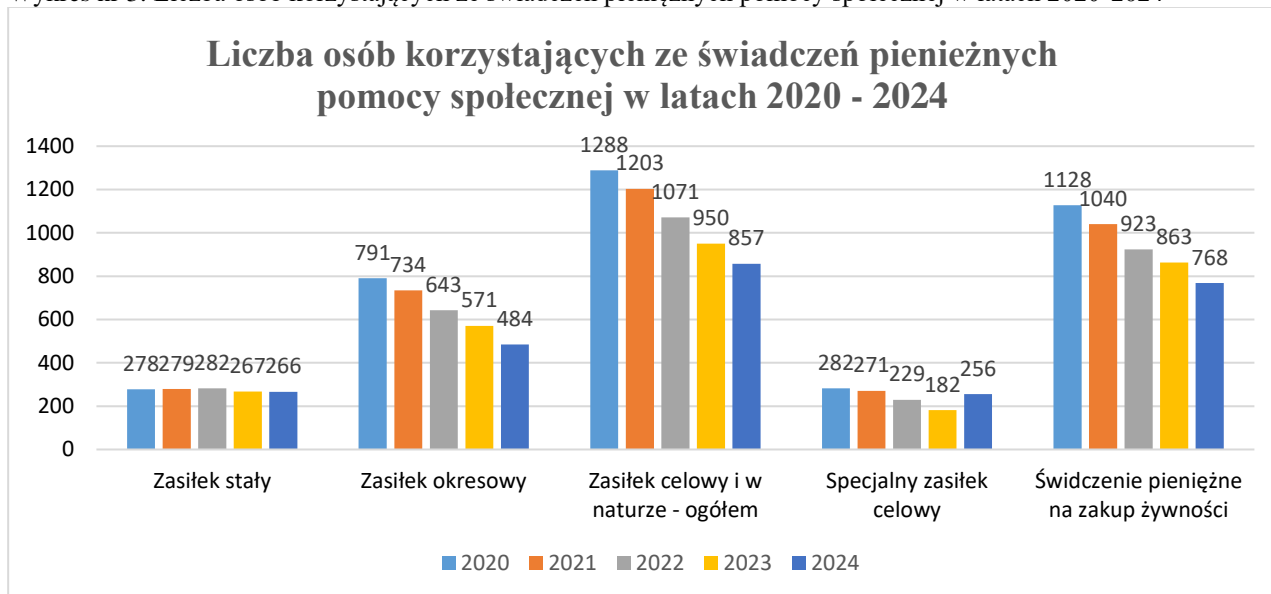
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowanie opieki przyznane przez sąd jest wypłacane opiekunowi na podstawie postanowienia sądu.

Świadczenie w formie wynagrodzenia dla opiekuna prawnego jest wypłacane bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

W 2024 r. wypłacono wynagrodzenie dla 6 opiekunów (zrealizowano 98 świadczeń na kwotę 23 591 zł) – w roku 2023 wynagrodzenie otrzymały 4 osoby (84 świadczenia na kwotę 20 400 zł).

Poniżej został przedstawiony wykres z liczbą osób korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w latach 2020 – 2024.

Wykres nr 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w latach 2020-2024

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS)

Świadczenia niepieniężne

Świadczenia niepieniężne to:

- posiłek,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- schronienie,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- sprawienie pogrzebu,
- praca socjalna.

Pomoc w formie dożywiania

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie realizowało Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Celem programu jest m.in. wsparcie gmin w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom go pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznawana nieodpłatnie jeśli dochód osoby/rodziny nie przekracza **200 % kryterium dochodowego** uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej.

W 2024 r. jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej nie przekraczał kwoty **1552,00 zł** a osoby w rodzinie **1200,00 zł**, to dana osoba samotnie gospodarująca lub rodzina mogła ubiegać się o przyznanie bezpłatnego posiłku lub odpowiednio osoba/rodzina mogła mieć przyznane świadczenie pieniężne na zakup żywności.

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało program w formie:

- dożywiania dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych,
- wypłaty świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności,
- wydawania posiłków w punkcie przy ul. Orlicz-Dreszera 2 w Zamościu.

Podstawową formą udzielania pomocy w postaci dożywiania jest zapewnienie obiadów dzieciom w przedszkolach/szkołach/innych placówkach. Dożywianie prowadzone było w 35 placówkach:

- **12** szkołach podstawowych, ponadpodstawowych,
- **15** przedszkolach,
- **2** żłobkach,
- **6** innych placówkach.

W 2024 roku w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 dożywianiem objęto łącznie **327** dzieci i młodzieży, wydano **33 550** posiłków (spadek o 67 dzieci). Łączny koszt Programu na dożywianie dzieci w ww. placówkach w 2024 roku wyniósł **388 125 zł**.

Osobom, które we własnym zakresie nie są w stanie same przygotować sobie posiłków, wydawane są obiady na wynos w pojemnikach jednorazowych w punkcie przy ul. Orlicz-Dreszera 2.

W okresie sprawozdawczym z obiadów skorzystało **88 osób**, w tym 37 osób bezpłatnie co stanowiło około 42% osób, a z odpłatnością 51 osób. Dla 40 osób obiady dostarczane były do domu przez osoby zatrudnione w ramach prac społecznie użytecznych.

Łącznie wydano 12 735 obiadów, przeciętnie 1 061 obiadów miesięcznie, średnio 51 obiadów dziennie. W 2024 r. cena obiadu wynosiła 14,80 zł i dostarczane były przez podmiot zewnętrzny (Spółdzielnia Socjalne „Przepis na sukces”, ul. Szczepieszka 11, 22-400 Zamość) do punktu wydawania posiłków przy ul. Orlicz-Dreszera 2.

W 2024 roku pomoc w zakresie dożywiania osób i rodzin dotkniętych ubóstwem realizowana była przez Polski Komitet Pomocy Społecznej (PKPS). Z bezpłatnej pomocy żywnościowej skorzystało 718 osób, których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. Przekazano osobom najbardziej potrzebującym – ogółem 34 682,8 kg żywności w 17 różnych asortymentach, około 33,06 kg produktów żywnościowych na osobę.

Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym świadczona w domu w postaci usług opiekuńczych, jest realizowana przez Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Zamościu.

Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności:

- pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opiekę higieniczną,
- zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują w szczególności:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia,
- rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu, zgodnie z zaleceniami lekarskimi,
- pomoc mieszkaniowa, w tym: w uzyskaniu mieszkania, organizacji drobnych napraw, remontów, adaptacji, likwidacji barier architektonicznych.

W 2024 roku w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto pomocą razem 215 osób (w porównaniu do roku 2023 spadek o 13 osób) - w tym:

- usługi opiekuńcze – 168 osób, w tym 150 osób samotnie gospodarujących oraz 18 osób w rodzinie (spadek o 13 osób w stosunku do roku 2023),

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznym – 47 osób, w tym 36 osób samotnie gospodarujących oraz 14 osób w rodzinach (wzrost o 1 osobę w stosunku do roku 2023).

W 2024 r. nie była świadczona pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych z zadań własnych.

W roku 2024 koszt jednej godziny usług wynosił:

- usługi opiekuńcze:

realizowane w dni robocze – 35,50 zł

realizowane w soboty, niedziele i święta – 38,50 zł

- usługi specjalistyczne z wyłączeniem osób z zaburzeniami psychicznymi - 48,00 zł

- usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

realizowane w dni robocze – 43,00 zł

realizowane w soboty, niedziele i święta – 43,00 zł

- w zakresie rehabilitacji fizycznej realizowane w dni robocze – 48,00 zł

- w zakresie zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży realizowane w dni robocze – 48,00 zł

W 2024 r. łączne wydatki na sfinansowanie usług opiekuńczych poza Programem Opieka 75+ wyniosły 2.620.562zł, z tego z budżetu miasta wydatkowano 1 771 183 zł, a z budżetu państwa 849 379 zł.

Program „Opieka 75+”

W Mieście Zamość liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 58 410 osób. W związku z tym, zgodnie z założeniami Programu „Opieka 75+”, Miasto Zamość w 2024 roku przystąpiło do realizacji Programu „Opieka 75+” uzyskując finansowe wsparcie do zadania własnego o charakterze obowiązkowym wynikającym z ustawy o pomocy społecznej, w zakresie realizacji usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze w ramach Programu Opieka 75+ świadczone były przez opiekunki Polskiego Czerwonego Krzyża Oddział Rejonowy w Zamościu.

W ramach Programu „Opieka 75+” przyznano usługi opiekuńcze 20 osobom w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także dla osób pozostających w rodzinie w wieku 75 lat i więcej, w tym 6 osób po raz pierwszy skorzystało z Programu w 2024 roku. W trakcie roku 2 osobom zostały uchylone decyzje przyznające usługi z uwagi, iż osobom tym przyznano pomoc w ramach innych programów, a tym samym liczba nowych osób zmniejszyła się do 4. Łącznie z Programu zrealizowano 5 790 godzin usług, w tym 3 474 godzin z dotacji w ramach Programu „Opieka 75+”, pozostałą liczbę godzin zrealizowano z wkładu własnego.

W 2024 r. całkowity koszt realizacji usług opiekuńczych w ramach Programu „Opieka 75+” wyniósł 210 129,00 zł z tego: z budżetu państwa wydatkowano 126 077,40 zł (60% dotacja), z budżetu miasta wydatkowano 84 051,60 zł (40 % wkład własny).

Dzięki realizacji Programu „Opieka 75+” zwiększyła się dostępność do usług dla osób kwalifikujących się do objęcia Programem, a tym samym wpłynęło to na poprawę komfortu ich życia i pozwoliło zapewnić ww. osobom wsparcie i pomoc adekwatną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia.

Pomoc w formie zapewnienia schronienia

W 2024 roku pomoc w zakresie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym realizowana była przez Koło Zamojskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, po wcześniejszym przeprowadzeniu postępowania konkursowego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Miesięczny koszt pobytu w Schronisku w 2024 roku wynosił 1 590 zł na osobę.

W okresie sprawozdawczym w Schronisku przebywało 45 osób z terenu Miasta Zamość (w tym 37 osób z problemem alkoholowym, 5 osób z problemem narkotykowym; 6 osób odbyło leczenie

na stacjonarnych oddziałach odwykowych). Schronisko świadczyło całodobową opiekę, wyżywienie, środki czystości i higieny osobistej.

Poza stałą pomocą w postaci zapewnienia schronienia i wyżywienia Schronisko świadczyło również pomoc doraźną dla 73 osób w postaci: noclegu, posiłku, kąpieli.

W zakresie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności:

- 4 osoby bezdomne realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Zamościu,
- 7 osób bezdomnych brało udział w programie „Przepis na integrację” realizowanym przez Spółdzielnię socjalną „Przepis na sukces”; 5 osób było zaangażowanych w wolontariat przy porządkowaniu grobów na cmentarzu parafialnym i komunalnym,
- 9 osób bezdomnych z problemem alkoholowym wzięło udział w zajęciach w ramach Programu „Redukcja Szkód” prowadzonego w Centrum Zdrowia Psychicznego w Zamościu,
- w ramach współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zamościu 4 osoby skorzystały z poradnictwa psychologicznego,
- 12 osób wzięło udział w zajęciach z psychoterapeutą oraz z doradcą zawodowym w ramach zadania realizowanego przez Schronisko pt. „Integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa oraz zapobieganie potrzeb bytowych osób bezdomnych – edycja 2024” finansowanego przez LUW,
- 10 osób uczestniczyło w pracach przy odmalowaniu wszystkich pomieszczeń, korytarzy i klatki schodowej Schroniska oraz przy odmalowaniu łóżek metalowych na potrzeby mieszkańców,
- opracowano i realizowano 3 Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności.

W celu zabezpieczenia potrzeb osób bezdomnych Miasto Zamość/Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie podpisało umowę o świadczenie usług schronienia ze Stowarzyszeniem Monar - Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Chełmie. Schronisko zapewniało całodobowy pobyt osobie bezdomnej zarówno kobietom jak i mężczyznom wraz z zapewnieniem niezbędnych warunków socjalnych dla osób bezdomnych oraz prowadzenie pracy socjalnej. W okresie sprawozdawczym do Schroniska w Chełmie skierowano 4 osoby bezdomne, tj. 2 kobiety i 2 mężczyzn.

W 2024 r. 2 osoby bezdomne (1 kobieta oraz 1 mężczyzna) przebywali w Schroniskach dla osób bezdomnych w województwie mazowieckim z uwagi na wcześniejszy pobyt na terenie gmin województwa mazowieckiego.

Ponadto Miasto Zamość /Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu w 2024 roku podpisało umowę ze Stowarzyszeniem Akademii Innowacji Społecznych o świadczenie usług schronienia w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Osoby bezdomne pomoc w formie schronienia mogły uzyskać w Schronisku z usługami opiekuńczymi w miejscowości Gwizdaj (Przeworsk) lub w miejscowości Niziny (Tuczepy). W okresie sprawozdawczym 2 osoby zostały skierowane do ww. Schroniska z usługami opiekuńczymi.

Oplacanie składki zdrowotnej

W 2024 r. dotacja z budżetu państwa w kwocie **211 826 zł** przeznaczona została na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne. W 2024 r. ubezpieczeniem zdrowotnym objęto **284 osoby**.

- a) **185 752 zł** - opłacono 2 308 należnych składek zdrowotnych za **236 osób** pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu
- b) **26 074 zł** – opłacono 290 składek zdrowotnych za **48 uczestników** Centrum Integracji Społecznej w Zamościu, które swoją działalność prowadzi od stycznia 2020 r. (zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym płatnikiem składek zdrowotnych od wypłacanych uczestnikom świadczeń integracyjnych jest ośrodek pomocy społecznej).

Sprawienie pogrzebu

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również sprawienie pogrzebu. W roku 2024 MCPR zorganizowało **6 pogrzebów** (pokryto koszty pogrzebu dla **5 zmarłych** mieszkańców Miasta Zamość oraz koszt **1 pogrzebu** dzieci martwo urodzonych nieodebranych przez rodziny pozostawionych w Szpitalu w Zamościu).

Łączny koszt wydatków za pogrzeby w 2024 r. wyniósł **25 442 zł.**

Praca socjalna w 2024 roku.

Celem pracy socjalnej jest poprawa funkcjonowania osób i rodzin w środowisku. Praca socjalna to specyficzna działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Pracownik socjalny w ramach pracy socjalnej współpracuje m. in. z: asystentami rodziny, pedagogami szkolnymi, kuratorami, funkcjonariuszami policji i straży miejskiej, przewodniczącymi zarządów osiedli, lekarzami rodzinnymi, pielęgniarkami środowiskowymi oraz przedstawicielami innych jednostek, instytucji i organizacji oraz psychologami i prawnikami.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W wykonywaniu pracy socjalnej pracownik wspomaga osoby i rodziny wymagające pomocy w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, zapobiega procesowi marginalizacji osób grup, a także przeciwdziała zjawiskom wykluczenia społecznego.

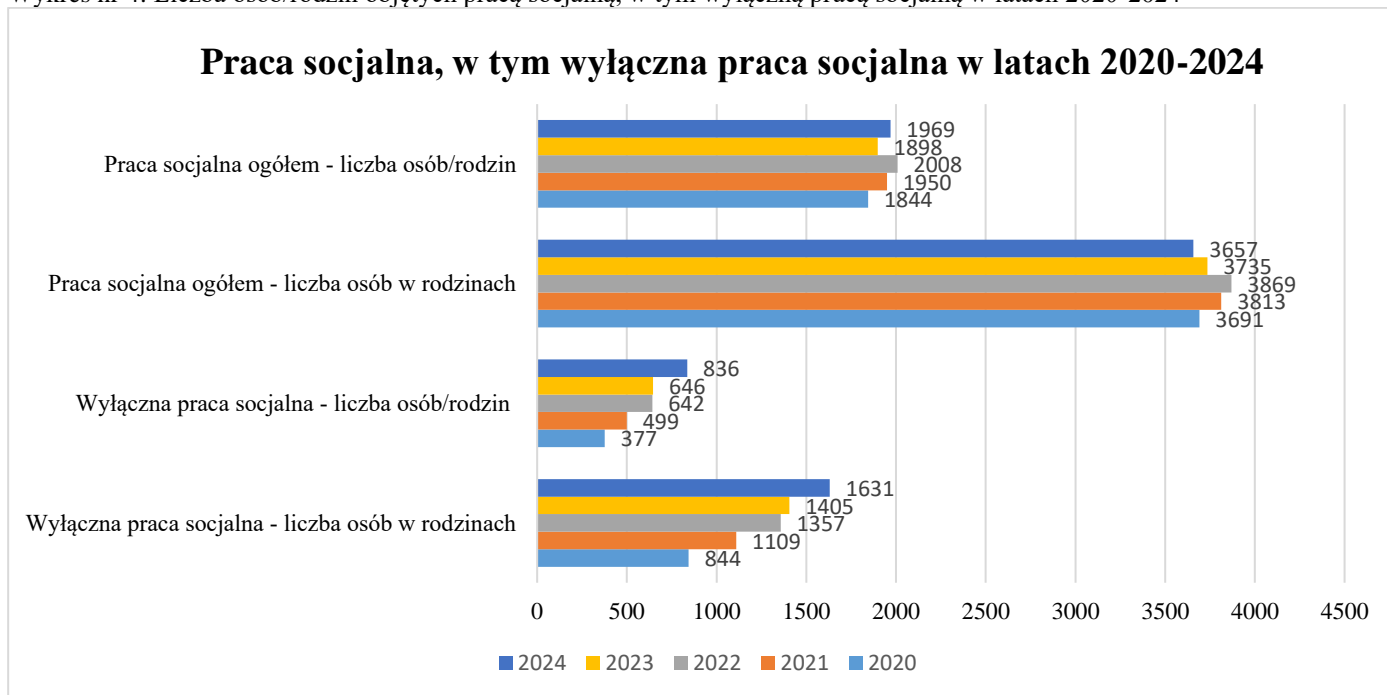
W ramach pracy socjalnej również udziela się osobom i rodzinom poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego.

Praca socjalna to działalność pomocowa i wspierająca, realizowana przez pracownika socjalnego na rzecz osób, rodzin, a także grup społecznych. Jej adresatami są nie tylko osoby starsze, chore, niezdolne do samodzielnej egzystencji, ale również ludzie młodzi, wykształceni, przygotowani do życia zawodowego, lecz niepozostający w zatrudnieniu z uwagi na trudną sytuację na rynku pracy.

Praca socjalna ukierunkowana była na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Poniższy wykres przedstawia liczbę osób/rodzin objętych pracą socjalną, w tym wyłączną pracą socjalną w latach 2020-2024.

Wykres nr 4. Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną, w tym wyłączną pracą socjalną w latach 2020-2024

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu (sprawozdawczość przekazywana do MRPiPS).

Pomoc udzielana w formie pracy socjalnej (praca socjalna to pomoc bez wydawania decyzji administracyjnej) w 2024 r. była udzielona przez pracowników socjalnych dla 1969 rodzin (3657 osób w tych rodzinach), w tym z wyłącznej pracy socjalnej (praca socjalna u rodzin, które nie korzystały z innej pomocy przyznawanej na podstawie decyzji administracyjnej) skorzystało 836 rodzin (1631 osób w tych rodzinach) – wzrost rodzin korzystających z wyłącznej pracy socjalnej o 190 rodzin.

W 2024 r. pracą socjalną prowadzoną w oparciu o kontrakt socjalny było objętych 90 osób (kontrakt socjalny A – 25 osób, kontrakt socjalny B- 65 osób).

Kontrakty socjalne były zawierane: z osobami uczestniczącymi w zajęciach Klubu Integracji Społecznej, z osobami realizującymi prace społecznie użyteczne, z uczestnikami Centrum Integracji Społecznej, z osobami bezdomnymi kierowanymi do schroniska dla osób bezdomnych.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy (osoby zwracającej się o pomoc i pracownika socjalnego). Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zasobów środowiska lokalnego. Kontrakt zawiera opis sytuacji życiowej osoby lub rodziny oraz opis działań koniecznych do podjęcia przez nią, a także formę, zakres i czas pomocy udzielanej przez MCPR. W kontrakcie odnotowuje się również wszystkie uwagi, dotyczące realizacji kontraktu. Okres, na jaki zawierany jest kontrakt socjalny dostosowywany jest z jednej strony do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt, a z drugiej - do form wsparcia, zaproponowanych przez Ośrodek. Osoba objęta kontraktem socjalnym otrzymuje jeden egzemplarz kontraktu.

W 2024 r. pracownicy socjalni realizowali Projekt socjalny „Uśmiech seniora”.

Projekt socjalny pn. „Uśmiech Seniora”, miał na celu zwiększenie bezpieczeństwa seniorów poprzez wzrost świadomości i umiejętności w zakresie prawidłowych zachowań w sytuacji zagrożenia. Projekt został realizowany w okresie od marca do listopada 2024 r.

Wystąpiono do Spółdzielni Mieszkaniowej im. W. Łukasińskiego z prośbą o wyrażenie zgody na umieszczenie na drzwiach wejściowych do bloków informacji o projekcie oraz terminach realizacji działań. Pracownicy socjalni nawiązali kontakt z pracownikami PKO Bank Polski w Zamościu w celu ustalenia możliwości zrealizowania wykładu nt. bezpieczny portfel. Ustalili też w Szkole Podstawowej

Nr 10 znajdującej się na Osiedlu Planty, że będzie możliwe nieodpłatne użyczenie pomieszczeń w celu realizacji spotkań w ramach projektu. Wystosowano także oficjalne pismo do Komendanta KMP z prośbą o wskazanie funkcjonariuszy do realizacji warsztatów z samoobrony.

Pracownicy MCPR opracowali projekt ulotki informującej o terminach i miejscu realizacji projektu. Ulotka została umieszczona na drzwiach budynków mieszkalnych wskazanych przez Spółdzielnię Mieszkaniową.

W dnia 26 i 28 listopada 2024 r. zostały zrealizowane zaplanowane spotkania. Wzięło w nich udział 10 osób. Uczestnicy spotkań poznali metody samoobrony dostosowane do swoich możliwości i ograniczeń wynikających z wieku. Otrzymali informacje dotyczące utrzymania bezpieczeństwa informacji elektronicznej oraz w obszarze przemocy domowej.

Projekt został zrealizowany przez pracowników MCPR w ramach pracy zawodowej w obszarze bezpieczeństwa osób w wieku senioralnym, w tym w związku z przemocą domową.

W 2024 roku w ramach pracy socjalnej podejmowano następujące działania:

- stała współpraca z pracownikami realizującymi usługi opiekuńcze, monitorowanie świadczonych usług opiekuńczych – razem 215 osób korzystających z usług, w tym 168 osób - usługi opiekuńcze, 47 osób - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja 163 procedury „Niebieskie Karty”, w 145 rodzinach, w których przebywało 455 osób, w tym 140 dzieci; udział w pracach grup diagnostyczno-pomocowych – 440 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych,
- współpraca z asystentem rodziny w 86 rodzinach,
- udział w 24 spotkaniach zespołu monitorującego sytuację rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- występowanie do sądu o wgląd w sytuację dziecka w sytuacji zagrożenia jego dobra – 6 wniosków,
- skierowanie kolejnych 25 uczestników do Centrum Integracji Społecznej w Zamościu i monitorowanie uczestnictwa w CIS,
- monitorowanie uczestnictwa w zajęciach Klubu Integracji Społecznej - 10 osób,
- współpraca z opiekunami osób niepełnosprawnych w zakresie realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – 54 osoby oraz współpraca z podmiotem realizującym to zadanie,
- współpraca z seniorami korzystającymi z opaski bezpieczeństwa w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” – 80 osób,
- współpraca z podmiotem realizującym Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” oraz z osobami niepełnosprawnymi korzystającymi ze wsparcia w ramach tego programu – 197 osób,
- kwalifikowanie do otrzymania pomocy rzeczowej:
 - paczki w ramach akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę” – 60 osób,
 - paczki Mikołajkowe – 20 dzieci,
 - paczki z Zarządu Osiedla - 9 osób,
 - drewno opałowe - 64 osoby,
- motywowano do udziału w różnych formach aktywizacji społeczno-zawodowej – 317 osób,
- informowano o możliwości skorzystania ze szkolenia i przekwalifikowania w PUP – 332 osoby,
- motywowano do podjęcia nauki i podniesienia kwalifikacji – 42 osoby,
- informowano i kierowano osoby bezrobotne do PUP w celu skierowania na prace społecznie użyteczne – 194 osoby; 32 osoby podjęło prace społecznie użyteczne,
- zawierano kontrakty socjalne i monitorowano realizację kontraktów – 90 osób,
- kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni – 60 dzieci,
- udzielono pomocy w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych - 61 rodzin, informowano o możliwości ubiegania się o przyznanie dodatków mieszkaniowych – 48 osób,

- wnioskowano do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o objęcie leczeniem odwykowym – 65 osób,
- udzielono pomocy w przygotowaniu dokumentacji w celu uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych – 19 osób,
- skierowano do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – 288 osób,
- udzielano wsparcia osobom chorym, niepełnosprawnym poprzez ułatwianie kontaktu z lekarzem – 62 osoby,
- informowano o możliwości skorzystania z dofinansowania ze środków PFRON – 393 osoby,
- udzielano wsparcia emocjonalnego osobom i rodzinom dotkniętym niepełnosprawnością – 747 osób/ rodzin,
- informowano o możliwościach i formach wsparcia środowiskowego, m in. o usługach opiekuńczych, o realizowanych programach na rzecz mieszkańców Miasta Zamość – 467 osób,
- prowadzono stałą współpracę z kuratorami w sprawie 114 rodzin,
- prowadzono stałą współpracę z pedagogami szkolnymi w sprawie 109 rodzin,
- utrzymywano kontakt i współpracowano z pielęgniarką środowiskową – 117 rodzin,
- utrzymywano stały kontakt z lekarzem rodzinnym – 84 rodziny,
- utrzymywano kontakt z dzielnicowym w sprawie funkcjonowania rodziny – 231 rodzin,
- udzielono pomocy w wyrobieniu dokumentu tożsamości – 5 osób,
- podejmowanie działań zmierzających do powrotu osoby bezdomnej do rodziny – 5 osób bezdomnych,
- pomoc w znalezieniu i wynajęciu stacji osobie bezdomnej – 9 osób,
- współpracowano ze świetlicą osiedlową – 16 rodzin,
- współpracowano z zarządem osiedli w sprawie - 13 rodzin,
- współpracowano z ZGL w Zamościu w sprawie - 38 rodzin,
- udzielono pomocy w kompletowaniu dokumentów do ZUS – 28 rodzin,
- udzielono pomocy w wypełnianiu wniosku do ZOL – 13 osób,
- załatwiano sprawy pogrzebowe – 6 pogrzebów,
- informowanie o Programie „Czyste powietrze” - 36 osób/rodzin,
- informowanie o kampanii „Bezpieczny senior” – przekazywanie ulotek informacyjnych wszystkim osobom starszym samotnie gospodarującym i osobom starszym w rodzinie objętym świadczeniami pomocy społecznej oraz uczestnikom programów realizowanych na rzecz mieszkańców Miasta Zamość.

PROGRAM „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizowało Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

W ramach Modułu II Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 zapewniono świadczenie usługi - obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu w ramach Programu dla 117 „opasek bezpieczeństwa” zakupionych w 2022 roku. Świadczenie usługi teleopieki realizowane było w okresie od 01.02.2024 r. do 31.12.2024 r.

Zapewniono zakup urządzeń tj. „opasek bezpieczeństwa” wraz z usługą teleopieki łącznie dla 50 osób. W trybie zapytania ofertowego spośród złożonych ofert wybrano najkorzystniejszą ofertę firmy realizującej świadczenie usługi teleopieki wraz z zakupem „opasek bezpieczeństwa”, która realizowana była w okresie od 20.08.2024 r. do 31.12.2024 r.

W 2024 roku w ramach realizowanego Programu z usługi - obsługi systemu teleopieki skorzystało łącznie 174 osoby (126 osób samotnych, 48 osób mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia). W realizację Programu Moduł II zaangażowanych było 6 pracowników MCPR, których głównym zadaniem była promocja, prowadzenie naboru seniorów do udziału w Programie, podpisywanie umów z seniorami, pomoc w wypełnianiu

niezbędnych dokumentów, przesyłanie danych do firmy świadczącej usługę teleopieki, przekazywanie „opasek bezpieczeństwa” nowym użytkownikom, prowadzenie monitoringu usług, telefoniczne badanie satysfakcji seniorów z udziału w Programie.

Na realizację Modułu II wydatkowano łącznie 67 086,28 zł, z czego 80%, tj. 53.669,02 zł sfinansowano z dotacji z budżetu państwa, pozostałe 20%, tj. 13.417,26 zł stanowi wkład własny.

PROGRAM „CENTRA OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE”

W 2024 roku ukończono budowę Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego (COM) przy ul. Górnej w Zamościu. Po przekazaniu budynku w miesiącu październiku inwestorowi tj. Miastu Zamość przystąpiono do etapu wyposażenia budynku w niezbędne sprzęty do jego funkcjonowania, przeprowadzono odbiory i przygotowano go do przekazania użytkownikowi docelowemu.

W miesiącu grudniu 2024 roku złożono wniosek do Wojewody Lubelskiego na II moduł Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” na finansowanie działalności COM w 2025 roku.

Rada Miasta Zamość, uchwałą z dnia 25 listopada 2024 r., określiła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w COM, zgodnie z art. 97 ust. 1 i 5 ustawy o pomocy społecznej. Wpływy z opłat uczestników COM zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z funkcjonowaniem ośrodka, co obniży koszty ponoszone przez Miasto Zamość.

W każdym etapie tworzenia COM aktywnie uczestniczyli pracownicy Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu (MCPR), współpracując z Wydziałem Rozwoju Miasta i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Zamość. Pracownicy MCPR w szczególności odpowiadali za wybór wyposażenia budynku, składanie i ustawienie w zaplanowanych miejscach, udział w komisjach nadzorujących przebieg inwestycji oraz uczestnictwo w odbiorach technicznych i przeglądach gwarancyjnych. Pracownicy MCPR brali również udział w przygotowaniu budynku do przekazania go organizacji pozarządowej (sprzątanie, szkolenia w zakresie zainstalowanych systemów – P.POŻ., przyzywowego, nawiewno-wywiewnego, monitoringu).

WSPÓLPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI

W okresie jesienno-zimowym 2024 roku MCPR organizowało spotkania w formie on-line, które odbywały się raz w miesiącu. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta, prowadzącego Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, Policji, Straży Miejskiej, Wydziału Spraw Społecznych i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Zamość i Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie. Celem tych spotkań było systematyczne monitorowanie sytuacji osób bezdomnych oraz ścisła współpraca ww. służb w zakresie zmniejszenia ryzyka wystąpienia sytuacji zagrożenia życia i zdrowia osób bezdomnych oraz zwiększenie skuteczności udzielanego wsparcia.

WSPÓLPRACA W ZAKRESIE PROJEKTOWANIA DZIAŁAŃ NA TERENIE ZAMOŚCIA

W 2024 roku pracownicy MCPR współpracowali z Wydziałami Urzędu Miasta Zamość oraz Gminą Zamość w związku z koniecznością opracowania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027. Opracowanie dokumentu jest podstawą do otrzymania środków finansowych w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego na lata 2021-2027. MCPR w ramach swoich kompetencji wprowadzało wymagane przez pracowników Departamentów Wdrażania EFRR i EFS Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie poprawki do projektu w zakresie utworzenia, lokalizacji i funkcjonowania Dziennego Ośrodka Wsparcia.

Ponadto pracownicy MCPR brali udział w opracowaniu wskaźników Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2023-2030 roku. Ponadto uczestniczyli w spotkaniu Komitetu Rewitalizacji powołanego Zarządzeniem Nr 268/2024 Prezydenta Miasta Zamość.

AKTYWNE FORMY POMOCY

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu kontynuowało realizację aktywnych form pomocy i działań, skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Aktywne formy pomocy i wsparcia dla klientów MCPR w Zamościu w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w 2024 roku:

- wspieranie funkcjonowania Klubu Integracji Społecznej,
- zatrudnienie wspierane, w tym prace społecznie użyteczne,
- kierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej i współpraca z CIS.

WSPÓŁPRACA I BIEŻĄCE WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Klub Integracji Społecznej prowadzony jest przez Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu przy ul. Szczebrzeskiej 11 (budynek Centrum Integracji Społecznej). Po przeprowadzeniu postępowania konkursowego Stowarzyszenie realizowało zadanie w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej. W ramach działalności Klubu w roku 2024 wsparciem objęto łącznie 11 uczestników, byli to klienci MCPR, z którymi zawarto kontrakt socjalny. Zajęcia Klubu odbywały się dla każdej z grup co najmniej raz w tygodniu we wtorki.

W ramach prowadzonych zajęć odbyły się m.in. warsztaty integracyjno-edukacyjne, mające na celu nabywanie i rozwój umiejętności społecznych, spotkania/zajęcia prozatrudnieniowe, poradnictwo i konsultacje, warsztaty przygotowujące do pełnienia ról społecznych i aktywności zawodowej oraz doradztwo indywidualne i grupowe a także wizyta studyjna do podmiotów ekonomii społecznej.

Klub Integracji Społecznej wraz z Powiatowym Urzędem Pracy w okresie 2024 roku w ramach zatrudnienia wspieranego skierował na prace społecznie użyteczne (PSU) w jednostkach użyteczności publicznej – 10 uczestników (wypracowano 1 390 godzin).

W ramach zadania 3 uczestników podwyższyło poziom kompetencji społeczno-zawodowej ze zmianą postawy na proaktywną i w kierunku samodzielności, poprawą funkcjonowania w lokalnym środowisku, przeprowadzono 184 godziny wsparcia i aktywizacji dla 11 uczestników, zorganizowano dwie formy zewnętrznej integracji - wizyty studyjne do podmiotów ekonomii społecznej, 1 uczestnik podjął zatrudnienie na stanowisku robotnik budowlany w Centrum Integracji Społecznej.

Uczestników KIS wyposażono w materiały biurowe, drobny sprzęt i środki czystości, konieczne do wykonywania prac w ramach zatrudnienia wspieranego.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 475 z późn. zm.) prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, na podstawie skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną albo na rzecz społeczności lokalnej.

Prace społecznie użyteczne w 2024 roku organizowane były przez:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie dla **22 osób**, osoby te wykonywały prace takie jak: roznoszenie obiadów do domu osób wymagających wsparcia, sprzątanie pomieszczeń biurowych, sprzątanie posesji, drobne naprawy remontowe, praca w charakterze gońca,

- Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu **10 osób** w CIS w Zamościu, Spółdzielni Socjalnej Przepis na Sukces oraz w Przedszkolu Nr 7 i 10, osoby te pracowały w charakterze: robotnik gospodarczy.

Wymiar prac społecznie użytecznych wynosi 40 godz. w miesiącu, tj. 10 godzin tygodniowo. Kwota wynagrodzenia za godzinę pracy do dnia 31 maja 2024 roku wynosiła 10,90 zł a od dnia 1 czerwca 2024 roku wynosi 12,20 zł. Wynagrodzenie przysługujące osobie bezrobotnej z tytułu prac społecznie użytecznych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej nie jest wliczane do dochodu osoby/rodziny.

W okresie sprawozdawczym w ramach prac społecznie użytecznych w Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu osoby bezrobotne przepracowały ogółem **8 516 godzin**, na łączną kwotę **99 311,40 zł** wypłaconych świadczeń, przy czym do 60% wypłaconej kwoty refundował Powiatowy Urząd Pracy (**59 586,84 zł**).

CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W ZAMOŚCIU

W 2024 r. Centrum Integracji Społecznej w Zamościu kontynuowało działalność statutową jako samorządowy zakład budżetowy. Przedmiotem działalności CIS jest reintegracja społeczna i zawodowa uczestników zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Reintegracja zawodowa jest prowadzona w następujących warsztatach:

- 1) gastronomicznym,
- 2) porządkowo-opiekuńczym,
- 3) pielęgnacji zieleni.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu kieruje osoby do uczestnictwa w CIS. Osoby skierowane podpisują Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego, otrzymują świadczenia integracyjne wypłacane przez CIS. Świadczenia integracyjne są refundowane przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach zatrudnienia wspieranego.

Pobyt uczestnika w CIS trwa: 1 miesiąc okresu próbnego, kwalifikacja do 11 m-cy z możliwością przedłużenia na okres do 12 m-cy.

Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym uczestnicy objęci są ubezpieczeniem społecznym opłacanym bezpośrednio przez CIS oraz ubezpieczeniem zdrowotnym, które jest finansowane przez MCPR.

W 2024 r. w CIS było łącznie 48 osób, w tym uzależnionych od alkoholu 10 osób, współuzależnionych 3 osoby.

Pracownicy socjalni MCPR w 2024 r. do CIS skierowali kolejnych 25 osób, w tym 2 osoby nie realizowały IPZS w CIS. Z roku poprzedniego udział w CIS kontynuowało 25 osób.

W zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób z problemem uzależnienia oraz osób współuzależnionych od alkoholu:

- a) 7 osób uczestniczyło w terapii prowadzonej przez terapeutów uzależnień i/lub lekarzy psychiatrów w Poradni Zdrowia Psychicznego,
- b) 2 osoby przebywały w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie na Oddziale Leczenia Uzależnień,
- c) 3 osoby korzystały ze wsparcia psychologicznego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
- d) 1 osoba korzystała z nieodpłatnej pomocy prawnej.

REALIZACJA RZĄDOWYCH PROGRAMÓW NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu po raz kolejny przystąpiło do realizacji Programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego tj. „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 oraz „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością zostały powierzone do realizacji Lubelskiemu Oddziałowi Okręgowemu Polskiego Czerwonego Krzyża. Koordynację usług opieki wytchnieniowej prowadził Punkt Opieki Rejonowego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Zamościu. Zadanie było realizowane od 12 marca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. W ramach zadania zrealizowano łącznie 10 354,5 godziny usług (w tym: 9 894,5 dla osób dorosłych oraz 460 dla dzieci) na rzecz 54 osób z niepełnosprawnościami, w tym 52 dorosłych oraz 2 dzieci. Usługi opieki wytchnieniowej świadczyło 48 osób posiadających odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje.

Usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego były realizowane przez DOM Sławomira Socha – podmiot wpisany do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku funkcjonujących na terenie województwa lubelskiego. Z tej formy wsparcia skorzystała jedna osoba, a łączna liczba zrealizowanych dni pobytu wyniosła 14.

Na realizację usług Miasto Zamość uzyskało środki finansowe w wysokości 547 893 zł, w tym 537 150 zł na realizację zadania (528 750 zł na realizację usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego i 8400 zł na realizację usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego) oraz 10 743 zł na koszty obsługi. Kwota środków wykorzystanych na realizację zadania wyniosła 533 399,50 zł, w tym 523 045 zł na realizację zadania (517 725 zł na realizację usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego i 5320 zł na realizację usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego) oraz 10 354,50 zł na koszty obsługi.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Opieka wytchnieniowa miała na celu odciążenie opiekunów, m.in. poprzez zapewnienie im wsparcia w wykonywaniu dodatkowych obowiązków lub zapewnienia zastępstwa, dzięki któremu opiekunowie zyskali czas dla siebie. Limit godzin przypadający na jedną osobę z niepełnosprawnością wynosił nie więcej niż 240 godzin usług.

Tab. nr 5 Zestawienie świadczonej usługi opieki wytchnieniowej w latach 2019-2024.

Rok	2019		2020	2021	2022	2023	2024	
Rodzaj Opieki wytchnieniowej	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie specjalistycznego poradnictwa	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego	Opieka wytchnieniowa w formie pobytu całodobowego
Liczba osób niepełnosprawnych - dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności	13	5	32	37	60	61	52	1
Liczba osób niepełnosprawnych - dzieci do 16 r. ż.	6	2	8	2	10	6	2	0
Łączna liczba osób objętych wsparciem	19	7	40	39	70	67	54	1
Liczba zrealizowanych usług (godziny/dni)	3 796 godz	837 godz	7 623 godz	8 400 godz	14 437 godz	13 835 godz	10 354,5 godz	14 dni

Źródło: opracowanie własne MCPR.

Usługi asystencji osobistej zostały powierzone do realizacji Lubelskiemu Oddziałowi Okręgowemu Polskiego Czerwonego Krzyża. Koordynację usług prowadził Punkt Opieki Oddziału Rejonowego PCK w Zamościu. Zadanie było realizowane od 20 lutego 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Łącznie zrealizowano 57 166 godzin usług asystenckich na rzecz 197 osób z niepełnosprawnościami. Usługi realizowało 135 asystentów zatrudnionych przez PCK. Osoby z niepełnosprawnościami miały możliwość samodzielnego wyboru asystenta, a same usługi były nieodpłatne. W ramach wyjść kulturalnych zostało zakupionych łącznie 6 biletów wstępu dla asystentów towarzyszącym osobom z niepełnosprawnościami w wydarzeniach kulturalnych. Ponadto 8 razy została dokonana refundacja kosztów transportu poniesionych przez asystenta.

Na realizację usług Miasto Zamość uzyskało środki finansowe w wysokości 2 953 665 zł (w tym na realizację zadania 2 895 750 zł oraz 57 915 zł na koszty obsługi). Kwota środków wykorzystanych na realizację zadania wyniosła 2 930 195, 17 zł (w tym na realizację zadania 2 872 740, 36 zł oraz 57 454,81 zł na koszty obsługi).

Założeniem Programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi świadczone przez asystentów miały na celu poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami, umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia oraz stymulowanie do podejmowania aktywności poprzez zaangażowanie w wydarzenia społeczne, kulturalne i sportowe. Limit godzin przypadający na jedną osobę z niepełnosprawnością zależał od stopnia niepełnosprawności i w 2024 roku nie przekraczał:

- 1) **840 godzin rocznie** dla osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 2) **720 godzin rocznie** dla osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) **480 godzin rocznie** dla osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną.
- 4) **360 godzin rocznie** dla:
 - a) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - b) dzieci do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Tab. nr 6 Zestawienie świadczonej usługi asystencji osobistej w latach 2020-2024.

Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością					
Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Łączna liczba osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem	81	105	168	155	197
w tym:					
ze znacznym stopniem niepełnosprawności	49	74	135	132	182
z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	32	29	29	21	12
Liczba osób niepełnosprawnych - dzieci do 16 r. ż.	-	2	4	2	3

Liczba zrealizowanych usług (godziny)	11 082	33 159	70 009	58 470,5	57 166
---------------------------------------	--------	--------	--------	----------	--------

Źródło: opracowanie własne MCPR.

POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE TEGO KRAJU.

W 2024 roku Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu z zakresu pomocy społecznej przyznało, obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, świadczenia w formie:

- 1) zapewnienia posiłku dzieciom i młodzieży, z tego:
 - a) w formie posiłku dla **11** osób, zrealizowano **573** świadczenia,
 - b) w formie zasiłków celowych na zakup żywności, zrealizowano **69** świadczeń,
- 3) jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł na osobę przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe, wypłacono **24** świadczenia,
- 4) zasiłków okresowych dla **10** osób, wypłacono **36** świadczeń,
- 6) opłacania składki zdrowotnej uczestnikom Centrum Integracji Społecznej w Zamościu dla **2** osób, zrealizowano 23 świadczenia.

W związku z działaniami wojennymi Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej utworzyło system ewidencjonowania małoletnich obywateli Ukrainy, którzy przybywali na teren polski bez opieki rodziny. W systemie ewidencji małoletnich po zweryfikowaniu dokumentów podróży umieszcza się szczegółowe dane o małoletnim w tym m.in informacje o jej opiekunie tymczasowym, obywatelstwie, stanie zdrowia, niepełnosprawności, miejscu pobytu na Ukrainie, języku porozumiewania się, adresie pobytu na terenie powiatu. Dane z rejestru są aktualizowane. W 2024 do ewidencji wpisano 9 osób. Na prowadzenie ewidencji otrzymano środki z Funduszu Pomocy w wysokości 135,00 zł. Aktualizowano także sytuacje pozostałych 77 małoletnich, których dane wpisano do ewidencji w minionych latach. W związku ze zmianą przez Ministerstwo systemu obsługującego ewidencję oraz zmianą interpretacji w zakresie osób, które należy ewidencjonować dokonano ponownej weryfikacji danych oraz 6 osób ponownie wpisano do ewidencji.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy w 2024 roku przyjmował wnioski o wydanie orzeczenia, składane przez uchodźców - obywateli Ukrainy.

Zespół wydał dla obywateli Ukrainy:

- 25 orzeczeń,
- 17 szt. legitymacji dokumentujących niepełnosprawność,
- 8 kart parkingowych.

Zadania związane ze wsparciem dla obywateli Ukrainy były finansowane z Funduszu Pomocy.

ZADANIA POWIATU

REALIZACJA ZADAŃ POWIATU Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

SPECJALISTYCZNE PORADNICTWO

W 2024 r. w Punkcie Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego funkcjonującym przy MCPR udzielono łącznie 141 porad specjalistycznych, w tym 120 psychologicznych i rodzinnych oraz 21 prawnych. Poradnictwo zostało zrealizowane na rzecz 47 rodzin, w których przebywało 109 osób.

OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ (OIK)

Interwencja kryzysowa należy do świadczeń pomocy społecznej o charakterze niepieniężnym. Istotą interwencji jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Wsparcie dla osób w kryzysie, w tym dotkniętych przemocą domową realizuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Pomoc udzielana jest nieodpłatnie i nie wymaga formy decyzji. Główne formy wsparcia obejmują udzielenie specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego, prawnego oraz schronienia do 3 miesięcy. Struktura organizacyjna przewiduje zatrudnienie w Ośrodku w wymiarze 5 etatów, w tym: dyrektor i 3 psychologów zatrudnianych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz pracownik socjalny i księgową w wymiarze po 0,5 etatu. W ramach usług jednostki można skorzystać także z poradnictwa prawnego i psychiatrycznego, realizowanego przez osoby w ramach umowy zlecenia. Ponadto OIK zatrudnia na podstawie umowy cywilnoprawnej opiekunów nocnych w czasie pobytu osób w hostelu.

W 2024 roku z usług OIK skorzystało ogółem 209 osób, co stanowi nieznaczny wzrost w stosunku do roku ubiegłego. Udzielone formy wsparcia prezentuje tabela:

Tab. nr 7 Formy wsparcia klientów OIK w 2024 r.

Formy wsparcia w OIK	Liczba porad/interwencji	Liczba osób korzystających	Wzrost /spadek porad/interwencji w stosunku do 2023 roku
pomoc psychologiczna	480	167	+140 (41%)
pomoc prawna	73	52	-
pomoc psychiatrycznej	16	16	-
interwencje w środowisku	7	-	+3
telefon zaufania	5	-	-25
pobyt w hostelu	-	3	-12

Zródło: Dane na podstawie sprawozdawczości OIK za 2024 rok.

Podane wskaźniki obrazują wzrosty form udzielanego wsparcia w większości kategorii. Spadek dotyczył jedynie liczby osób korzystających z telefonu zaufania i ze schronienia w formie pobytu w hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Najczęściej zgłaszane sytuacje kryzysowe do ośrodka prezentuje poniższa tabela.

Tab. nr 8 Kryzysy psychologiczne zgłaszane do OIK w 2024 r.

Rodzaje kryzysów psychologicznych zgłaszanych do OIK w 2024 roku				
nazwa	Liczba interwencji/porad	z tego:		przyczyny
		związane z alkoholem	związane z przemocą	
Kryzysy rodzinne	347	55	73	obejmowały m.in.: przemoc,

				problemy małżeńskie, wychowawcze
Kryzysy psychiczne	32	11	-	Problemy osobowościowe, zaburzenia psychiczne, uzależnienia
Kryzysy sytuacyjne	67	-	-	Żałoba, choroba, utrata pracy
Kryzysy psychospołeczne	34	17		Związane z trudną sytuacją finansową mieszkaniową, bezdomnością, samotna opieka nad dzieckiem
Razem	480	83	73	

Źródło: Sprawozdawczość OIK za 2024 rok.

Pracownicy OIK stale współpracują z podmiotami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym uczestniczą w spotkaniach tzw. grup roboczych. W 2024 r. psycholodzy OIK brali udział w 13 spotkaniach grup diagnostyczno-pomocowych. Zrealizowano również program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Zakładu Karnego, gdzie uczestniczyło 15 mężczyzn, z których 13 ukończyło program. Na realizację programu korekcyjno- edukacyjnego pozyskano dotację z budżetu państwa w kwocie 15.000 zł.

OIK kontynuuje współpracę ze szkołami w zakresie podnoszenia świadomości na temat przyczyn i skutków przemocy oraz przeciwdziałania handlowi ludźmi. Zrealizowano zajęcia dla wychowanków MDK i uczniów dwóch szkół podstawowych i jednej ponadpodstawowej. Oferta pomocowa jednostki była także prezentowana podczas Tygodnia Pomocy osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem, „Wędrującej estrady”. Na stronie internetowej i w mediach społecznościowych OIK zamieszcza informacje na temat swojej działalności oraz włącza się w ogólnokrajowe kampanie społeczne ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy.

Dla mieszkańców miasta opracowano informatory:

- informator teleadresowy zawierający informacje o placówkach pomocowych, w których mieszkańcy mogą uzyskać pomoc w trudnych sytuacjach,
- informator dla osób stosujących przemoc, z informacją o konsekwencjach stosowania przemocy oraz instytucjach które udzielają pomocy w zakresie zaprzestania stosowania zachowań przemocowych.

Materiały informacyjne rozpowszechniono w sądzie, KMP, prokuraturze, MCPR, placówkach oświatowych, kościołach i związkach wyznaniowych, Centrum Zdrowia Psychicznego, MDK, placówkach pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

OIK zorganizował także konferencję pn. „Praktyczne zastosowanie aktualnych przepisów dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej”, w której uczestniczyło 86 osób z instytucji związanych z prezentowaną tematyką.

PROWADZENIE MIESZKAŃ TRENINGOWYCH DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH

Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzi 2 mieszkania treningowe dla usamodzielnianej młodzieży. Pobyt w mieszkaniu ma charakter okresowy i służy przygotowaniu do samodzielności osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą albo inną instytucję (np. młodzieżowy ośrodek

wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjalizacyjny). Decyzja o skierowaniu do mieszkania treningowego jest wydawana po zawarciu kontraktu mieszkaniowego. Uzgodnienia obejmują m.in. cele i okres pobytu, rodzaj i zakres wsparcia, jakie ma być świadczone, odpłatność osoby, zasady i sposób realizacji programu usamodzielnienia.

Mieszkanie treningowe dla dziewcząt mieści się przy ul. Rynek Wielki 14/7 i dysponuje 2 miejscami. W ubiegłym roku skierowana została tam usamodzielniana wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej, która opuściła mieszkanie w związku z podjęciem nauki poza Zamościem. Mieszkanie treningowe dla chłopców przy ul. Wybickiego 8/32 także dysponuje 2 miejscami i w 2024 r. ze wsparcia korzystał 1 wychowanek, który zamieszkał czasowo po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, a następnie podjął zatrudnienie i zamieszkał z rodziną.

W ciągu roku MCPR wydało 8 decyzji: w tym 2 kierujące, 1 uchylającą skierowanie i 5 dotyczących odpłatności za pobyt.

Wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia mieszkania prowadzi rejestr mieszkań treningowych i wspomaganych prowadzonych powiat. Wypełniając powyższy obowiązek mieszkania treningowe zostały wpisane w 2024 r. do rejestru wojewody lubelskiego.

PROWADZENIE I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY OŚRODKÓW WSPARCIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla 40 dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi typu AB tj. dla osób przewlekle psychicznie chorych (typ A) i z niepełnosprawnością intelektualną (typ B). Jednostka jest prowadzona na zlecenie wojewody lubelskiego i finansowana w całości z budżetu państwa.

Placówka realizując codzienne zajęcia umożliwia uczestnikom z zaburzeniami psychicznymi podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania. Każda osoba skierowana do ośrodka wsparcia posiada opracowany indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego. Uczestnicy zajęć korzystają z następujących form wsparcia:

- zajęcia terapeutyczne - prowadzone w pracowniach: plastycznej, gospodarstwa domowego, ogrodniczo-porządkowej, muzyczno-teatralnej, komputerowej oraz pracowni ruchu i rehabilitacji,
- rehabilitacja społeczna - obejmuje treningi samoobsługi i umiejętności społecznych, umiejętności interpersonalnych, umiejętności komunikacyjnych, funkcjonowania w codziennym życiu (kulinarny, higieny osobistej, umiejętności praktycznych gospodarowania środkami finansowymi, umiejętności spędzania czasu wolnego),
- poradnictwo psychologiczne - obejmowało 229 działań indywidualnych i 95 działań grupowych psychologa oraz treningi m.in. radzenia sobie ze stresem negatywnymi emocjami,
- praca socjalna obejmująca poradnictwo socjalne indywidualne, wizyty domowe, zajęcia grupowe dotyczące świadczeń realizowanych przez ZUS, OPS, dofinansowanie ze środków PFRON, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych i współpraca z placówkami medycznymi.

W ramach uatrakcyjnienia zajęć uczestnicy brali udział w licznych obchodach uroczystości patriotycznych i okolicznościowych, wycieczkach, turniejach, konkursach oraz imprezach kulturalnych.

Na podstawie decyzji wydanych przez MCPR z zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Zamościu skorzystało 50 uczestników, w tym 11 osób pochodziło z terenu powiatu zamojskiego (gmina Zamość, gmina Szczebrzeszyn, gmina Stary Zamość). Ich udział w zajęciach był możliwy dzięki zawartemu porozumieniu pomiędzy Miastem Zamość i Powiatem Zamojskim. Wskaźnik wykorzystania miejsc w 2024 roku wynosił 83%. W minionym roku 7 uczestników skorzystało z zajęć po raz pierwszy, 5 osób zakończyło udział, w tym 3 z przyczyn zdrowotnych, 2 z uwagi na zrealizowania programu wsparcia i osiągnięcie odpowiedniego poziomu samodzielności.

W ośrodku zatrudnionych jest 13 osób w wymiarze 9,25 etatu, w tym dyrektor, główny księgowy, referent, pracownik socjalny, pielęgniarka oraz 6 instruktorów terapii/terapeuta.

KORZYSTANIE Z OŚRODKÓW WSPARCIA PRZEZ MIESZKAŃCÓW ZAMOŚCIA NA TERENIE POWIATU

Mieszkańcom Zamościa zapewniona jest także możliwość korzystania z miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie powiatu zamojskiego w trybie zawartych porozumień:

- 5 osób skorzystało z usług Powiatowego Ośrodka Wsparcia w Krasnobrodzie;
- 14 mieszkańców Zamościa uczestniczyło w zajęciach w ŚDS w Białobrzegach prowadzonego przez Stowarzyszenie „Krok za Krokiem”; Z uwagi na rozszerzenie typu domu w 2024 roku rozpoczęto prace związane z zawarciem nowego porozumienia dzięki czemu z oddziaływań terapeutycznych będą mogły korzystać dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną i niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Realizacja zadania z zakresu zapewnienia miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem z zakresu administracji rządowej zleconym powiatowi, dlatego Miasto Zamość nie ponosi wydatków związanych z pobytem mieszkańców w ww. jednostkach.

KIEROWANIE DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ I PONOSZENIE ODPLATNOŚCI ZA POBYT MIESZKAŃCÓW MIASTA W TYCH DOMACH (ZADANIE GMINY)

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminy należy kierowanie osób do domu pomocy społecznej (dalej DPS) oraz ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca gminy umieszczonego w tym domu. W okresie od 1 stycznia - 31 grudnia 2024 roku 77 mieszkańców przebywało w domach pomocy społecznej różnego typu, w tym najwięcej w:

- a) DPS Krasnystaw - 16 osób,
- b) DPS Tyszowce - 12 osób,
- c) DPS Krasnobród - 8 osób,
- d) DPS Ruskie Piaski - 7 osób,
- e) DPS Zamość - 8 osób,
- f) DPS Szczepieszyn - 5 osób,
- g) DPS Teodorówka – 4 osoby.

W 2024 r. pierwszorazowo do DPS skierowano 7 osób, a trzem osobom przedłużono decyzje dotyczącą pobytu. Stanowi to niewielki wzrost liczby osób kierowanych w stosunku do lat ubiegłych (3 osoby w stosunku do 2023 roku. W minionym roku 3 osobom wydano decyzje odmawiające skierowania z uwagi na niespełnianie kryteriów. Odwołania złożone w tych sprawach zostały utrzymane w mocy przez organ odwoławczy, co wskazuje na prawidłowość prowadzonych postępowań.

Miasto Zamość pokrywa koszty pobytu osób z terenu Miasta Zamość w DPS w wysokości różnicy pomiędzy średnim miesięcznym kosztem utrzymania mieszkańca, a opłatą wnoszoną przez pensjonariusza i jego rodzinę. Tytułem opłaty za pobyt wydatkowano kwotę 3.850.818,86zł (średnio 320.901,57zł miesięcznie), przy czym miesięczna dopłata do mieszkańca wahała się od 1.164,03 zł do 6.333,84 zł/os).

Członkowie rodzin osób przebywających w domach pomocy społecznej, spełniający kryterium dochodowe określone ustawą o pomocy społecznej, partycypowali w kosztach ich utrzymania w ww. jednostkach. W roku sprawozdawczym 24 osoby zostały zobowiązane w formie umowy lub decyzji do współfinansowania pobytu 17 mieszkańców domów. W tej sprawie zawarto lub aneksowano 7 umów i wydano 17 decyzji administracyjnych. 9 osób zwolniono z ponoszenia opłaty, w tym 6 na cały okres pobytu pensjonariusza w placówce z uwagi na występowanie przesłanek uzasadnionych względami społecznymi (występowanie w przeszłości sytuacji związanych

z niewywiązywaniem się rodzica z obowiązków względem dziecka, występowanie sytuacji przemocowych itp.). Ustalona miesięczna kwota opłaty wahała się od 38,71 zł do 4.032,10 zł. W analizowanym okresie budżet Miasta Zamość odzyskał z tego tytułu 170.479,97zł. W przypadku niewywiązywania się przez osoby zobowiązane z ustalonej opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej opłatę tę zastępczo wnosi gmina, której przysługuje prawo dochodzenia zwrotu dokonanych wydatków na ten cel. W 2024 roku wydano 7 decyzji w tym przedmiocie. Z tytułu zwrotu opłaty zastępczej zobowiązani uregulowali kwotę 22.702,16 zł.

PROWADZENIE INFRASTRUKTURY DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ O ZASIĘGU PONADGMINNYM I UMIESZCZANIE W NIM SKIEROWANYCH OSÓB

Na terenie miasta funkcjonuje dom pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Od lutego 2021 roku zadanie realizuje na zlecenie Miasta Zamość Katolickie Stowarzyszenie „Służba Człowiekowi”.

Dom dysponuje 52 miejscami, w tym 2 miejscami dla dzieci i młodzieży, w dwóch budynkach: 38 miejsc przy ul. Żdanowskiej 3 (przebywają tam osoby wymagające opieki całkowitej lub wzmożonej opieki i pielęgnacji), oraz 14 przy ul. Radzieckiej 7. Jednostka zapewnia całodobową opiekę, odpowiednie warunki bytowe, opiekuńcze i edukacyjne oraz terapię zajęciową. W ciągu roku przebywało w nim ogółem 51 osób. W ciągu roku przyjęto 3 osoby, a 2 osoby zmarły. Na koniec roku dom dysponował 3 miejscami wolnymi.

Miesięczny koszt pobytu w DPS w 2024 roku wynosił 6437,16 zł. Katolickie Stowarzyszenie „Służba Człowiekowi” otrzymało dotację z budżetu państwa w kwocie 1.535.000 zł na bieżącą działalność.

Dotacja z przeznaczeniem na bieżącą działalność związana była m.in z utrzymaniem 33 pensjonariuszek przyjętych przed 2004 r. (przed zmianą zasad finansowania pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej). Osoby te ponosiły opłatę nie wyższą niż 70% dochodu na mocy wydanych 32 decyzji o ustaleniu wysokości opłaty. Koszt pobytu pozostałych 18 osób był finansowany na ogólnych zasadach wynikających z ustawy o pomocy społecznej, a zatem opłatę wносиły w kolejności: mieszkaniec - rodzina - gmina kierująca. Miasto Zamość pokrywa koszt utrzymania 8 mieszkańek skierowanych po 2004 roku.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

ZADANIA GMINY - WSPIERANIE RODZINY

Wsparcie rodziny ma na celu przywrócenie rodzinie zdolności do realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy wykorzystaniu planowych działań. Zadania związane z realizacją wsparcia rodziny zostały podzielone pomiędzy Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu oraz Organizatora Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny. Do zadań MCPR należy m.in. opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny, tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających i kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające, monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

OPRACOWANIE I REALIZACJA 3 - LETNICH GMINNYCH PROGRAMÓW WSPIERANIA RODZINY

W 2024 roku realizowano zadania „Gminnego program wspierania rodziny na terenie miasta Zamość w latach 2022-2024”. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu jest, zgodnie z programem, odpowiedzialne za jego koordynację i monitorowanie. Szczegółowy sposób realizacji zadań z zakresu wsparcia rodziny został opisany w Sprawozdaniu z realizacji programu wspierania rodziny na terenie miasta Zamość za rok 2024, który stanowi Załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania.

TWORZENIE I ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM, W TYM PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO

Mając na uwadze zapewnienie wsparcia rodzinom z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi Miasto Zamość zleca realizację zadania związanego z prowadzeniem placówek wsparcia dziennego w drodze otwartego konkursu ofert w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2024 r. w budżecie na realizację zadania zaplanowano kwotę 564.344 zł, którą przyznano w formie dotacji następującym organizacjom aplikującym o środki:

- 1) **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział Miejski w Zamościu** otrzymało dotację w kwocie 318.000 zł na prowadzenie 5 środowiskowych ognisk wychowawczych dla 117 dzieci usytuowanych w następujących lokalizacjach: Zamoyskiego 32b, Konopnickiej 6, Orzeszkowej 28, Peowiaków 68a, Staszica 37;
- 2) **Stowarzyszenie „Otwarte Serca”** otrzymało dotację w kwocie 246.344 zł na prowadzenie 3 świetlic dla 68 wychowanków. Świetlice są zlokalizowane w budynkach przy ul. Zamoyskiego 48a, Obrońskiej 15, Lwowskiej 23;

W ciągu roku (uwzględniając rotację uczestników) w zajęciach placówek wsparcia dziennego wzięło udział 248 dzieci ze 168 rodzin. Rodzice dzieci nie ponoszą opłat za ich udział w zajęciach.

Placówki wsparcia dziennego prowadziły zajęcia opiekuńcze, polegające na zapewnieniu dzieciom opieki i wychowania oraz pomocy w nauce, organizacji czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych oraz rozwoju zainteresowań. Realizowały ponadto pracę z rodziną w formie indywidualnej i warsztatów.

W związku ze zleceniem przez Miasto Zamość prowadzenia placówek wsparcia dziennego ww. podmioty zostały objęte rządowym programem „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej”. Przekazanie środków na ten cel poprzedziło przygotowanie i zawarcie stosownych umów, na podstawie których TPD Oddział Miejski otrzymał na ten cel 23.660 zł dla 6 osób, a Stowarzyszenie „Otwarte Serca” 20.100 zł, dla 4 osób.

FINANSOWANIE SZKOLEŃ DLA RODZIN WSPIERAJĄCYCH I KOSZTÓW PONOSZONYCH PRZEZ RODZINY WSPIERAJĄCE

W 2024 r. nie pozyskano kandydatów na rodziny wspierające, w związku z czym nie realizowano szkoleń i nie zawierano umów o pełnienie funkcji rodziny wspierającej. Informacje o możliwości ustanowienia rodziny wspierającej opublikowane są na stronie internetowej MCPR.

ZADANIA POWIATU – SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Podstawowymi dokumentami wyznaczającymi kierunki działań w obszarze funkcjonowania systemu pieczy zastępczej są ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U z 2025 r., poz. 49) oraz „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Zamość w latach 2022-2024” przyjęty uchwałą Nr XLVI/657/2022 Rady Miasta

Zamość z dnia 30 maja 2022 roku. Program wyznacza kierunki jednostek organizacyjnych Miasta Zamość działających w systemie pieczy zastępczej, określa ich szczegółowe zadania oraz wskazuje na zakładane efekty. Monitorowanie programu odbywa się poprzez sprawozdawczość. Sposób wykonania zadań ujętych w Programie został opisany w *Sprawozdaniu z realizacji programu rozwoju pieczy zastępczej na terenie miasta Zamość za rok 2024*, który stanowi załącznik Nr 2 do niniejszego sprawozdania.

ZAPEWNIANIE DZIECIOM PIECZY ZASTĘPCZEJ W RODZINACH ZASTĘPCZYCH, RODZINNYCH DOMACH DZIECKA ORAZ W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Rodzinną pieczę zastępczą stanowią różne typy rodzin zastępczych oraz rodzinny dom dziecka. Druga z form nie jest realizowana na terenie miasta z uwagi na brak kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2024 roku rodzinną pieczę zastępczą objęto łącznie 62 dzieci w 41 rodzinach zastępczych. Formy rodzin i liczbę umieszczonych w nich dzieci przedstawia tabela:

Tab. nr 9 Formy rodzinnej pieczy zastępczej i liczba dzieci w nich przebywających w 2024 roku.

Rodziny zastępcze w 2024 roku - dane statystyczne				
	spokrewnione (wstępni, rodzeństwo)	niezawodowe (małżonkowie lub osoby nie będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka)	zawodowe rodziny zastępcze	Ogółem
Liczba rodzin	26	10	6	41*
Liczba dzieci i osób pełnoletnich przebywających w rodzinie	36	12	15	62*
w tym dzieci umieszczone pierwszorazowo w pieczy zastępczej	7	2	2	11
z tego liczba noworodków pozostawionych w szpitalu	0	0	1	1

Źródło: Opracowanie własne MCPR w Zamościu

*W ciągu roku zawodowa rodzina zastępcza złożyła rezygnację z pełnienia funkcji i przekształciła się w rodzinę niezawodową. Rodzina ta została wykazana w liczbie rodzin zawodowych i niezawodowych, podobnie jak dziecko przebywające w tej rodzinie, natomiast do ogólnej liczby rodzin i dzieci rodzina i dziecko zostały policzone jeden raz.

W pieczy zastępczej pierwszorazowo umieszczono ogółem 11 dzieci, w tym 1 noworodka pozostawionego w szpitalu po urodzeniu. Dwoje dzieci przeniesiono z placówek opiekuńczo-wychowawczych do rodziny zastępczej, którą stała się babcia macierzysta dzieci. Jedno dziecko powróciło pod opiekę babci, która ponownie została ustanowiona rodziną zastępczą (w 2020 roku dziecko powróciło pod opiekę rodzica).

W ciągu roku 1 rodzina zakończyła pełnienie funkcji z uwagi na rezygnację z pełnienia funkcji rodziny niezawodowej. Z rodzin zastępczych usamodzielniało się 3 wychowanków, a 1 dziecko przekazano do adopcji.

Na terenie miasta istnieje potrzeba dalszego rozwoju rodzicielstwa zastępczego. Problem z dostępnością wolnych miejsc w pieczy zastępczej, zwłaszcza rodzinnej dotyczy powiatów na obszarze całego kraju. Zauważyć jednak trzeba, że wszystkie dzieci, w stosunku do których sąd orzekł w 2024 r. potrzebę zabezpieczenia zostały umieszczone w pieczy rodzinnej lub instytucjonalnej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzice zastępczy dzieci przebywających w rodzinach zastępczych otrzymują środki finansowe na ich utrzymanie, których wysokość jest uzależniona od formy pieczy rodzinnej. Pomoc przysługuje także osobom pełnoletnim, które spełniają ustawowe kryteria do dalszego pobytu w rodzinie (m.in. zgoda rodziny zastępczej i kontynuowanie nauki). Na skutek waloryzacji świadczeń ich wysokość uległa podwyższeniu od 1 czerwca 2024 r. Wysokości przyznanych świadczeń prezentuje tabela:

Tab. nr 10 Wysokość świadczeń dla rodzin zastępczych w 2024 r.

Rodzaj świadczenia	do 31 maja 2024 r.	od 1 czerwca 2024 r.
pomoc na utrzymanie dziecka w rodzinie spokrewnionej	889	1002
pomoc na utrzymanie dziecka w rodzinie niezawodowej i zawodowej	1361	1517
dodatek dla dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności	274	306

Źródło: Opracowanie własne na podstawie obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2024 r. poz. 230)

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje także katalog świadczeń dodatkowych, przyznawanych w granicach możliwości budżetowych powiatów (świadczenia fakultatywne). Miasto Zamość wspiera rodziny zastępcze świadczeniem jednorazowym w związku z przyjęciem dziecka do rodziny dając możliwość zabezpieczenia najpilniejszych potrzeb dziecka, przyznaje także świadczenia na utrzymanie lokalu (dla rodzin zawodowych i niezawodowych), dofinansowanie do wypoczynku dziecka oraz świadczenie na remont dla zawodowych rodzin zastępczych. Zasady i wysokości świadczeń fakultatywnych w 2024 roku określało Zarządzenie Prezydenta Miasta Zamość Nr 25/2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. Realizację wypłat dla rodzin zastępczych zawarto w poniższej tabeli:

Tab. nr 11 Świadczenia wypłacane rodzinom zastępczym w 2024 r.

	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Kwota świadczeń w zł
Pomoc na utrzymanie dzieci w rodzinie zastępczej	41	62	744.739,28
Dodatek z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	3	3	9.665,97
Ogółem			754.405,25
Świadczenia fakultatywne			
Pomoc z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej	7	6	11.000
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka	7	8	7383,36
Pomoc na utrzymanie lokalu dla rodzin zawodowych i niezawodowych	10	18	72.143,44

Pokrycie remontu zawodowym rodzinom zastępczym	1	3	3.000
Ogółem			93.526,80

Zródło: Opracowanie własne MCPR

Ogółem w sprawie przyznania świadczeń dla rodzin zastępczych wydano 132 decyzje, w tym 57 na tzw. świadczenia fakultatywne.

W związku z przejściem przez ZUS realizacji wypłat dodatku wychowawczego (800 +) MCPR na bieżąco informuje rodziny o możliwości pozyskania świadczeń z tego tytułu i wydaje zaświadczenia potwierdzające fakt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, które jest niezbędne do pozytywnej weryfikacji wniosku przez ZUS. Rodzinom wydawane są także zaświadczenia niezbędne do skorzystania z programu „Dobry Start”. W 2024 r. wydano odpowiednio 21 zaświadczeń dotyczących programu 800+ i 12 zaświadczeń w ramach programu „Dobry Start”.

Zawodowe rodziny zastępcze oprócz świadczeń otrzymywały wynagrodzenie zróżnicowane w zależności od typu rodziny. Od stycznia 2024 roku do 31 maja 2024 r. wypłatę wynagrodzeń realizowano w oparciu o uchwałę Nr LXVIII/876/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27 listopada 2023 roku. Od 1 czerwca 2024 r. ich wysokość zwaloryzowano na podstawie ogłoszonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej obwieszczenia z dnia 24 marca 2024 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka, wysokości pomocy dla osoby usamodzielnionej oraz wysokości kwot określonych w umowach. Wysokość wynagrodzeń obowiązujących na terenie Miasta Zamość w 2024 roku przedstawia tabela:

Tab. nr 12 Wysokości wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych w 2024 roku

Rodzaj rodziny	Wysokość wynagrodzeń obowiązujących na skutek nowelizacji ustawy i Uchwały RM Zamość (w zł)	Waloryzacja od 1 czerwca 2024 roku
Zawodowe rodziny zastępcze	4500	5013
Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego	5200	5792,80
Prowadzący rodzinny dom dziecka	4500	-

Zródło: Dane MCPR

Ponadto w 3 rodzinach zastępczych zawodowych zatrudniono na umowę zlecenie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i w pracach gospodarskich według stawki godzinowej 27,70 zł/godzinę, a od lipca 2024 r. 28,10 zł /godzinę.

Łącznie w okresie sprawozdawczym na wynagrodzenia dla 6 rodzin sprawujących funkcję zawodowej rodziny zastępczej na podstawie umów cywilnoprawnych, 4 osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz przy pracach gospodarskich wydatkowano kwotę 251.454,25, zaś narzuty od tych wynagrodzeń wyniosły 44.438,34 zł.

Od stycznia 2024 roku Miasto Zamość przystąpiło do ogłoszonego rządowego programu wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej, z którego pozyskano środki finansowe na refundację części wynagrodzeń 6 rodzin zastępczych spełniających kryteria programu w wysokości 31.353,92 zł.

Ponadto Miasto przystąpiło do realizacji rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024- 2027”. W związku z realizacją programu wypłacono 29 dodatków wraz pochodnymi za okres od lipca do grudnia 2024 roku dla 6 rodzin zastępczych w kwocie 33.102,60.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Centrum prowadziło postępowania zmierzające do ustalenia opłat rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W przedmiotowym zakresie wydano 126 decyzji odstępujących od ustalenia opłaty z uwagi na trudną sytuację materialno- bytową.

Do zadań Centrum należy obowiązek wystąpienia z powództwem alimentacyjnym wobec rodziców dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, jeśli alimenty nie zostały wcześniej zasądzone, a dziecko przebywa w pieczy zastępczej ponad rok. W 2024 r. MCPR Zamość złożyło 4 powództwa alimentacyjne, dla 3 dzieci, które w 3 przypadkach zostało zakończone ustaleniem wysokości alimentów, a czwarta sprawa została przeniesiona na 2024 rok.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje zadanie związane z prowadzeniem rejestru o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Rejestr zawiera oprócz danych osobowych kandydatów lub osób pełniących funkcję (m. in. informacje o warunkach mieszkaniowych, zakres ukończonych szkoleń, zaświadczenia lekarskie stwierdzające możliwość sprawowania opieki nad dzieckiem, liczbę umieszczonych dzieci, opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej). W ubiegłym roku do rejestru osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej wpisano 2 osoby. Ponadto prowadzony jest rejestr o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej. Do tego rejestru wpisano 2 rodziny zawodowe.

Dane z rejestru są aktualizowane w zależności od potrzeb, a zaświadczenia lekarskie i opinie aktualizowane raz na 2 lata. Zgodnie z obowiązującym prawem dane z rejestru są przekazywane do sądu opiekuńczego.

W 2024 roku rozpoczął się proces wdrażania centralnego rejestru pieczy zastępczej. Jest to nowe zadanie wynikające z nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Centralny rejestr obejmuje 7 rejestrów dotyczących dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, wykaz rodzinnych domów dziecka, osób usamodzielnianych, a także osób posiadających wstępną pozytywną lub negatywną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Centrum zobowiązane jest do prowadzenia w imieniu prezydenta 5 rejestrów, a 2 prowadzi Organizator. Rejestr został uruchomiony w dniu 15 stycznia 2025 r. Od października 2024 r. do 15 stycznia 2025 r. powiaty zostały zobowiązane do wprowadzenia wszelkich niezbędnych danych osób i rodzin wymaganych do uruchomienia systemu. Dane te zostały wprowadzone w wymaganym terminie, a obecnie są na bieżąco aktualizowane.

Rodziny zastępcze objęte zostały wsparciem Organizatora Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, w tym pracą koordynatora pieczy zastępczej. Efekty pracy zostały opisane w sprawozdaniu Organizatora za 2024 rok.

PIECZA INSTYTUCJONALNA – PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE

Zadania związane z zapewnieniem miejsc w pieczy instytucjonalnej, czyli placówkach opiekuńczo - wychowawczych Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje kierując dzieci z terenu miasta Zamość do odpowiednich placówek. W 2024 roku do pieczy instytucjonalnej skierowano po raz pierwszy 6 dzieci i jest nieznaczny spadek w stosunku do 2023 roku. Pobyt dziecka w placówce jest odpłatny do wysokości miesięcznego kosztu pobytu w placówce ustalonego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Zamość i publikowanego w dzienniku urzędowym województwa lubelskiego. Centrum prowadzi postępowania zmierzające do ustalenia możliwości ponoszenia przez osoby zobowiązane (tj. rodziców, opiekunów prawnych) opłat za pobyt dzieci z terenu miasta Zamość w pieczy zastępczej. W 2024 r. wydano 72 decyzje odstępujące od ustalenia opłaty i umarzających postępowanie.

MCPR wszczął postępowania alimentacyjne kierując pozwy o ustalenie alimentów od rodziców 8 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo- wychowawczych. Alimenty zostały zasądzone w stosunku do 2 rodziców 1 dziecka. Terminy w pozostałych sprawach zostały przeniesione na 2025 rok.

Dom Dziecka

Dom Dziecka jest placówką socjalizacyjną, do której przyjmowane są dzieci od 10 do 18 roku życia z uregulowaną sytuacją prawną. W przypadku rodzeństw dopuszcza się przyjęcie dzieci młodszych. Pobyt dzieci możliwy jest, po uzyskaniu zgody dyrektora, do ukończenia 25 roku życia pod warunkiem kontynuowania nauki.

Placówka dysponuje 14 miejscami, mieści się w skrzydle budynku Policji w Zamościu i zapewnia dzieciom optymalne warunki lokalowe i wymagane standardy.

Tab. nr 13 Dane statystyczne dotyczące wychowanków.

Wychowankowie przebywający w Domu Dziecka w 2024 roku	
Ogólna liczba dzieci	18
Liczba wychowanków z Zamościa	14
Liczba wychowanków z innych powiatów	4 Tomaszów Lubelski – 2 Myszków -1 Lublin - 1
Liczba dzieci przyjętych w ciągu roku	0
Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	2
Liczba wychowanków opuszczających placówkę	4 2 dzieci usamodzielniało się i powróciło do domu, w tym jedno z powiatu tomaszowskiego i jeden z terenu Miasta Zamość; 2 dzieci umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej
Liczba wychowanków zgłoszonych do adopcji	0 Sprawy sądowe 3 rodzeństw nie zakończyły się, zatem nie było podstaw uruchomienia procedury adopcyjnej

Źródło: Sprawozdawczość Domu Dziecka za 2023 rok

W 2024 r. w placówce przebywało ogółem 18 wychowanków w wieku od 5 - 18 roku życia. Dzieci, stosownie do wieku, zostały objęte wychowaniem, przedszkolnym oraz nauką w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, 2 dzieci przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, 1 w młodzieżowym ośrodku socjoterapii, a jeden kontynuował naukę w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Hrubieszowie. W zależności od potrzeb dzieci są objęte wsparciem terapeutycznym realizowanym na terenie placówki i poza nią. Dzieci na terenie przedszkola korzystają z zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych i rozwijających kompetencje emocjonalno- społeczne, a w szkołach obejmowani byli wsparciem dydaktyczno-wyrównawczym, socjoterapeutycznym, wyrównawczym, pedagogicznym i psychologicznym. Dla dzieci organizowane są różnego rodzaju atrakcje m.in. wyjścia na basen, do kina, do cyrku, na lodowisko, zajęcia taneczne, na trampolinach, plastyczne konkursy plastyczne wycieczka do Sejmu, udział w rozgrywkach piłki ręcznej Padwa Zamość. Dzieci biorą udział w programach zajęć bibliotecznych realizowanych przez Książnicę Zamojską, zajęciach sportowych finansowanych przez Fundację Wystarczy Chcieć, a także w projekcie „Akademia kompetencji dla ucznia”, którego celem był rozwój umiejętności i uzdolnień uczniów oraz podniesienie kompetencji kluczowych poza edukacją formalną dla uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Placówka w trosce o zabezpieczenie przyszłości dziecka występuje o przyznanie środków dodatku wychowawczego (obecnie 800+) i realizuje potrzeby dzieci związane z rozpoczęciem roku szkolnego z rządowego programu „Dobry Start”. Podstawą wystąpienia o przedmiotowe środki są zaświadczenia o pobycie dziecka w pieczy instytucjonalnej wydawane przez MCPR.

Kadrę placówki stanowi 14 osób zatrudnionych na 13 etatów.

W 2024 roku w placówce została przeprowadzona kontrola służb wojewody lubelskiego, której tematem było zapewnienie wychowankom odpowiednich warunków bytowych, przestrzeganie praw dziecka do utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku. W protokole pokontrolnym przekazanym do placówki w 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu Domu Dziecka i nie wydano zaleceń.

Pogotowie Opiekuńcze

Pogotowie Opiekuńcze jest placówką opiekuńczo - wychowawczą dysponującą 13 miejscami, w tym 7 dla dzieci przyjmowanych w trybie interwencyjnym i 6 socjalizacyjnymi w dwóch lokalizacjach: przy ul Chłodnej - 7 miejsc i Infulackiej -6 miejsc.

Placówki spełniają wymagane standardy. Na bieżąco realizowane są drobne prace remontowe związane z malowaniem poszczególnych pomieszczeń oraz wymianą zużytych sprzętów. W roku sprawozdawczym Pogotowie zapewniało opiekę 21 wychowankom.

Tab. nr 14 Dane statystyczne dotyczące wychowanków

Wychowankowie przebywający w Pogotowiu Opiekuńczym w 2024 roku	
Ogólna liczba dzieci	21
Liczba wychowanków z Zamościa	16
Liczba dzieci przyjętych w ciągu roku	7 wszystkie z terenu Miasta Zamość, w tym 4 dzieci narodowości Ukraińskiej
Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	1
Liczba wychowanków opuszczających placówkę	8 - 1 dziecko przekazano do rodziny zastępczej - 2 się usamodzielniało, - 3 powróciło do domu rodzinnego - 1 samowolnie opuściło placówkę (uciekiniarka Domu dziecka w Ustce) -1 zostało przysposobione
Liczba wychowanków zgłoszonych do adopcji	1

Zródło: Sprawozdawczość roczna Pogotowia Opiekuńczego.

Wszystkie dzieci objęte były różnymi formami pomocy psychologicznej i pedagogicznej, realizowano zajęcia m.in. plastyczne, kulinarne, sportowe, muzyczne. Dzieciom zorganizowano wycieczki, kolonie letnie, wyjścia do ZOO, kina, parku trampolin, na gokarty itp. Dzieci obejmowano stosowną opieką medyczną lekarzy specjalistów stosownie do potrzeb.

Kadrę Pogotowia stanowi zespół 15 pracowników zatrudnionych w wymiarze 15 etatów.

Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym

MCPR realizuje wsparcie usamodzielnianych wychowanków w oparciu o ustawę o pomocy społecznej w stosunku do osób opuszczających po osiągnięciu pełnoletniości młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, ośrodki socjoterapeutyczne oraz ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, której zasadom podlegają wychowankowie pieczy zastępczej. Formy przyznanych świadczeń osobom usamodzielnianym i ich koszt w 2024 roku przedstawia tabela:

Tab. nr 15 Formy wsparcia dla osób usamodzielnianych

Wychowankowie:	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	
	Liczba osób	Wydatki na świadczenia w zł	Liczba osób	Wydatki na świadczenia w zł	Liczba osób	Wydatki na świadczenia w zł
Rodzinnej pieczy zastępczej	3	19.987	11	77.531,57	4	9088
Placówek opiekuńczo-wychowawczych	4	32.217	3	16.373,40	4	10.660

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu

W roku sprawozdawczym współpracowano z 42 osobami realizującymi programy usamodzielnienia i ich opiekunami. Wspólnie opracowywano i modyfikowano programy usamodzielnienia, udzielano informacji na temat obowiązujących przepisów prawa, przyznawano formy pomocy określone przepisami i zawarte w indywidualnych planach usamodzielniania.

Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Zadaniem miasta jest finansowanie pobytu w pieczy zastępczej dzieci pochodzących z Zamościa, a przebywających na terenie innych powiatów. W 2024 roku Miasto Zamość na mocy zawartych porozumień i wystawianych not pokrywało wydatki związane z pobytem dzieci pochodzących z terenu Zamościa, a przebywających w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Ponadto na podstawie zawartych porozumień wystawiono 120 not księgowych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na terenie miasta. Dochody uzyskane w związku z pobytem dzieci w pieczy zastępczej na terenie miasta i wydatki z tytułu pobytu wychowanków w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów obrazuje tabela:

Tab. nr 16 Dochody i wydatki Miasta związane z finansowaniem pieczy zastępczej.

Forma opieki nad dzieckiem	Dochody miasta Zamość w 2024 r.		Wydatki miasta Zamość w 2024 r.	
	Liczba dzieci	Kwota w zł	Liczba dzieci	Kwota w zł
Rodziny zastępcze, w tym koszty opieki koordynatora	10	317.504,31	6	164.945,36
Placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym:	5	248.716,58	1	76.609,59
Pogotowie Opiekuńcze	1	292,67		
Dom Dziecka	4	248423,91		
Ogółem	15	566.220,89	7	241.554,95

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu.

Pobyt dzieci cudzoziemskich

Zapewnienie dzieciom cudzoziemskim pieczy zastępczej jest zadaniem zleconym z administracji rządowej, finansowanym z budżetu Państwa. W związku z pobytem 4 dzieci w Pogotowiu Opiekuńczym Miasto Zamość otrzymało z Funduszu Pomocy środki finansowe w łącznej kwocie 113.402,30 zł.

DORADZTWO METODYCZNE, SZKOLENIA, NADZÓR NAD JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI DZIAŁAJĄCYMI W STRUKTURZE POWIATU, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

MCPR w 2024 roku realizowało uprawnienia nadzoru i kontroli i przeprowadziło 5 kontroli ujętych w planie kontroli i 1 kontrolę doraźną w Domu Dziecka.

Tab. nr 17 Zestawienie kontroli zrealizowanych w 2024 r.

Lp.	Nazwa kontrolowanej jednostki	Zakres kontroli
1.	Kontrole rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych	Kontrole przeprowadzono w 14 rodzinach zastępczych w tym: 8 rodzinach spokrewnionych, 2 rodzinach zastępczych niezawodowych, 3 rodzinach zawodowych; W jednym przypadku wydano wskazania
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Zamościu	Zapewnienie dostępu do poradnictw psychologicznego i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych; nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą.
3.	Dom Dziecka	Opracowywanie i realizacja planów pomocy dziecku Stwierdzono uchybienia Przekazano zalecenia do realizacji w pracy merytorycznej;
4.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu	Zapewnianie pomocy mieszkaniowej - pobyt w hostelu w 2024 roku; Protokół w trakcie opracowywania.

Zródło: Opracowanie własne MCPR

Ponadto rozpoczęto zaplanowaną kontrolę w Pogotowiu Opiekuńczym w Zamościu w zakresie *Zasad wypłat kieszonkowego dla dzieci przebywających w placówce*. Kontrola jest kontynuowana w 2025 roku.

Ponadto przeprowadzono wizytacje w 8 placówkach wsparcia dziennego i Pogotowiu Opiekuńczym.

W ciągu roku organizowano cykliczne narady dla dyrektorów jednostek organizacyjnych systemu pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej. Ponadto dyrektorzy jednostek składali cotygodniowe raporty dotyczące stanu realizacji zadań i bieżącej sytuacji w jednostkach.

Analizie i kontroli poddawano okresowe sprawozdania, prowadzono doradztwo metodyczne, konsultowano zmiany w zakresie opracowywanych dokumentów organizacyjnych jednostek. Przeprowadzono szkolenia dla kadr jednostek pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej i wspierania rodziny w zakresie:

- Przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu

- Postępowania w sytuacjach zagrożenia- teoretyczne i praktyczne aspekty obrony przed uzbrojonym napastnikiem i agresją słowną

Oprócz tego na bieżąco przekazywano informacje dotyczące zmian w przepisach prawa mających związek z przedmiotem działalności jednostek, a także informacje o możliwości podnoszenia kwalifikacji i uczestnictwa w różnego rodzaju szkoleniach i konferencjach. Uczestniczono także w pracach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji 63 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 94 ocenach dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Ponadto realizowano obowiązek sporządzania i przekazywania sprawozdawczości z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Mając na uwadze przeciwdziałanie przemocy domowej Miasto Zamość w odpowiedzi na prośbę Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę włączyło się w działania kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” i w okresie od 8 października do 19 listopada 2024 r. zrealizowano wiele działań informacyjnych, w tym przez umieszczenie informacji na stronach internetowych Miasta i jednostek miejskich, przekazanie informacji o kampanii wszystkim Wydziałom Urzędu Miasta w celu zapoznania się z materiałami edukacyjnymi przez pracowników Wydziałów. Ponadto spot kampanii był odtwarzany w autobusach MKK wyposażonych w monitory oraz na ekranach kina CKF Stylowy. Do udziału w kampanii włączyły się także placówki oświatowe publiczne i prywatne realizując działania edukacyjne oraz informacyjne. W dniu finału kampanii tj. 19 listopada Ratusz Miejski w Zamościu został podświetlony na czerwono.

W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej opracował „Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030”, który został przyjęty Uchwałą Nr LXXII/930/2024 Rady Miasta Zamość z dnia 25 marca 2024 r. Zespół opracował metodologię badań skali zjawiska przemocy domowej na terenie Zamościa oraz koncepcję lokalnej kampanii mającej na celu obalenie stereotypów na temat przemocy domowej, usprawiedliwiającej jej stosowanie. Ponadto Zespół monitorował procedurę Niebieskiej Karty. Zespół w okresie sprawozdawczym spotkał się 6 razy.

Do Zespołu wpłynęły 134 Niebieskie Karty A założone przez następujące podmioty:

- Policję – 115,
- Placówki oświatowe – 6,
- Placówki ochrony zdrowia – 4,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie (MCPR) - 4,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) – 2,
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) – 1,
- Pogotowie Opiekuńcze – 1,
- OPS w Warszawie – 1.

W okresie sprawozdawczym realizowano 170 procedur Niebieskiej Karty, w tym 36 Niebieskich Kart z lat poprzednich. Zespół powołał 122 grupy diagnostyczno-pomocowych w celu prowadzenia pracy w tych rodzinach. W skład grup wchodził pracownicy socjalni MCPR oraz dzielnicowi KMP. W zależności od rozeznanej sytuacji konkretnej rodziny, grupa wnioskowała o poszerzenie składu i powołanie np. przedstawiciela właściwej placówki oświatowej, kuratora, asystenta rodziny lub przedstawiciela MKRPA.

W 2024 r. liczba osób w rodzinach, w których była realizowana procedura Niebieskiej Karty stanowiła mniej niż 1% mieszkańców miasta. Karty dotyczyły 145 rodzin, w których przebywało 455 osób, w tym 139 dzieci. Wśród 203 osób wskazanych jako doznające przemocy domowej było: 126 kobiet, 58 dzieci oraz 19 mężczyzn. 153 osoby zostało wskazane, jako stosujące przemoc, w tym 21 kobiet.

W oparciu o obowiązujące przepisy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, Zespół powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe nie tylko w celu realizacji procedury Niebieskiej Karty, ale także w celu diagnozy sytuacji rodziny, co do której wpłynęło do Zespołu zgłoszenie o podejrzeniu występowania przemocy domowej. W 2024 r. wpłynęło do Zespołu 43 zgłoszenia. Po wpłynięciu 6 zgłoszeń, do Zespołu wpłynęły także Niebieskie Karty założone przez inne podmioty. W pozostałych 37 rodzinach grupy realizowały działania dostosowane do sporządzonej diagnozy i oceny sytuacji.

Grupy diagnostyczno-pomocowe realizując swoje zadania spotkały się na 440 spotkaniach. W trakcie spotkań grup z osobami ujętymi w formularzu Niebieskiej Karty A jako osoby doświadczające przemocy domowej, wypełniono 45 formularzy Niebieskiej Karty C. Na spotkaniach z osobami stosującymi przemoc domową, członkowie grup motywowali do zmiany zachowań, wskazywali na skutki prawne kontynuowania takich zachowań oraz wypełnili 49 Niebieskich Kart D.

Realizacja procedury Niebieskiej Karty kończy się w sytuacji, gdy grupa diagnostyczno-pomocowa podejmie decyzję o zakończeniu procedury z jednego z dwu powodów: ustania przemocy domowej lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Grupa może też podjąć decyzję o odstąpieniu od dalszych działań w oparciu o sporządzoną diagnozę i ocenę sytuacji rodziny. W okresie sprawozdawczym zakończono realizację 135 Niebieskich Kart, w tym 35 procedur z powodu „rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań”, 59 procedur z powodu „ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie” oraz 41 procedur z powodu odstąpienia od dalszych działań. 1 procedura została przekazana do innego zespołu interdyscyplinarnego z powodu zmiany miejsca zamieszkania rodziny.

Przeprowadzono wśród członków Zespołu i grup diagnozę potrzeb szkoleniowych, z której wynika, iż wszyscy mają potrzebę podnoszenia swoich kompetencji w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową. W 2024 r. w szkoleniach z tego obszaru uczestniczyło 28 osób będących członkami Zespołu i grup.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA ZAMOŚĆ

W 2024 r. Zespół ds. wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030 przy udziale Grupy roboczej ds. wdrażania, monitoringu i sprawozdawczości Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030 opracował aktualizację dokumentu, która została przyjęta w drodze Uchwały Nr IX/83/2024 Rady Miasta Zamość dnia 25 listopada 2024 r. Aktualizacja Strategii uwzględniała zalecenia pokontrolne Wojewody Lubelskiego z zakresu celów i kierunków działań oraz sposobu realizacji Strategii i ram finansowych a także z mian w obszarze nazewnictwa i wartość wskaźników.

Sprawozdanie za rok 2024 z realizacji Strategii w zakresie wartości osiągniętych wskaźników zostanie przedłożone Prezydentowi Miasta Zamość w II kwartale 2025 r.

REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych realizowana była w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (zwanej dalej ustawą).

Rodzaje zadań powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które mogą być przeznaczone środki PFRON określa art. 35a ust. 1 ustawy.

W lutym 2024 r. Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie (Zarząd PFRON) określił wysokość środków przypadających wg algorytmu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w 2024 roku dla powiatu grodzkiego Zamość, na kwotę 6.891.389,00 zł, w tym na zobowiązania dotyczące kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej kwotę 5.121.792,00 zł. Zgodnie z ustawą środki PFRON mogą stanowić

maksymalnie 90% całości kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej, samorząd powiatowy zobowiązany jest dofinansować co najmniej 10% tych kosztów.

REHABILITACJA ZAWODOWA

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego.

Zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu.

Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – 73.000,00zł.

Dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznano 2 osobom:

- 1 osobie niepełnosprawnej – sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet – umiarkowany stopień niepełnosprawności z narządu ruchu – 15.000,00 zł,
- 1 osobie niepełnosprawnej – działalność portali internetowych – umiarkowany stopień niepełnosprawności ze schorzeniami neurologicznymi – 58.000,00 zł.

Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z tworzeniem i wyposażeniem stanowisk pracy oraz zatrudnianiem osób niepełnosprawnych – 225.000,00zł.

Utworzono i wyposażono 3 stanowiska pracy, każde po 75.000,00zł:

- stanowisko kierowcy kat. B. – osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (schorzenia pokarmowe),
- stanowisko kierowcy kat. B. – osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (schorzenia narządu ruchu),
- stanowisko kierowcy kat. B. – osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (schorzenia narządu ruchu).

REHABILITACJA SPOŁECZNA

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim poprzez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych i likwidację barier, w szczególności architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

1) Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych

Turnusy rehabilitacyjne (14-dniowe) są organizowane wyłącznie na terenie kraju, przez podmioty, które uzyskały wpis do rejestru organizatorów, w ośrodkach posiadających wpis do rejestru ośrodków uprawnionych do przyjmowania grup turnusowych. Rejestr prowadzony jest przez właściwego terytorialnie wojewodę.

W 2024 roku o dofinansowanie ubiegało się 259 osób niepełnosprawnych wraz z 108 opiekunami.

Zrealizowano 169 wniosków osób niepełnosprawnych. Z dofinansowania skorzystało 143 dorosłych osób niepełnosprawnych z 45 opiekunami oraz 26 dzieci z 22 opiekunami.

Na dofinansowanie turnusów wydatkowana została kwota **446.853,00 zł**

2) Likwidacja barier architektonicznych

W ramach tego zadania mogą być dofinansowane prace budowlano-instalacyjne (zgodne z prawem budowlanym), mające na celu przystosowanie do potrzeb osoby niepełnosprawnej, posiadającej trudności w poruszaniu się, pomieszczeń mieszkalnych, w tym pomieszczeń sanitarnych wraz z ich wyposażeniem i dogodnym dostępem do mieszkania.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosiła do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W 2024 roku o dofinansowanie ubiegało się 25 osób. Złożono wnioski na łączną kwotę dofinansowania 418.960,00 zł. Z dofinansowania skorzystało 19 osób niepełnosprawnych, na łączną kwotę 148.564,00 zł. Dofinansowanie zostało przyznane do:

- przystosowania 14 pomieszczeń higieniczno sanitarnych;
- zakupu 3 schodolazów;
- zakupu i montażu 1 platformy;
- budowy 1 pochylni/podjazdu.

3) Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych

O dofinansowanie na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. Dotyczy to w szczególności osób z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku, słuchu i mowy, które ze względu na niepełnosprawność mają utrudniony kontakt z otoczeniem i inne ograniczenia w funkcjonowaniu.

Wysokość dofinansowania ze środków PFRON wynosiła do 95% poniesionych kosztów, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Na realizację tego zadania wydatkowano w 2024 roku kwotę **84.999,25 zł**, w tym:

- a) **na likwidację barier w komunikowaniu się – 5.295,50 zł** (z dofinansowania skorzystało 5 osób niepełnosprawnych), na zakup:
- 2 urządzeń ConnectClip Oticon,
 - 1 programu Mówik z tabletem,
 - 1 laptopa,
 - 1 tabletu.
- b) **na likwidację barier technicznych – 79.703,75 zł.** (z dofinansowania skorzystało 19 osób niepełnosprawnych), na zakup:
- 7 łóżek ortopedycznych,
 - 4 rowerów trójkołowych,
 - 3 podnośników transportowo-kąpielowych,
 - 2 podnośników sufitowych,
 - 1 ławeczki prysznicowej i uchwytów,
 - 2 rowerów z bocznymi kołami.

4) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Dofinansowanie dotyczy zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, w zakupie których partycypuje Narodowy Fundusz Zdrowia oraz sprzętu rehabilitacyjnego wskazanego przez lekarza specjalistę.

Indywidualne wnioski, dofinansowano stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności wnioskodawców, do 80% kwoty zakupu **sprzętu rehabilitacyjnego** dla 4 osób niepełnosprawnych i wydatkowano kwotę **9.535,20 zł**.

Dofinansowanie dotyczyło zakupu:

- 2 stacjonarnych rowerów rehabilitacyjnych,
- 1 roweru stacjonarnego poziomego,
- 1 programu komputerowego.

W 2024r. w ramach zadania dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych złożonych zostało przez osoby niepełnosprawne 738 wniosków na łączną kwotę 1 237 711,14 zł. Zrealizowano **593** wnioski na rzecz **417** osób niepełnosprawnych na dofinansowanie zakupu **przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych** na kwotę **729.850,74 zł**. Dofinansowaniem objęto m.in. aparaty słuchowe, pieluchomajtki, cewniki, buty ortopedyczne, laski, protezy piersi, ortezy, wózki inwalidzkie, balkoniki i materace przeciwoleżynowe.

5) Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Uczestnictwo w WTZ to codzienny pobyt w grupie uczestników pod kierunkiem instruktorów i innych specjalistów (rehabilitanci, psycholog, pielęgniarka, pracownik socjalny, trener pracy). Uczestnicy biorą udział w zajęciach z zastosowaniem technik terapii zajęciowej w ramach tzw. pracowni.

W Zamościu funkcjonują trzy warsztaty terapii zajęciowej, do których uczęszczają 152 osoby niepełnosprawne.

W 2024 r. dofinansowano uczestnictwo w Warsztatach dla 123 mieszkańców Miasta Zamość: w okresie I-IX 2024 r. oraz dla 121 osób zamieszkałych na terenie Miasta Zamość w okresie X-XII 2024 r.

Dofinansowano uczestnictwo mieszkańców Powiatu Zamojskiego dla 28 uczestników w okresie I-IX 2024 r. oraz 30 uczestników w okresie X-XII 2024r. z terenu Powiatu Zamojskiego uczęszczających do warsztatów terapii zajęciowej zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość. Dofinansowano również uczestnictwo dla 1 mieszkańca powiatu biłgorajskiego w okresie I-XII 2024 r., który uczęszcza do Warsztatu zlokalizowanego na terenie Miasta Zamość.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Zamościu prowadzone są przez:

- 1) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – 52 uczestników objętych terapią w 8 pracowniach: poligraficznej, 2 krawieckich, tkacko-plastycznej, ceramicznej, stolarskiej, 2 pracowniach gospodarstwa domowego;
- 2) Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Michała Archanioła – 43 uczestników objętych terapią w 8 pracowniach: gospodarstwa domowego, krawieckiej, plastycznej, poligraficznej, stolarskiej, rękodzieła, umiejętności życia codziennego, aktywności zawodowej;
- 3) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem” – 57 uczestników objętych terapią w 11 pracowniach: gospodarstwa domowego, gospodarstwa domowego II, poligraficzno-komputerowej, animacji kulturalnej, rękodzieła artystycznego, plastyczno-modelarskiej, środowiskowo-przyrodniczej, ceramicznej, stolarsko-snycerskiej, krawieckiej, zielarsko-pszczelarskiej.

Zgodnie z obowiązującą ustawą, działalność Warsztatów w 2024 roku finansowana była w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków powiatów, których mieszkańcy byli uczestnikami WTZ. Warsztaty terapii zajęciowej w 2024 roku finansowane były z 3 źródeł w łącznej kwocie **5.690.880,00 zł**, z tego:

- a) **5.121.792,00 zł** - środki PFRON (90%),
- b) **458.640,00 zł** - środki Miasta Zamość dotyczące dofinansowania do kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej. W okresie I-IX 2024 r. dofinansowano uczestnictwo w warsztatach dla 123 mieszkańców Miasta Zamość, w okresie X-XII 2024 r. dla 121 osób zamieszkałych na terenie Miasta Zamość,
- c) **110.448,00 zł** - środki przekazane przez:
 - powiat zamojski w kwocie **106.704,00 zł** za 28 uczestników będących mieszkańcami Powiatu Zamojskiego w okresie I-IX 2024r. oraz 30 mieszkańców z terenu Powiatu Zamojskiego uczęszczających do warsztatów terapii zajęciowej zlokalizowanych na terenie Miasta Zamość w okresie X-XII 2024r.
 - powiat biłgorajski w kwocie **3.744,00 zł** za uczestnictwo w warsztacie zlokalizowanym na terenie Miasta Zamość 1 mieszkańca powiatu biłgorajskiego w okresie I-XII 2024r.

6) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Ze środków PFRON mogą być dofinansowane do 60% koszty realizacji zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

O dofinansowanie mogą ubiegać się jednostki, które prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku. Wnioski o dofinansowanie składane są w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2024 roku 4 organizacje pozarządowe uzyskały dofinansowanie ze środków PFRON w kwocie **51.794,81 zł** na realizację 6 zadań. Zadania zrealizowane zostały przez : Stowarzyszenie Ruch Osób Niepełnosprawnych Feniks, Polski Związek Niewidomych, 2 zadania Stowarzyszenie na Rzecz Integracji z Dziećmi i Młodzieżą Niepełnosprawną WSZYSCY RAZEM, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną Koło w Zamościu.

Wszystkie decyzje podejmowane przez MCPR, wymagające zawarcia umów o udzielenie dofinansowania ze środków PFRON, opiniuje powołana przez Prezydenta Miasta Zamość komisja. Komisja opiniująca wnioski z zakresu rehabilitacji społecznej składa się z przedstawicieli organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych (Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za Krokiem”, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Rehabilitacji i Pomocy Poszkodowanym w Wypadkach Komunikacyjnych, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną), lekarza rehabilitanta, psychologa, oligofrenopedagoga, przedstawiciela UM i pracowników MCPR.

PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Miasto Zamość corocznie realizuje program „Aktywny samorząd”, który jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Na moduły i zadania, które były realizowane w 2024 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” otrzymano z PFRON łącznie kwotę **495.708,18 zł.**, w tym::

a) Moduł I 315.234,00 zł, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

1. Zadania: 1 i 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
2. Zadania: 2 i 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

1. Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
2. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
3. Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

1. Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
2. Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
3. Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
4. Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
5. Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

b) Moduł II w wysokości 150.266,00 zł – pomoc w zdobyciu wykształcenia na poziomie wyższym,

c) **obsługa** realizacji programu 23.275,00 zł, promocja programu 4.655,00 zł, ewaluacja programu 2.278,18 zł.

Zadania realizowane przez Miasto Zamość w ramach programu „Aktywny samorząd” w 2024 roku, wydatkowanie wg stanu na dzień 31.12.2024 roku w ramach edycji „2023” i „2024”:

Moduł I – 265.277,11 zł

Obszar A - Likwidacja bariery transportowej

Zadanie A1: zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu kwota **15.200,00 zł** (3 umowy na zakup oprzyrządowania do samochodu) z edycji 2024,

Zadanie A2, A3: dofinansowanie prawa jazdy kwota **6.029,70 zł** (3 umowy na dofinansowanie kursu i egzaminu kwalifikacji w zakresie przewozu osób) z edycji 2024,

Obszar B - Likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

Zadania: 1, 3 i 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania **96.575,02 zł** (zawarto 20 umów na zakup sprzętu elektronicznego) z edycji 2024 oraz **3.420,00 zł** (zrealizowano 1 umowę na zakup sprzętu elektronicznego) z edycji 2023,

Obszar C - Likwidacja barier w poruszaniu się

Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym na kwotę **40.100,00 zł** (2 umowy na zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) z edycji 2024 oraz **18.444,35 zł** (1 umowa na dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) z edycji 2023,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne na kwotę **20.220,00 zł** (zrealizowano 1 umowę na zakup protezy kończyny dolnej) z edycji 2023,

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego na kwotę **40.789,00 zł** (zrealizowano 3 umowy na zakup przystawek elektrycznych do wózka inwalidzkiego oraz 3 umowy na zakup skutera inwalidzkiego elektrycznego) z edycji 2024.

Obszar D - Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej **8.938,80 zł** (zawarto 6 umów - płatności realizowane są w ratach) z edycji 2024 oraz kwota **3.360,24 zł** (3 płatności na podstawie podpisanych umów) z edycji 2023.

Obszar E Pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej w kwocie **12.200,00 zł** (30 osób otrzymało wsparcie).

Moduł II – 135.927,14 zł

Zawarto 37 umów dofinansowania, płatności realizowane są w ratach, realizacja wypłat nastąpi w terminie do 30.03.2025 roku. W terminie do 31.12.2024 r. wypłacono **87.682,14 zł** z edycji 2024 oraz kwotę **48.245,00 zł** (zrealizowano 18 płatności dodatków do nauki) z edycji 2023.

W 2024r. na obsługę programu wydatkowano kwotę 16.329,05 zł (edycja 2023), na ewaluację 1.632,91 zł (edycja 2023) oraz kwotę 4.655,00 zł na promocję (edycja 2024).

Wydatkowanie środków w ramach realizacji programu 2024 realizowane będzie do 15 kwietnia 2025 roku.

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Miasto Zamość w ramach Programu składa do PFRON wnioski, jeżeli wnioskują o dofinansowanie projektów własnych samorządu powiatowego oraz wystąpienie, jeżeli projekty zostały zgłoszone do samorządu powiatowego przez projektodawców np. organizacje pozarządowe.

W ramach Programu realizowane w 2024 r. przez PFRON były zadania:

- 1) obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych;
- 2) obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;
- 3) obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych;
- 4) obszar D – likwidacja barier transportowych;
- 5) obszar E – dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;
- 6) obszar F – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej;
- 7) obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

W ramach Programu w 2024 roku wydatkowano łącznie 810.028,81 zł, w tym 793.962,34 zł bezpośrednio na realizację zadań oraz 16.066,47 zł na koszty obsługi programu:

- 1) obszar A – zapewnienie dostępności w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych (0,00zł);
- 2) obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania (0,00zł);
- 3) obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych (0,00zł);
- 4) obszar D – likwidacja barier transportowych (wydatkowano kwotę 330.972,49, w tym kwota 8.072,50 zł stanowiła koszty obsługi programu – dofinansowanie zakupu 1 autobusu w kwocie 322.899,99zł dla Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” na rzecz Zespołu Niepublicznych Szkół Specjalnych „Krok za krokiem”);
- 5) obszar E – dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych (0,00zł);
- 6) obszar F – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji (wydatkowano kwotę 325.306,32zł, w tym kwota 4.243,97zł stanowi koszty obsługi programu, na realizację projektów kwotę: 191.160,19zł dla Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Koło” w Zamościu; kwotę 129.902,16zł dla Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem”).
- 7) obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (wydatkowano 153.750,00zł, w tym kwota 3.750,00zł stanowiła koszty obsługi programu, zaś kwota 150.000,00 zł dotyczyła utworzenia i wyposażenia 2 stanowisk pracy).

PROGRAM SAMODZIELNOŚĆ-AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ „DOSTĘPNE MIESZKANIE”

Program kierowany do osób niepełnosprawnych, które ze względu na występujące w posiadanym mieszkaniu bariery dokonały jego sprzedaży i zakupiły mieszkanie dostępne do poziomu zero. Dopłata jest możliwa do zmiany mieszkania na pozbawione barier architektonicznych, znajdujące się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku.

W ramach podpisanej w 2022 r. umowy pomiędzy Miastem Zamość a PFRON na realizację Programu pozyskano łączną kwotę 73.758,95zł, z czego kwota 70.246,62zł przeznaczona

jest na realizację wniosków, kwota 3.512,33zł na obsługę realizacji programu. W 2024r wpłynął jeden wniosek, którego realizacja nastąpi po otrzymaniu dodatkowych środków PFRON w 2025r. Realizacja Programu przewidziana jest do dnia 31.12.2026r. Do tego czasu otrzymane środki pozostają na rachunku Miasta Zamość.

PROGRAM SAMODZIELNOŚĆ-AKTYWNOŚĆ-MOBILNOŚĆ „MIESZKANIE DLA ABSOLWENTA”

Program kierowany jest do osób niepełnosprawnych na dofinansowanie do wynajmu mieszkania na okres poszukiwania pracy i rozpoczęcia zatrudnienia przez okres 36 miesięcy.

W ramach podpisanej w 2022 r. umowy pomiędzy Miastem Zamość a PFRON na realizację Programu pozyskano łączną kwotę 90.813,89zł, z czego kwota 86.489,42zł przeznaczona jest na realizację wniosków, kwota 4.324,47zł na obsługę realizacji programu.

W 2024r. żadna osoba niepełnosprawna nie wniosowała o dofinansowanie w ramach programu, nie wydatkowano środków.

„SAMORZĄDOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIASTA ZAMOŚĆ NA LATA 2022-2026”

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Uchwałą Nr XLIII/631/2022 Rady Miasta Zamość z dnia 28 marca 2022 roku przyjęty został „Samorządowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych Miasta Zamość na lata 2022 - 2026”. Program stanowi kontynuację programu realizowanego w latach 2018-2021. Główne cele zawarte w „Samorządowym programie...” są zgodne ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021-2030” i są jednym z narzędzi realizacji Celu strategicznego 2 „Wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz poprawa warunków życia i funkcjonowania w przestrzeni publicznej”, zapisanego w „Strategii ...”.

W 2024r. realizacja Programu odbyła się w dwóch obszarach: Rehabilitacji Społecznej i Rehabilitacji Zawodowej i przedstawiała się następująco:

Rehabilitacja Społeczna i przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja Społeczna

1. Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier
 - 1) Likwidacja barier architektonicznych – 1 łazienka w szkole, 1 dostosowanie architektoniczne wokół szkoły, dostosowania architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością (19 działań),
 - 2) Likwidacja barier w przestrzeni publicznej – chodniki i przejścia dla pieszych (14), przebudowa zatok autobusowych (3), wiaty przystankowe (4), miejsca postojowe (2), modernizacja chodników, poprawa dostępu do miejsc postojowych (5),
 - 3) Likwidacja barier technicznych i w komunikowaniu się – 5 programów do komunikacji w 2 placówkach, wsparcie indywidualne 45 osób, zapewnienie dostępności cyfrowej i komunikacyjnej w 1 budynku,
 - 4) Likwidacja barier transportowych – 1 autobus, 3 prawa jazdy, 3 oprzyrządowania do samochodu, zapewnienie dowozu dla 66 dzieci.
2. Rozwój środowiskowych i instytucjonalnych placówek opieki dziennej i całodobowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasobów mieszkaniowych
 - 1) Rozwój/tworzenie i modernizacja placówek – 5 działań, 4 budynki.
3. Rozszerzenie katalogu i poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnościami

- 1) Wsparcie indywidualne osób z niepełnosprawnościami – 421 osób (Asystent osobisty), 30 placówek edukacyjnych (zajęcia rewalidacyjne), 3 formy MCPR (świadczenia pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, dofinansowania ze środków PFRON), 1 realizacja zadania zleconego,
- 2) Wsparcie funkcjonowania rodzin z osobą niepełnosprawną – realizacja zadań Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego dla 91 osób, 4 jednostki realizowały działania na rzecz 219 dzieci, 167 osób skorzystało z opieki wychowawczej.
4. Budowanie świadomości społecznej na temat potencjału i potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 12 form (poradnictwo), imprezy integracyjne/kampanie społeczne 24 realizatorów.

Rehabilitacja Zawodowa

- 1) Realizacja usług i instrumentów rynku pracy – 17 działań,
- 2) Poradnictwo zawodowe – 5 działań,
- 3) Trener pracy jako wsparcie w aktywizacji zawodowej – 18 osób,
- 4) Organizacja staży pracy – 12 osób

Wspieranie podmiotów ekonomii społecznej/Fundacje, Stowarzyszenia, KIS, CIS, ZAZ, Spółdzielnie, T UW, Przedsiębiorstwo społeczne/ - 2 porozumienia.

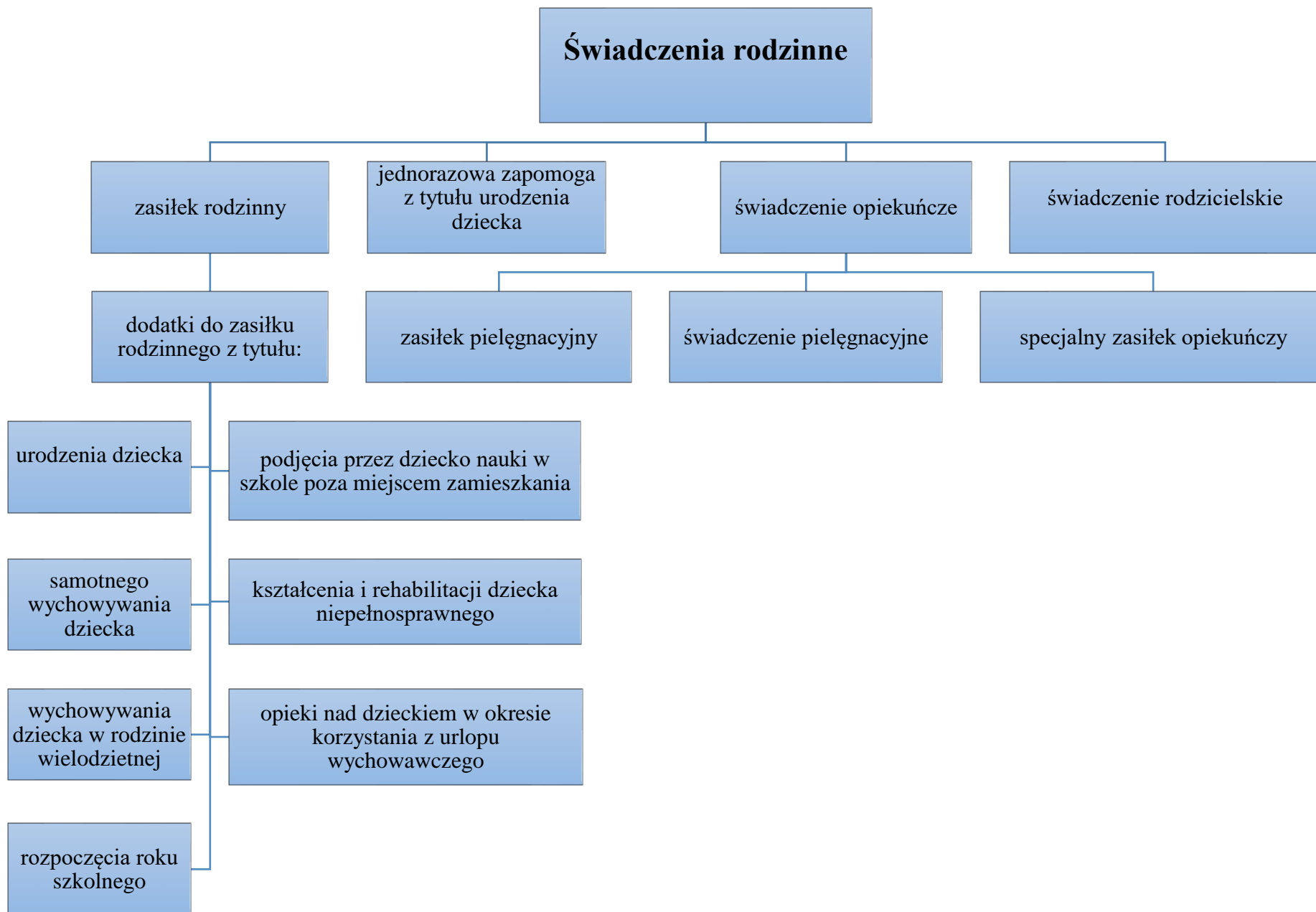
REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH W 2024 ROKU

Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.).

Świadczenia rodzinne uzależnione są od spełnienia kryterium dochodowego i udzielane są na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego.

Przy ustalaniu uprawnień do świadczeń rodzinnych, uzależnionych od kryterium dochodowego, brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

Świadczenia rodzinne

RODZAJE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje dla mieszkańców miasta Zamość wszystkie zadania w zakresie świadczeń rodzinnych.

Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest **zasiłek rodzinny**, który przysługuje, łącznie z dodatkami rodzinom wychowującym dzieci, jeżeli miesięczny ich dochód osiągnięty w poprzednim roku kalendarzowym nie przekraczał **674 zł**, na osobę w rodzinie albo **764 zł**, na osobę w rodzinie w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2016 r. funkcjonuje sposób ustalania wysokości przysługujących zasiłków rodzinnych, tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”. Według tych zasad, przekroczenie progu dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, taka rodzina otrzymuje świadczenia, o które się ubiega, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Zgodnie z ustawą w przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami **przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługującą danej rodzinie, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny**. W przypadku gdy wysokość należnych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ustalona zgodnie z powyższym mechanizmem, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia nie przysługują. **Świadczenie z zastosowaniem zł za zł wypłaca się w okresach miesięcznych**.

Zasiłki rodzinne oraz dodatki

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia albo
- nauki w szkole /w rozumieniu ustawy - oznacza to szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową oraz szkołę artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno- -wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy/ jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 lat,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje również osobie uczącej się - *to osoba pełnoletnia uczącą się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony* – uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków przysługuje:

1. rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
2. opiekunowi faktycznemu dziecka,
3. osobie uczącej się.

W roku 2024 kwoty zasiłków rodzinnych wynosiły:

- **95 zł** - na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124 zł** – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł** – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Tab. nr 18 Realizacja zasiłku rodzinnego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki rodzinne	13 858	644	1 382	1 648 623
Zasiłki rodzinne z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	1 043	81	145	80 623,02

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z następujących tytułów:

- urodzenia dziecka - *świadczenie jednorazowe*,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego - *świadczenie jednorazowe*,
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.

Osobie uprawnionej przysługuje dodatek do zasiłku rodzinnego tylko i wyłącznie w przypadku posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek ten przysługuje *matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka* w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje jednorazowo, w wysokości **1 000,00 zł**. W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. Ponadto świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.

Dodatkowo ze środków własnych gminy MCPR w Zamościu wypłaca dodatek z tytułu urodzenia dziecka w **wys. 600 zł** jednorazowo zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Zamość Nr XVI/277/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku z tytułu urodzenia dziecka do zasiłku rodzinnego.

Tab. nr 19 Realizacja dodatku z tytułu urodzenia dziecka w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka w tym:	59	48	50	420702
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	15	6	6	702,30
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka finansowany ze środków własnych gminy w tym:	59	48	50	26 821
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	15	6	6	421,39

- **dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego**
Przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka*, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 1) 24 miesiące kalendarzowych,
- 2) 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu,
- 3) 72 miesiące kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość ww. dodatku wynosi **400 zł** miesięcznie.

Tab.nr 20 Realizacja dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w tym:	20	4	4	7 387,00
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	7	1	1	2 681,00

- **dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka**

Świadczenie to przysługuje samotnie wychowującym dziecko *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka*, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Miesięczna kwota dodatku wynosiła **193 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż **386 zł** na wszystkie dzieci, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o **80,00 zł** na dziecko, nie więcej jednak niż o **160,00 zł** na wszystkie dzieci.

Tab. nr 21 Realizacja dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w tym:	1 387	105	138	271 819,50
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	158	16	21	20 862,50

- **dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej**

Dodatek w rodzinie wielodzietnej przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka*, na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Wysokość ww. dodatku wynosi **95 zł** miesięcznie.

Tab. nr 22 Realizacja dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w tym:	3 370	216	336	306169,05
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	298	37	55	14 329,05

- **dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego**

Dodatek na rozpoczęcie roku szkolnego przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się*, na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Świadczenie przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne.

Dodatek przyznawany jest raz w roku, w wysokości **100,00 zł** na dziecko.

Tab. nr 23 Realizacja dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w tym:	1 791	547	995	97 703,34
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	879	68	137	4 227,34

- **dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego**

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przysługuje *matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się* na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku:

- do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności,
- powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2024 dodatek wynosił miesięcznie:

- 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Tab. nr 24 Realizacja dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w tym:	1 766	160	180	185338,68

z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	115	21	21	8 228,68
-------------------------------------	-----	----	----	----------

- **dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania**

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje *matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się*

- w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – **w kwocie 113 zł miesięcznie,**
- w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej– **w kwocie 69 zł miesięcznie.**

Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki, od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

Tab. nr 25 Realizacja dodatku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w tym:	21	3	3	1 933
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	0	0	0	0

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości **1 000 zł** na jedno dziecko. Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1 922,00 zł**.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18. roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Zapomoga, przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Nie dotyczy to jednak osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

W **2024** roku wypłacono **130 świadczeń**, na łączną kwotę **130 000 zł**.

Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są:

- **zasilek pielęgnacyjny,**
- **świadczenie pielęgnacyjne,**
- **zasilek dla opiekuna,**

- **świadczenie rodzicielskie.**

Świadczenia mogą być również przyznawane niezależnie od kryterium dochodowego i mogą wykraczać okresem ich przyznania poza dany okres zasiłkowy. Są to świadczenia uzależnione od okresu orzeczonej niepełnosprawności: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, bądź też są to świadczenia uzależnione od wieku osoby, na którą strona ubiega się o przyznanie świadczenia: świadczenie rodzicielskie, które przysługuje przez rok /52 tygodnie/ po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres może być wydłużony nawet do 71 tygodni.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy osobie, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, która ukończyła 75 lat,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie oraz osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, który jest wypłacany przy emeryturze lub rencie z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kwota zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **215,84 zł** miesięcznie.

Tab. nr 26 Realizacja zasiłku pielęgnacyjnego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek pielęgnacyjny	17 081	1 502	1 547	3 686 762

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 w pkt 2 i 3, (tj. opiekun faktyczny dziecka, osoba będąca rodziną zastępczą spokrewnioną) lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Kwota świadczenia pielęgnacyjnego w **2024 r.** roku wynosiła **2 988,00 zł miesięcznie**.

Tab. nr 27 Realizacja świadczenia pielęgnacyjnego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pielęgnacyjne	4 413	378	378	13 115 796

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 ze zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Za dochód rodziny osoby wymagającej opieki uważa się dochód następujących członków rodziny:

1) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) rodziców osoby wymagającej opieki,
- c) małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
- d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,
- e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–d, dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia,

- z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz;

2) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) małżonka osoby wymagającej opieki,
- c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a–c, dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia,

- z tym, że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

W przypadku, gdy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na osobę znajdującą się pod opieką opiekuna prawnego lub umieszczoną w rodzinie zastępczej spokrewnionej, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49), uwzględnia się dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz dochód osoby wymagającej opieki.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wynosił **620 zł miesięcznie**.

Tab. nr 28 Realizacja specjalny zasiłek opiekuńczy w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	131	14	14	81 220

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna, w kwocie 620 zł miesięcznie, przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje po spełnieniu warunków do otrzymania **świadczenia pielęgnacyjnego** określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Dodatkowe warunki przyznania zasiłku, to nieposiadanie przez opiekuna prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego w okresie, na który ubiega się o zasiłek dla opiekuna, a także brak prawa innej osoby do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego na osobę wymagającą opieki. Ponadto, od rolników, małżonków rolników lub domowników rolników ubiegających się o przyznanie zasiłku dla opiekuna, którym opieka nad niepełnosprawnym członkiem rodziny uniemożliwia prowadzenie gospodarstwa rolnego */wykonywanie w nim pracy/*, wymagane jest także złożenie odpowiedniego oświadczenia o zaprzestaniu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Tab. nr 29 Realizacja zasiłek dla opiekuna w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek dla opiekuna	54	5	5	33 480

Za osobę uprawnioną do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna MCPR opłaca składki z tytułu: ubezpieczenia emerytalnego i rentowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego.

W okresie sprawozdawczym składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacono na łączną kwotę **2 173 282,00 zł**, natomiast składki na ubezpieczenie zdrowotne, w przypadku osób niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu */w tym również członkowie rodziny/*, opłacono na łączną kwotę **438 722,00 zł**.

Zmiany w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna

Od 1 stycznia 2024 r. wprowadzono zmiany do ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna. Zmiany zostały uregulowane w ustawie o świadczeniu wspierającym (ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym Dz.U. z 2023 r. poz. 1429).

Osoby, które miały ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna co najmniej do 31 grudnia 2023 r. zachowały prawo do ich pobierania na dotychczasowych zasadach pod warunkiem, że osoba na którą jest pobierane świadczenie nie wystąpiła z wnioskiem o świadczenie wspierające przyznawane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie prawa do świadczenia wspierającego przez ZUS automatycznie wyklucza prawo do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna.

Również od stycznia 2024 r. zostało zlikwidowane świadczenie w formie specjalny zasiłek opiekuńczy. Nie można złożyć wniosku o świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 roku dla osób, które zrobią to po raz pierwszy oraz dla osób, które uchybią terminów na złożenie wniosków o wydanie nowego orzeczenia i ustalenie prawa do świadczeń na osoby niepełnosprawne, które ukończyły 18 rok życia.

Powyższe nie dotyczyło to jednak osób, mających ustalone prawo do świadczenia co najmniej do 31 grudnia 2023 r. Świadczenie przysługuje również po upływie okresu zasiłkowego, na który zostało przyznane, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy.

Świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, dla którego jest ustalone prawo, przysługuje nadal na podstawie dotychczasowych przepisów oraz zgodnie z decyzją przyznającą. Zachowana również została możliwość ubiegania się o prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie nad którą sprawowana jest opieka zostanie w przyszłości wydane nowe orzeczenie (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności). Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do ww. świadczeń na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023 r. jest złożenie wniosku o nowe orzeczenie w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia wydania nowego orzeczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne obowiązujące od 1 stycznia 2024 r.

Nowe świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce lub ojcu,
- innym osobom na których ciąży obowiązek alimentacyjny,
- małżonkom,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,
- **jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18 roku życia** posiadającą orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Oznacza to, że nowe świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicom lub innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, opiekującym się niepełnosprawnym dzieckiem, bez jakichkolwiek ograniczeń w zakresie podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli wykonywana praca nie będzie kolidowała ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Pobieranie przez opiekuna własnych świadczeń emerytalno-rentowych nie będzie miało żadnego wpływu na jego prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Opiekun otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne przyznane na podstawie nowych przepisów, który opiekuje się więcej niż jedną osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności może złożyć wniosek o podwyższenie świadczenia pielęgnacyjnego. Wówczas wysokość świadczenia pielęgnacyjnego zostanie podwyższona o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje tylko i wyłącznie do ukończenia przez osobę niepełnosprawną 18 roku życia. Po ukończeniu 18 roku życia osoba niepełnosprawna może sama ubiegać się o ustalenie prawa do innych świadczeń, takich jak: renta socjalna, świadczenie uzupełniające oraz świadczenie wspierające.

Osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne, która sprawuje opiekę nad dzieckiem w wieku do ukończenia 18 roku życia i która chciała po 31 grudnia 2023 roku otrzymać świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach (czyli z możliwością podejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej), musiała zrezygnować z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie starych przepisów i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowych przepisów.

W przypadku rezygnacji z pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna ustalonego na podstawie przepisów obowiązujących do 31 grudnia 2023 roku na przykład, w celu podjęcia zatrudnienia lub osobie, nad którą sprawowana jest opieka zostanie przyznane prawo do świadczenia wspierającego - nie ma możliwości ubiegania się o wyżej wymienione świadczenie na podstawie dotychczasowych przepisów.

Kwota nowego świadczenia pielęgnacyjnego w **2024 r.** roku wynosiła **2 988,00 zł miesięcznie**.

Tab. nr 30 Realizacja nowego świadczenia pielęgnacyjnego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pielęgnacyjne na zasadach obowiązujących od stycznia 2024 r.	588	72	72	1 841 414,00
Świadczenie pielęgnacyjne w podwyższonej wysokości na zasadach obowiązujących od stycznia 2024 r.	55	6	13	331 668,00

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są między innymi bezrobotni */niezależnie od rejestracji w urzędzie pracy/*, studenci, a także wykonujący prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Także osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje również ojcu dziecka w przypadku:

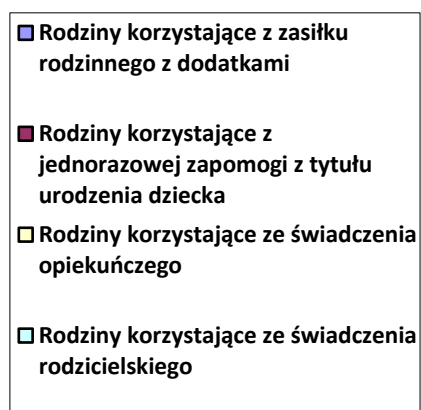
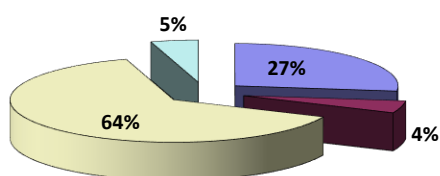
- skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- śmierci matki dziecka;
- porzucenia dziecka przez matkę.

Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi **1 000 zł miesięcznie**.

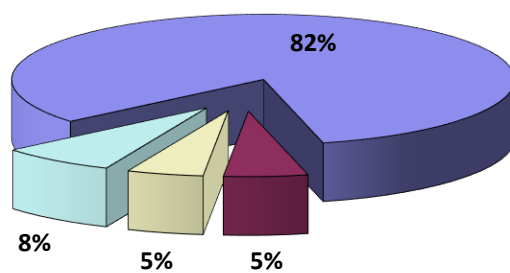
Tab. nr 31 Realizacja świadczenia rodzicielskiego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie rodzicielskie	828	126	130	762 263

Rodziny korzystające z systemu świadczeń rodzinnych w Miejskim Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu w 2024 roku.

W roku 2024 wydano ogółem w sprawie świadczeń rodzinnych **3 424** decyzji administracyjnych */tj. przyznających prawo do wnioskowanego świadczenia, przedłużających prawo do nabytego świadczenia, uchylających przyznane świadczenie, o odmowie wnioskowanego świadczenia, o zakończeniu postępowania oraz o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń/* w tym **2 642** dotyczących przyznania wnioskowanych świadczeń.

- Decyzje przyznające prawo do świadczenia
- Decyzje odmawiające prawo do świadczenia
- Decyzje żądania zwrotu
- Decyzje uchylające prawo do przyznanego świadczenia

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstało w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r., poz. 1829).

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody rodziny.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków.

- Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia **naależy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka**. Ww. ustawa, nie ograniczała prawa do jednorazowego świadczenia tylko do dzieci urodzonych po 31 grudnia 2016 r. Jednorazowe świadczenie przysługiwało również na dzieci urodzone w 2016 r., jeżeli wniosek został złożony w terminie 12 miesięcy od dnia urodzenia dziecka.
- Niezbędnym warunkiem do przyznania świadczenia jest posiadanie **zaświadczenia lekarskiego**, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza;
- z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej,
- posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Zatem zaświadczenie lekarskie uprawniające do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy **powinno zawierać:**

- literalnie zapis: "**u dziecka zdiagnozowano:**
- **ciężkie i nieodwracalne upośledzenie powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,**

albo

- **nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu powstałą w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu."**
- pieczętkę i podpis lekarza ubezpieczenia zdrowotnego posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: *położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii,*
- pieczętkę zakładu opieki zdrowotnej.

Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, **gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu.**

Istotne jest, że **wymóg legitymowania się zaświadczeniem o pozostawaniu pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu, nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.**

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje, jeśli dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej. Świadczenie nie przysługuje również w przypadku urodzenia martwego dziecka.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ww. ustawy, z wnioskiem o jednorazowe świadczenie, może wystąpić: **matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny** (opiekun faktyczny, to osoba faktycznie zajmująca się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka).

Jednorazowe świadczenie nie wlicza się do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, w tym do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **nie podlega również egzekucji ani opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.**

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu w 2024 r. wypłaciło **6** świadczeń w wys. **4 000,00 zł** **jednorazowo** na łączną kwotę **24 000,00 zł** dla **6** rodzin.

ŚWIADCZENIA RODZINNE DLA OBYWATELI UKRAINY W 2024 ROKU

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi na mocy **ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024r. poz. 167 ze zm.)** są uprawnieni między innymi do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Uprawniony do pomocy ze świadczeń rodzinnych jest obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także został wpisany do rejestru PESEL oraz dodatkowy symbol UKR. Jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do 30 września 2025 r. . Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych obywatelom Ukrainy przysługują świadczenia na takich samych zasadach jak obywatelom Polski:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
- świadczenia rodzicielskie.

Tab. nr 33 Realizacja zasiłku rodzinnego dla Obywateli Ukrainy w 2024 roku.

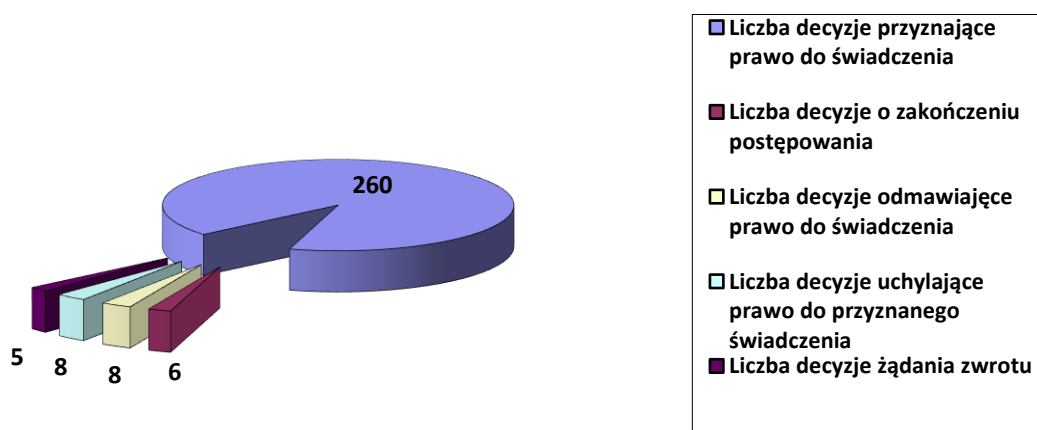
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki rodzinne z należnymi dodatkami	973	42	97	120 532,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu	5	5	5	5 000,00

urodzenia dziecka				
Zasilek pielęgnacyjny	338	31	32	72 951,00
Świadczenie pielęgnacyjne	135	13	13	402 320,00
Świadczenie rodzicielskie	84	8	8	72 541,00
Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	185	12	12	115 215,00
RAZEM	1 720	111	167	788 559,00

W roku 2024r do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wpłynęło łącznie **248 wniosków Obywateli Ukrainy o ustalenie uprawnień do świadczeń rodzinnych w tym:**

- **140** wniosków o wypłatę zasiłku rodzinnego z należnymi dodatkami dodatku, z czego:
 - **129** zostało rozpatrzonych,
 - **11** wniosków zostało zamknięte bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia danych w wyznaczonym ustawowo terminie.
- **70** wniosków o wypłatę zasiłku pielęgnacyjnego - wszystkie rozpatrzone,
- **17** wniosków o wypłatę świadczenia pielęgnacyjnego - wszystkie rozpatrzone,
- **3** wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka - wszystkie rozpatrzone,
- **16** wniosków o wypłatę świadczenia rodzicielskiego - wszystkie rozpatrzone.

Na podstawie złożonych wniosków przez Obywateli Ukrainy organ w **2024** roku wydał **287** decyzji administracyjnych /przyznających prawo, wydłużających prawo, odmawiających prawo, uchylających prawo, o zakończeniu postępowania oraz o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń/ w tym: **260** przyznających prawo oraz **8** odmawiających prawo do wnioskowanych świadczeń.

Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wszedł w życie przepis umożliwiający składanie wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi

na terytorium tego państwa.

Osoby fizyczne prowadzące gospodarstwo domowe oraz podmioty, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, mogą ubiegać się o świadczenie pieniężne z tego tytułu. Świadczenie to przysługuje za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia. Jednak nie dłużej niż za okres 120 dni **od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** i jest wypłacane z dołu (tj. do dnia złożenia wniosku).

Wysokość świadczenia pieniężnego wynosi 40 zł na osobę za dzień.

W związku z wejściem w życie w dniu 25 czerwca 2022 r. Rozporządzenia Rady Ministrów z 24 czerwca 2022 r. (Dz. U. 2022 poz. 1336) w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty, **zmianie uległy zapisy dotyczące wydania zgody na przedłużenie okresu wypłaty świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy na okres dłuższy niż 120 dni.**

Na podstawie ww. rozporządzenia okres wypłaty świadczenia gmina może przedłużyć na okres powyżej 120 dni w przypadku zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelowi Ukrainy który:

- posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, o którym mowa w art. 5 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 poz. 44 ze zm.) - świadczenie przysługuje za osobę niepełnosprawną, za osobę sprawującą nad nią opiekę i za każde małoletnie dziecko tych osób,
- posiada dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności) - świadczenie przysługuje za osobę niepełnosprawną, za osobę sprawującą nad nią opiekę i za każde małoletnie dziecko tych osób,
- ukończył 60. rok życia (kobiety) albo 65. rok życia (mężczyźni),
- jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12. miesiąca życia; świadczenie przysługuje za kobietę w ciąży i za każde jej małoletnie dziecko lub za opiekuna wychowującego dziecko do 12 miesiąca życia i za wszystkie jego małoletnie dzieci,
- samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci. Świadczenie przysługuje za opiekuna i za każde małoletnie dziecko,
- jest **małoletnim, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, oraz małoletnim, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium.** Świadczenie przysługuje za małoletniego, za opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletniego oraz za wszystkie małoletnie dzieci opiekuna tymczasowego.

Tab. nr 34 Realizacja świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia Obywateli Ukrainy w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych	Liczba osób fizycznych/ podmiotów	Liczba Obywateli Ukrainy	Kwota świadczeń w zł
Świadczenie pieniężne z tyt. Zakwaterowania i wyżywienia Obywateli Ukrainy przebywających	136	29	242	375 480

W roku 2024 r do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wpłynęło łącznie **141 wniosków o świadczenie pieniężne z tytułu zakwaterowania i wyżywienia Obywateli Ukrainy.**

Na podstawie rozpatrzonych wniosków podmiotów oraz osób fizycznych wydano **5** informacji o odmowie przyznania świadczenia oraz **136** o przyznaniu świadczenia.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Z dniem 1 października 2008 roku weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.), określająca zasady pomocy materialnej udzielanej przez państwo osobom mającym trudności w egzekucji wierzytelności alimentacyjnych od rodziców oraz zakres prowadzenia przez gminy postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów reguluje dwie istotne kwestie związane z brakiem skuteczności egzekucji zasądzonych od rodziców alimentów:

- pomoc państwa dla rodzin z dziećmi, będących w trudnej sytuacji materialnej w związku z nieskuteczną egzekucją alimentów - *świadczenia z funduszu alimentacyjnego*,
- postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, którego celem jest poprawa ściągальności alimentów.

ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Warunki nabywania uprawnień do świadczeń pieniężnych

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje **osobie uprawnionej** – *osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.*

Bezskuteczność egzekucji – zgodnie z ustawą - ma miejsce wówczas, gdy w okresie dwóch ostatnich miesięcy nie wyegzekwowano pełnej kwoty należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczność egzekucji uznaje się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Polski, w szczególności z powodu braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika albo w sytuacji braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia 25 roku życia, jeżeli osoba uprawniona uczy się w szkole lub szkole wyższej. W przypadku posiadania przez osobę uprawnioną orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje bez względu na jej wiek - bezterminowo. Aby otrzymać świadczenie z funduszu dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres świadczeniowy nie może przekroczyć kwoty – **1 209 zł.**

Jednocześnie, przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie skutkuje automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady może otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosi 100 zł.

Na dochód rodziny składają się następujące składniki:

- przychody podlegające opodatkowaniu pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, pomniejszony o należny zryczałtowany podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne,
- dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- dochody z gospodarstwa rolnego.

Wysokość wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego jest limitowana. Świadczenie to przysługuje w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł na osobę uprawnioną.

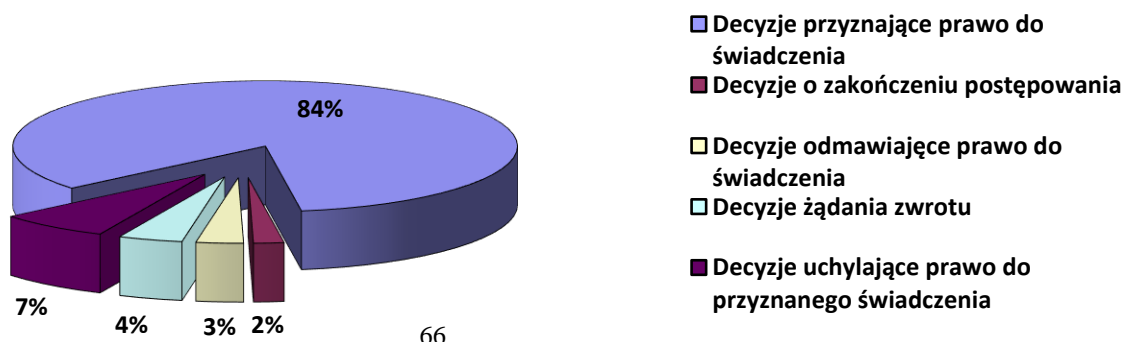
Natomiast od 1 października 2024 r. kwota ta została podwyższona do 1 000 zł.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy, trwający od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego.

Tab. nr 32 Realizacja świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Fundusz alimentacyjny w tym:	4948	317	455	2 109 296,71
z zastosowaniem mechanizmu zł za zł	126	22	31	48 680,71

Ogółem w 2024 roku w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano **446** decyzji administracyjnych, */tj. przyznających prawo do wnioskowanego świadczenia, uchylających przyznane świadczenie, o odmowie wnioskowanego świadczenia, o zakończeniu postępowania oraz o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń/* w tym **389** przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Regulacje zawarte w ustawie, dotyczące prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, dotyczą wszystkich dłużników, wobec których egzekucja alimentów jest bezskuteczna (nie ograniczają się tylko do dłużników, których wierzyciel otrzymuje świadczenie z funduszu alimentacyjnego).

Organ właściwy wierzyciela */wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej/* wnioskuje do organu właściwego dłużnika */wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego/* o podjęcie działań wobec dłużnika, gdy:

- przyzna osobie uprawnionej świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
- osoba uprawniona, bądź przedstawiciel ustawowy złoży wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- osoba uprawniona zostanie umieszczona w pieczy zastępczej.

Działania podejmowane wobec dłużnika alimentacyjnego

Organ właściwy dłużnika po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika:

- przeprowadza wywiad alimentacyjny ustalając sytuację rodzinną, dochodową i zawodową dłużnika, a także jego stan zdrowia oraz przyczyny niepłacenia alimentów, odbiera również od niego oświadczenie majątkowe. Informacje zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym przekazywane są komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne w sprawie,
- informuje urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- wydaje decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w przypadku, gdy dłużnik uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, odmówił zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy, a także bez uzasadnionej przyczyny odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Wobec dłużnika, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, organ ww. decyzji nie wydaje, jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika:
 - składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209§ 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny,
 - po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
 - kieruje wniosek do starosty o uchylenie decyzji o zatrzymanie prawa jazdy jeżeli:
 - ustanie przyczyna zatrzymania prawa jazdy, oraz dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów,
 - nastąpi utrata statusu dłużnika alimentacyjnego,
- przekazuje do biur informacji gospodarczej informację o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- informuje gminę właściwą wierzyciela o podjętych wobec dłużnika działaniach i ich efektach,
- występuje z wnioskiem do organu egzekucyjnego o wszczęcie lub przyłączenie się do egzekucji sądowej należności budżetu państwa przypadających od dłużnika z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego.

W 2024 roku w stosunku do **185** dłużników podjęto działania zgodnie z ustawą o pomocy osobom

uprawnionym do alimentów. Jako organ właściwy dłużnika przeprowadzono **67** wywiadów alimentacyjnych, informacje zawarte w wywiadzie przekazano komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne.

Zobowiązano **1** dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna, natomiast w stosunku do **5** dłużników poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej.

Z uwagi na brak organu właściwego dłużnika, w stosunku do **775** dłużników alimentacyjnych nie podejmowano działań z uwagi na:

- pobyt w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,
- brak możliwości ustalenia miejsca zamieszkania dłużnika,
- pobyt za granicą państwa.

Na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w stosunku do **6** dłużników alimentacyjnych organ wszczął postępowanie uznania za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i **2** dłużnikom wydano decyzję administracyjną o uznaniu za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w związku z tym złożono **6** wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Dlatego też dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami, które naliczane są od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczenia, do dnia spłaty całości należności dłużnika wobec gminy z tego tytułu. Z kwoty zwróconej przez dłużnika 40% przekazywane jest na dochód gminy wierzyciela, pozostałe 60% kwoty zwrotu oraz ustawowe odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

W okresie od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024 roku w wyniku prowadzonego postępowania egzekucyjnego przez komorników sądowych a także z bezpośrednich wpłat dłużników do organu właściwego wierzyciela, wyegzekwowano należności z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami oraz zaliczki alimentacyjnej na łączną kwotę **1 213 420,11 zł.**

W okresie sprawozdawczym z uwagi na trudną sytuację zdrowotną i finansową organ właściwy dłużnika wobec **3** dłużników alimentacyjnych wydał decyzję o umorzeniu należności na łączną kwotę **43 388 zł.**, natomiast uwagi na zgon **17** dłużników alimentacyjnych wygaszono należności łącznie z odsetkami w kwocie **1 840 442,70 zł.**

INFORMACJA O PRYZNANYCH DODATKACH MIESZKANIOWYCH W 2024 ROKU

Dodatki mieszkaniowe

Przyznawanie dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 r. (Dz.U. 2023 poz. 1335). Przyznawanie dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- 1) najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach;
- 2) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- 3) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- 4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- 5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Od dnia 9 lutego 2024 roku zmienione zostały kryteria dochodowe uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego. Dodatek mieszkaniowy przysługuje jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie: jednoosobowym – 40%, wieloosobowym – 30% – przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku, tj. **7 155,48 zł**, czyli w gospodarstwie jednoosobowym **2 862,19 zł** i w gospodarstwie wieloosobowym **2 146,64 zł** obowiązującej w dniu złożenia wniosku.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.).

Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), zwana dalej „normatywną powierzchnią”, w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 35 m² – dla 1 osoby;
- 40 m² – dla 2 osób;
- 45 m² – dla 3 osób;
- 55 m² – dla 4 osób;
- 65 m² – dla 5 osób;
- 70 m² – dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Normatywną powierzchnię powiększa się niezależnie od liczby członków gospodarstwa domowego. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2041 r. poz. 1961).

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż:

1) 30% albo

2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Wypłata dodatków mieszkaniowych jest realizowana w formie:

- wypłaty ryczałtów na konto osobiste wnioskodawcy,
- wypłaty dodatków mieszkaniowych z rachunku bankowego Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu na rachunki poszczególnych zarządców lokali.

W 2024 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę 2 459 906,22 zł dla:

1. najemców i podnajemców lokali stanowiących własność gminy – 811 618,61 zł,
2. spółdzielni – 459 054,93 zł,
3. TBS – 145 011,32 zł,
4. wspólnot mieszkaniowych – 719 355,52 zł,
5. właścicieli prywatnych – 829,84 zł,
6. innych – 324 036,00 zł.

W ww. okresie wydano ogółem **1 529** decyzji administracyjnych, w tym **1426** decyzji przyznających dodatek, **90** decyzji odmownych, **13** uchylających prawo do dodatku mieszkaniowego.

Ze świadczeń korzystało **911** rodzin.

Łącznie wypłacono **8.671 dodatków**. Średnia kwota miesięcznego dodatku mieszkaniowego w gospodarstwie domowym w roku 2024 wyniosła **283,53 zł** ulegając zwiększeniu w porównaniu do roku poprzedniego, w którym średnia miesięczna kwota dodatku mieszkaniowego wynosiła **219,93 zł**.

Dla porównania w roku 2023 wypłacono dodatki mieszkaniowe w łącznej wysokości **2 509 815,73 zł**, o **49 909,51 zł** więcej niż w analizowanym 2024 r., natomiast ze świadczeń skorzystało **951 rodzin** czyli o **40 rodzin** więcej niż w roku 2024 .

MIESZKANIE NA START – DOPLĄTY DO CZYNSZU

Od miesiąca października 2022 r. Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu realizuje program "Mieszkanie na Start" na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2024 r. poz. 506) przy współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Środki pochodzą z Funduszu dopłat.

Dopłaty do czynszu przysługują osobom fizycznym spełniającym warunki zapisane w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania posiadającym obywatelstwo polskie i zamieszkującym na terenie RP jak również cudzoziemcom posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu w Polsce; przebywającym na terytorium Polski na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy lub kartą pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” jeżeli średni miesięczny dochód gospodarstwa domowego (w okresie podlegającym analizie) nie przekracza:

- 1) w przypadku jednoosobowych gospodarstw domowych – 100%,
- 2) w przypadku pozostałych gospodarstw domowych – 100% zwiększone o dodatkowe 40% na każdą kolejną osobę w gospodarstwie domowym

przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego tj. w chwili obecnej 8181,72 zł.

Dopłaty przysługują danemu najemcy lub podnajemcy mieszkania na podstawie decyzji w sprawie dopłat maksymalnie przez 15 lat licząc od miesiąca dokonania pierwszej wpłaty dopłaty na rachunek inwestora/wynajmującego.

Miesięczna wysokość dopłaty jest równa 1/12 kwoty iloczynu średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązującego w dniu złożenia wniosku o dopłaty w gminie na terenie której położone jest mieszkanie, powierzchni normatywnej mieszkania oraz współczynnika dopłaty wynoszącego 1,8%.

Wzór wyliczenia wysokości przysługującej dopłaty:

Średni wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązujący w dniu złożenia przez najemcę wniosku o dopłaty w gminie ¹

X

Współczynnik dopłaty ²

X

Powierzchnia normatywna mieszkania ³

12

¹Średni wskaźnik przeliczeniowy kosztu odtworzenia 1m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązujący w dniu złożenia przez najemcę wniosku o dopłaty w gminie – dla województwa lubelskiego wynosi w chwili obecnej 4768,48 zł.

² Współczynnik wypłaty wynosi 1,8%

³ Powierzchnia normatywna mieszkania wynosi 20m² w przypadku jednoosobowych gospodarstw

domowych i ulega zwiększeniu o 15m² dla każdej dodatkowej osoby w gospodarstwie domowym, z zastrzeżeniem, że powierzchnia normatywna mieszkania nie może być większa od powierzchni użytkowej mieszkania.

Decyzja w sprawie dopłat jest wydawana przez organ właściwy na podstawie pisemnego wniosku najemcy składanego w urzędzie gminy lub miasta właściwego ze względu na miejsce położenia mieszkania. Organ właściwy ma 30 dni na rozpatrzenie wniosku i wydanie decyzji administracyjnej w sprawie dopłat.

Bank Gospodarstwa Krajowego wypłaca gminie łączną kwotę środków przeznaczonych na dopłaty wynikającą z wniosku o ich wypłatę w terminie do 10 dnia miesiąca, którego dotyczy wniosek po zweryfikowaniu praw najemców do dopłat na podstawie danych zawartych w ewidencji najemców. Gmina wypłaca dopłaty w imieniu najemców na rachunek inwestora w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania środków z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Tab. nr 35 Realizacja dopłat do czynszu "Mieszkanie na start" w 2024 roku.

Lokalizacja mieszkań objętych programem	Liczba najemców	Liczba osób w rodzinie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Ul. Parkowa 10	11	36	129	69 917,90
Ul. Parkowa 10A	14	40	150	74 827,01
Ul. Parkowa 12	13	38	124	62 890,92
Ul. Parkowa 12A	14	43	158	75 803,96
Ul. Parkowa 14	16	56	185	105 460,43
Ul. Parkowa 14A	16	54	185	103 496,46

W roku 2024 Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu wypłacało dla **84 najemców** dopłatę do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start” na łączną kwotę **492 396,68 zł**.

CZYSTE POWIETRZE

Osoba fizyczna, która ubiega się o przyznanie dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu „Czyste Powietrze”, który jest realizowany na podstawie przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.), występuje do Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu z żądaniem wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Gospodarstwo domowe tworzą:

- 1) osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
- 2) osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Przy ustalaniu wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, brane są pod uwagę dochody wszystkich członków wchodzących w skład gospodarstwa domowego.

Sposób liczenia dochodu uzależniony jest od terminu złożenia wniosku. W przypadku złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia w okresie:

- **od 1 stycznia do 31 lipca danego roku – uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w przedostatnim roku** kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o wydanie zaświadczenia,
- **od 1 sierpnia do 31 grudnia danego roku – uwzględnia się dochód gospodarstwa domowego osiągnięty w ostatnim roku** kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydanie zaświadczenia.

Zasada liczenia dochodu oparta jest na ustawie o świadczeniach rodzinnych. Zgodnie z tymi przepisami, na potrzeby wyliczenia dochodu, organ jest zobowiązany do samodzielnego uzyskania drogą elektroniczną części informacji, np. od organów podatkowych o wysokości dochodu podlegającego opodatkowaniu, od organów emerytalno-rentowych o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne, czy kwoty otrzymane z tytułu rozliczenia ulgi na dzieci.

Informację o pozostałych dochodach z działalności gospodarczej opodatkowanej w formie karty podatkowej czy ryczału ewidencjonowanego, jak również dochody niepodlegające opodatkowaniu, strona musi udokumentować lub oświadczyć samodzielnie. Zatem strona, która otrzymała np. alimenty na rzecz dzieci, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dochód w pracy za granicą, dochód z gospodarstwa rolnego, wszelkie stypendia, świadczenie rodzicielskie wypłacane w zamian za zasiłek macierzyński, stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków UE, czy przychody osób do 26 roku życia zwolnione z opodatkowania (tzw. ulga dla młodych), musi złożyć oświadczenie o wysokości otrzymanych środków.

W zaświadczeniu wydanym przez organ jest wskazywana wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz czy dochód ten dotyczy członka gospodarstwa domowego jednoosobowego czy gospodarstwa domowego wieloosobowego.

W roku 2024 wpłynęło **406** żądań wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego, wobec których wydano **408** zaświadczeń, 2 zaświadczenia zostały wydane w 2024 r. z wniosków złożonych w 2023 r.

ZWROT PODATKU VAT DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH WYKORZYSTUJĄCYCH PALIWA GAZOWE

Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. i 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2025 r., poz. 204) wprowadziła możliwość ubiegania się o zwrot podatku VAT za paliwo gazowe wykorzystywane do celów grzewczych.

Refundacja podatku VAT za 2023 r. oraz 2024 r. przysługuje odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym, który jako **główne źródło ogrzewania** wykorzystuje urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wymienionymi w art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne (gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy).

Zwrot podatku VAT nie przysługuje za gaz zużyty do gotowania i podgrzewania wody.

Główne źródło ciepła musi być zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) do dnia 21 grudnia 2022 r. albo po tym dniu, jeśli było to pierwsze zgłoszenie.

Przy refundacji podatku VAT obowiązuje kryterium dochodowe.

Przeciętny miesięczny **dochód** w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych **nie może przekroczyć**:

- **2 100 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego,**
- **1 500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.**

Wnioski o refundację podatku Vat można składać

- do dnia 30 września 2024 r. – w dowolnym momencie po otrzymaniu faktury VAT,
- po dniu 30 września 2024 r. – w ciągu 30 dni od otrzymania faktury VAT, która jest przedmiotem wniosku.

Równowartość VAT-u zwracana jest na podstawie faktury za gaz.

O przyznanie refundacji podatku VAT można się ubiegać **po otrzymaniu, a następnie opłaceniu pierwszej faktury VAT.**

Wnioskodawca sam decyduje o częstotliwości składania wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT. Wniosek może być składany zaraz po otrzymaniu i opłaceniu faktury, jak również jednorazowo za kilka faktur. Ważne jest dochowanie ww. terminów.

W 2024 roku zostało złożonych **414** wniosków o refundację podatku VAT z czego:

- **311** wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie;
- **43** organ pozostawił bez rozpatrzenia;
- **60** wniosków rozpatrzono negatywnie.

Tab. nr 36 Realizacja refundacji podatku VAT w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono refundację podatku VAT	Liczba wypłaconych świadczeń na podatek VAT	Kwota wypłaconego podatku VAT
Dodatek gazowy	175	368	117 117,97

ZAMOJSKI BON ŻŁOBKOWY

Rada Miasta Zamość w dniu 28 listopada 2022 roku podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia świadczenia „Zamojski Bon Żłobkowy” od stycznia 2023 r.. Świadczenie to ma na celu wsparcie rodzin z dzieckiem w wieku do lat 3 poprzez częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka w niepublicznym żłobku lub w klubie dziecięcym.

Wysokość świadczenia wynosi 400 zł miesięcznie w przypadku objęcia opieką dziecka w żłobku i 300 zł w przypadku objęcia opieką dziecka w klubie dziecięcym.

Świadczenie przysługuje matce albo ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka albo osobie pełniącej funkcję rodziny zastępczej.

Świadczenie przysługuje, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- oboje rodzice, opiekunowie faktyczni, opiekunowie prawni albo osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej albo samotnie wychowujący dziecko rodzic, opiekun faktyczny, opiekun prawny albo osoba pełniąca funkcję rodziny zastępczej;
- są zatrudnieni lub wykonują inną pracę zarobkową w rozumieniu ustawy,
- rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w urzędzie skarbowym właściwym dla osoby zamieszkałej na terenie Miasta Zamość i deklarują w zeznaniu podatkowym jako miejsce swojego zamieszkania Miasto Zamość,
- osoby, które rozliczają podatek rolny z tytułu prowadzonego gospodarstwa rolnego i deklarują w informacji w sprawie podatku rolnego jako miejsce zamieszkania Miasto Zamość,
- nie korzystają z urlopu wychowawczego, rodzicielskiego lub bezpłatnego,
- została zawarta umowa o objęcie dziecka opieką z podmiotem prowadzącym żłobek lub klub dziecięcy.

W roku 2024 wpłynęło **162** wniosków z czego:

- **161** zostało rozpatrzonych pozytywnie;
- **1** zamkniętych bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia danych.

Tab. nr 37 Realizacja świadczenia Zamojski Bon Żłobkowy w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba dzieci/ świadczeniobiorców	Kwota świadczeń w zł
Zamojski Bon Żłobkowy	1 186	161	164	457 778,90

DODATEK OSŁONOWY

W związku z art. 12 ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła (Dz. U. z 2023 r. poz. 2760), który wszedł w życie 31 grudnia 2023 r. został wprowadzony dodatek osłonowy za okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.

Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługuje gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Dochód ustalano stosownie do art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.). na podstawie dochodów osiągniętych w 2022 roku (bez utraty i uzysku).

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, dodatek osłonowy przysługiwał w wysokości różnicy pomiędzy kwotą dodatku, a kwotą przekroczenia – tzw. zasada „złotówka za złotówkę”. Jeżeli wysokość dodatku, ustalona według tej zasady była niższa niż 20 zł, dodatek ten nie przysługiwał.

Gospodarstwu wieloosobowemu przysługiwał tylko jeden dodatek. W przypadku gdy w gospodarstwie wieloosobowym wniosek o dodatek osłonowy złożyła więcej niż jedna osoba, świadczenie otrzymywała ta, która pierwsza złożyła wniosek.

Wysokość dodatku wynosiła:

- 228,80 zł dla gospodarstw domowych jednoosobowych jednorazowo,
- 343,20 zł dla gospodarstw domowych 2-3 osobowych jednorazowo,
- 486,20 zł dla gospodarstw domowych 4-5 osobowych jednorazowo,
- 657,80 zł dla gospodarstw domowych 6 osobowych i powyżej jednorazowo.

W przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglowodukowymi, **zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków**, świadczenie było podwyższone i dopłata wynosi:

- 286,00 zł dla gospodarstw domowych jednoosobowych jednorazowo,
- 429,00 zł dla gospodarstw domowych 2-3 osobowych jednorazowo,
- 607,75 zł dla gospodarstw domowych 4-5 osobowych jednorazowo,
- 822,25 zł dla gospodarstw domowych 6 osobowych i powyżej jednorazowo.

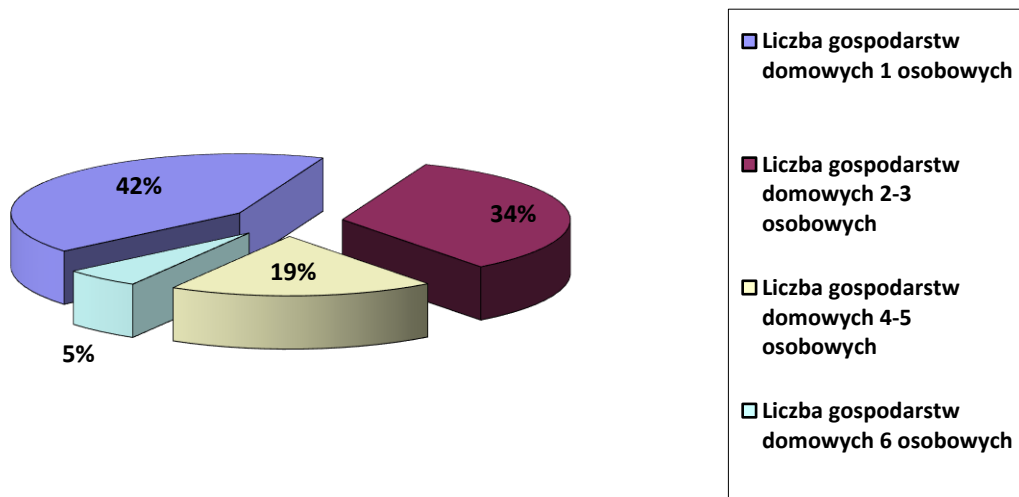
Dodatek osłonowy w 2024 roku wypłacany był jednorazowo w terminie do dnia 30 czerwca 2024 r. Wnioski o wypłatę dodatku osłonowego za okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. należało złożyć do dnia 30 kwietnia 2024 r.

Tab. nr 38 Realizacja dodatku osłonowego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba gospodarstw w domowych 1 osobowych	Liczba gospodarstw domowych 2-3 osobowych	Liczba gospodarstw domowych 4-5 osobowych	Liczba gospodarstw domowych 6 osobowych	Kwota świadczeń w zł
Dodatek osłonowy- podstawowy	1 079	836	480	80	766 034,63
Dodatek osłonowy-	115	120	74	10	128 235,69

podwyższony					
Razem:	1 194	956	534	90	894 270,32

W roku 2024 wpłynęło **3 147** wniosków o wypłatę dodatku osłonowego. Dla **2 774** gospodarstw domowych przyznano dodatek osłonowy, natomiast **373** gospodarstwom domowym odmówiono przyznania dodatku osłonowego z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego.

BON ENERGETYCZNY

Przepisy ustawy z 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. 2024r. poz. 859 ze zm.) wprowadziły możliwość ubiegania się w 2024 r. przez osoby spełniające kryterium dochodowe o wypłatę bonu energetycznego. Świadczenie miało pozwolić na **częściowe pokryć płatności z tytułu energii elektrycznej**.

Bon energetyczny przysługiwał:

1. osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 r. na osobę **nie przekracza kwoty 2.500 zł**,
2. osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu za 2023 r. na osobę **nie przekracza kwoty 1.700 zł na osobę**.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego stosowano tzw. zasadę złotówka za złotówką. Oznacza to, że w przypadku, gdy wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę w gospodarstwie przekraczała kwotę określonego kryterium dochodowego, wówczas świadczenie przysługiwało w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego, a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny dochód za 2023 r. na osobę. Natomiast jeżeli kwota bonu energetycznego wyliczona zasadą „złotówka za złotówką” była niższa niż 20,00 zł, bon energetyczny nie przysługiwał.

Bon energetyczny przyznawany był w wysokości:

1. **300 zł** – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
2. **400 zł** – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
3. **500 zł** – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;

4. **600 zł** – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy **główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną** i było wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków do dnia 1 kwietnia 2024 r. (albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do CEEB), bon energetyczny przysługiwał w wysokości:

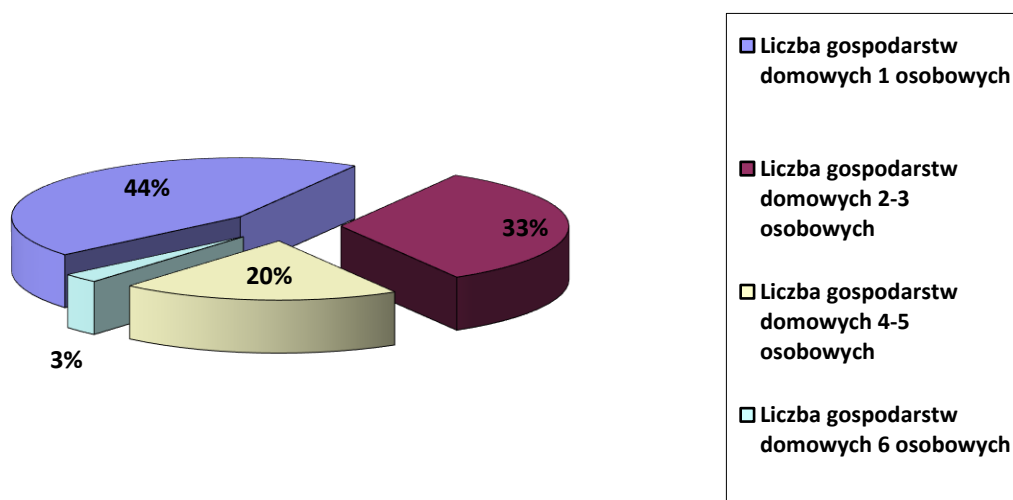
1. 600 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
2. 800 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
3. 1000 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
4. 1200 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

Wniosek o wypłatę bonu energetycznego można było złożyć w terminie od dnia 1 sierpnia 2024 r. do dnia 30 września 2024 r. Przysługiwał za okres od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r. i był wypłacany jednorazowo.

Tab. nr 39 Realizacja bonu energetycznego w 2024 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba gospodarstw w domowych 1 osobowych	Liczba gospodarstw domowych 2-3 osobowych	Liczba gospodarstw domowych 4-5 osobowych	Liczba gospodarstw domowych 6 osobowych	Kwota świadczeń w zł
Bon energetyczny w podstawowy	1 533	1 140	679	100	1 253 500,39
Bon energetyczny podwyższony	6	7	4	2	15 425,38
Razem:	1 539	1 147	683	102	1 268 925,77

W roku 2024 wpłynęło **3 908** wniosków o wypłatę bonu energetycznego. Dla **3 471** gospodarstw domowych wypłacono bon energetyczny, natomiast **395** gospodarstwom domowym odmówiono przyznania bonu energetycznego z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego, natomiast w stosunku do **42** wniosków wydano postanowienie o zakończeniu postępowania.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zamościu funkcjonuje w strukturze Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie i swoim obszarem działania obejmuje miasto Zamość oraz powiat zamojski ziemski.

W skład Zespołu wchodzi: przewodniczący, sekretarz, psycholog, pracownik socjalny, pedagog, doradca zawodowy. W 2024 r. było zatrudnionych : 10 lekarzy (1 o specjalności – choroby wewnętrzne i medycyna rodzinna, 1 o specjalności – pediatria i medycyna rodzinna, 1 o specjalności - okulistyka, 1 o specjalności - pediatria, medycyna rodzinna i choroby płuc, 1 o specjalności - pediatria, 1 o specjalności – neurologia, 1 o specjalności – ortopedia, 1 o specjalności – medycyna rodzinna, 1 o specjalności - kardiologia); 1 magister pedagogiki z dodatkową specjalizacją pracownika socjalnego i doradcy zawodowego, 1 magister psychologii z dodatkową specjalizacją pracownika socjalnego, 1 magister psychologii z dodatkową specjalizacją pracownika socjalnego, doradcy zawodowego.

Powiatowy Zespół realizuje zadanie publiczne, które polega na :

- orzekaniu o niepełnosprawności i wydawaniu orzeczeń dla osób do 16- tego roku życia,
- orzekaniu o stopniu niepełnosprawności i wydawaniu orzeczeń dla osób powyżej 16- tego roku życia,
- orzekaniu i wydawaniu orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Orzekanie o niepełnosprawności

Wnioski

W 2024 r. wpłynęło do Powiatowego Zespołu w Zamościu 336 wniosków, w celu wydania orzeczenia o niepełnosprawności.

Dla celu:

- uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego – 109, co stanowi ok. 32,44 %,
- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego – 203, co stanowi ok. 60,42 %,
- innych celów (korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów – 24), co stanowi ok. 7,14%.

Orzeczenia

W 2024 r. wydano **296** orzeczeń o niepełnosprawności, w tym:

- 269 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, co stanowi ok. 90,88 %,
- 17 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, co stanowi ok. 5,74 %,
- 10 orzeczeń o odmowie wydania orzeczenia, co stanowi ok. 3,38 %.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności

Wnioski

W 2024 r. do Zespołu wpłynęły 3 253 wnioski, w celu wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, dla celów: odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, korzystania z karty parkingowej, korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, uzyskania przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego, zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów, uzyskania przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze

Najwięcej wniosków złożono dla celu podstawowego:

- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych) – 1 068, co stanowi ok. 32,83 %,
- zasiłku pielęgnacyjnego – 596, co stanowi ok. 18,32 %,
- odpowiedniego zatrudnienia – 433, co stanowi ok. 13,31 %,
- korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – 380, co stanowi ok. 11,68 %,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 288, co stanowi ok. 8,85 %,
- uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego – 108, co stanowi ok. 3,32 %.
- karty parkingowej – 264, co stanowi ok. 8,11%,
- korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów – 88, co stanowi 2,71 %,
- pozostałe 0,88 % , to wnioski złożone dla celów: szkolenia, uczestnictwa w terapii zajęciowej i innych, związanych ze statusem osoby niepełnosprawnej.

Orzeczenia

W 2024 r. Powiatowy Zespół wydał **2 638** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Wśród tych orzeczeń znajdują się orzeczenia:

- z określeniem stopnia niepełnosprawności – 2 514 co stanowi ok. 95,30 %,
- o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych – 60, co stanowi ok. 2,27 %,
- o odmowie wydania orzeczenia (dotyczy to osób, które posiadają ważne orzeczenie a skład orzekający nie stwierdził zmiany w stanie zdrowia w stosunku do stanu z poprzedniej komisji) – 64, co stanowi ok. 2,43 %.

W 2024r. Powiatowy Zespół w Zamościu wydał **3** orzeczenia w trybie art. 5a o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Powiatowy Zespół w Zamościu oprócz wydawania orzeczeń, zajmuje się także wydawaniem legitymacji oraz kart parkingowych.

Realizując zadanie wydawania legitymacji,

Zespół w Zamościu w 2024 r. wydał **645** legitymacje dokumentujące niepełnosprawność dla mieszkańców obu powiatów, w tym dla:

- osób do 16- tego roku życia – 52 sztuki,
- osób powyżej 16- tego roku życia - 593 sztuki.

Realizując zadanie wydawania kart parkingowych,

Zespół w Zamościu w 2024 r. wydał **747** kart parkingowych; dla placówek – 13 sztuk, dla osób – 734 sztuki.

Miasto Zamość

Wnioski

W 2024 r. do Powiatowego Zespołu w Zamościu wpłynęły **1 336** wniosków od mieszkańców Zamościa, o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, dla osób powyżej 16- tego roku życia.

Najwięcej wniosków złożono dla celów:

- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji - 611, co stanowi ok. 45,73%,
- odpowiedniego zatrudnienia - 211, co stanowi ok. 15,79%,
- korzystania z karty parkingowej - 115, co stanowi ok. 8,61%,
- zasiłku pielęgnacyjnego - 222, co stanowi ok. 16,62%,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 117, co stanowi

ok. 8,76%,

- pozostałe ok. 4,49% wniosków złożono dla celów szkolenia, uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej, korzystania z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów czy zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Orzeczenia

W 2024 r. Zespół wydał dla mieszkańców Zamościa **1 080** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. W tym:

- z określeniem stopnia niepełnosprawności - 1 031, co stanowi ok. 95,46 %,
- o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych - 21, co stanowi ok. 1,94 %,
- o odmowie wydania orzeczenia - 28, co stanowi ok. 2,60%.

Do Zespołu w Zamościu w 2024 r. wpłynęły także od mieszkańców Zamościa, wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, dla osób do 16- tego roku życia.

Wpłynęło ich **141**, dla celu podstawowego:

- zasiłku pielęgnacyjnego - 53, co stanowi ok. 37,58 %,
- świadczenia pielęgnacyjnego - 76, co stanowi ok. 53,90 %,
- innych -12, co stanowi ok. 8,51 %.

Orzeczenia

W 2024 r. dla osób do 16- tego roku życia wydano **121** orzeczeń.

W tym o:

- zaliczeniu do osób niepełnosprawnych - 106, co stanowi ok. 87,60 %,
- nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych - 11, co stanowi ok. 9,09 %,
- odmowie wydania orzeczenia - 4, co stanowi ok. 3,31 %.

Legitymacje

W 2024 r. Zespół w Zamościu wydał dla mieszkańców Zamościa **288** legitymacji na podstawie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i **22** legitymacje, na podstawie orzeczeń o niepełnosprawności. Łącznie **310** legitymacji.

Karty parkingowe

W 2024 r. Powiatowy Zespół wydał **334** kart parkingowych na mocy orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i orzeczeń o niepełnosprawności. Dla placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, wydano **12** kart parkingowych.

Od 01.01.2024 r. Powiatowe Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności otrzymały nowe zadanie.

Od 1 stycznia 2024 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023r., poz. 1429), która zmieniła dotychczasowy system świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów.

W związku z tą zmianą, w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 7 grudnia 2023 r., pojawił się nowy zapis nakładający na powiatowe zespoły obowiązek przyjmowania i przesyłania do wojewódzkich zespołów, wypełnionych wniosków o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zamościu zajmował się wydawaniem druków, przyjmowaniem wypełnionych kwestionariuszy i przesyłaniem ich do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie. Dodatkowo udzielał informacji telefonicznych, ułatwiał kontakt z Wojewódzkim Zespołem w Lublinie.

Powiatowy Zespół w Zamościu przesłał ok. 50 szt. wypełnionych kwestionariuszy. To niewielki %

w skali całości przesyłanych i składanych osobiście druków do Wojewódzkiego Zespołu w Lublinie.

Wydatki

W 2024 roku działalność Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Zamościu finansowana była z 4 źródeł, łącznie 1.422.773,32 zł:

- 1.205.856,86 zł z budżetu państwa,
- 89.916,46 zł ze środków własnych Miasta Zamość,
- 120.000,00 zł z dotacji Powiatu Zamojskiego,
- 7.000,00zł z Funduszu pomocy (orzekanie o niepełnosprawności dla obywateli Ukrainy).

ANALIZA FINANSOWA

Całkowite wydatki Miasta Zamość na szeroko rozumiane zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez wszystkie jednostki budżetowe, samorządowy zakład budżetowy oraz Wydział MCPR w Urzędzie Miasta (budżetowo oraz pozabudżetowo) wyniosły **87.200.695zł** w tym:

- a) ze środków budżetowych 72.011.921zł, z tego 46.345.430zł (tj. 64,36%) zostało sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (budżet państwa, PFRON, inne samorządy, Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz Pracy, Fundusz pomocy), a 25.666.491zł (tj. 35,64%) ze środków własnych Miasta,
- b) ze środków pozabudżetowych 15.188.774zł, z tego 12.128.504zł (tj.79,85%) zostało sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (PFRON, środki z MRPiPS, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Dopłat, Fundusz pracy), a 2.529.024zł (tj. 16,65%) ze środków własnych, w tym z przychodów wypracowanych przez zakład budżetowy.

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU

Podstawę gospodarki finansowej MCPR oraz Wydziału MCPR w 2024 roku stanowiły plany jednostkowe dochodów i wydatków budżetowych opracowane na podstawie układu wykonawczego budżetu miasta Zamość określonego w uchwale URM LXIX/894/2023 Rady Miasta Zamość z dnia 27 grudnia 2023r. z późn.zm.

Plany wydatków budżetowych MCPR na 2024r. wynosiły **60.330.102zł** zostały zrealizowane w 96,42% tj. w kwocie **58.172.952zł**. Plany wydatków budżetowych Wydziału MCPR na 2024r. wynosiły **7.684.308zł**; zostały zrealizowane w 96,39% tj. w kwocie **7.406.578zł**.

Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania Wydziału w niżej wymienionym zakresie, przygotowuje umowy na udzielanie dotacji podmiotom niepublicznym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny, nadzoruje realizację zleconych zadań oraz rozlicza udzielone dotacje. Plan dotacji z budżetu Miasta wynosił **6.104.781zł**. Kwota wykorzystanych dotacji wyniosła **5.927.270zł** (tj. 97,09%), w tym:

- 1) Katolickie Stowarzyszenie „Służba człowiekowi” (DPS w Zamościu) – 1.800.324zł,
- 2) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Zamościu – 339.593zł,
- 3) Stowarzyszenie „Otwarte Serca” w Zamościu – 265.959zł
- 4) Towarzystwo im. Św. Brata Alberta w Zamościu (schronisko) – 585.703zł
- 5) Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Zamościu – 60.000zł,
- 6) Stowarzyszenie „Nowa Szansa” w Zamościu – 45.000zł,
- 7) Polski Czerwony Krzyż Lubelski Oddział Okręgowy – 2.830.691zł

Dotacje te zostały sfinansowane częściowo (52,64%) ze źródeł zewnętrznych (dotacje z budżetu państwa, dochody z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpek”) – w łącznej kwocie 3.119.891zł).

Kwota 2.801.379zł (47,36%) pokryta została ze środków własnych Miasta.

W trybie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych udzielona została dotacja w łącznej kwocie **569.088zł** na pokrycie wkładu własnego kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych w trzech Warsztatach Terapii Zajęciowej, prowadzonych przez jednostki niepubliczne (w tym: środki z budżetu miasta – 458.640zł oraz środki z dotacji otrzymanej z Powiatu Zamojskiego (ziemskiego) oraz Powiatu Biłgorajskiego – 110.448zł). Kwota ta pokryła 10% kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej działających na terenie miasta, 90% środków na utrzymanie organizacje prowadzące warsztaty otrzymały ze środków PFRON.

W ramach zadań Wydziału przekazano również środki dla jednostek realizujących prace społecznie użyteczne: Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu – kwota 9.440zł. Środki przekazane zostały z Powiatowego Urzędu Pracy w Zamościu na sfinansowanie 60% kosztów prac społecznie użytecznych.

Na mocy art.65 ustawy z dnia 31 marca 2020r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. „Tarcza antykryzysowa”) utworzono Fundusz Przeciwdziałania Covid-19. W 2024r środki z tego Funduszu zostały wykorzystane na wypłaty dodatków gazowych (refundacja podatku VAT) – łącznie wydatkowano 117.118zł (osoby, które ogrzewają mieszkanie lub dom gazem, mogą otrzymać zwrot podatku VAT od ceny gazu. Kwota zwrotu wynika z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych.)

Ze środków Funduszu pracy sfinansowano 2 programy:

- 1) realizowany przez MCPR program „Wsparcie powiatu w tworzeniu i organizowaniu rodzinnej pieczy zastępczej”; zrefundowano część wynagrodzeń 6 rodzin zastępczych (sprawujących opiekę wyłącznie nad dziećmi pochodzącymi z terenu Miasta Zamość) – w łącznej kwocie 31.353,92zł,
- 2) realizowany przez MCPR program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027” – wypłacono „dodatki motywacyjne” w kwocie po 1.000zł brutto/m-c wraz z pochodnymi dla 6 rodzin zastępczych za okres 07-12/2024; łącznie wydatkowano 33.102,60zł,
- 3) realizowany przez ORPZiWR program „Asystent Rodziny”, w ramach którego wypłacone zostały dodatki specjalne dla 5 Asystentów, a ponadto zrefundowano część ich wynagrodzeń; łącznie wydatkowano 118.866,40zł.

Zadania pomocy społecznej i pieczy zastępczej realizują ponadto niżej wymienione jednostki organizacyjne Miasta Zamość, których plan wydatków bieżących na rok 2024 wynosił **6.932.277zł**, a wydatki wykonane wyniosły **6.432.391zł** (tj. 92,79% planu), w tym:

- 1) Dom Dziecka – 1.557.972zł,
- 2) Pogotowie Opiekuńcze – 1.750.020zł,
- 3) Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny – 1.198.687zł,
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy – 1.189.176zł,
- 5) Ośrodek Interwencji Kryzysowej – 736.536zł.

Łącznie, na zadania pomocy społecznej, pieczy zastępczej oraz część zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2024 roku wszystkie jednostki budżetowe pomocy społecznej wydatkowały kwotę **64.605.343zł**. Powyższe wydatki w **66,12%** (kwota **42.717.421zł**) zostały sfinansowane ze środków otrzymanych z zewnątrz (budżet państwa, PFRON, inne samorządy, Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Fundusz pomocy, Fundusz pracy) oraz w **33,88%** z budżetu Miasta (kwota **21.887.922zł**).

Realizację planu wydatków oraz źródła finansowania poszczególnych grup wydatków budżetowych obrazuje tabela nr 40 i tabela nr 41

PLAN, WYDATKI ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ BUDŻETOWYCH W 2024 ROKU

Tabela nr 40 Plan, wydatki oraz źródła finansowania zadań budżetowych w 2024 roku

L.p	Nazwa	PLANY finansowe na 31.12.2024	Środki finansowe – w tym :				WYKONANIE planu na 31.12.2024	% wyko- nania planu	Środki finansowe – w tym :			
			Dotacje, inne źródła*	% udziału	Środki własne miasta	% udziału			Dotacje, inne źródła*	% udziału	Środki własne miasta	% udziału
1	2	3	4	5=4/3	6	7=6/3	8	9=8/3	10	11=10/8	12	13=12/8
WYDATKI BUDŻETOWE MCPR												
1	Budżet MCPR dot.: zadań gminy i powiat**	60 330 102	41 986 711	69,59%	18 343 391	30,41%	58 172 952	96,42%	40 990 700	70,46%	17 182 251	29,54%
WYDATKI BUDŻETOWE - INNE JEDNOSTKI BUDŻETOWE POMOCY SPOŁECZNEJ												
2	Inne jednostki pomocy społecznej, w tym:	6 932 277	1 770 263	25,54%	5 162 014	74,46%	6 432 391	92,79%	1 726 721	26,84%	4 705 670	73,16%
	Dom Dziecka	1 726 319	100 800	5,84%	1 625 519	94,16%	1 557 972	90,25%	89 064	5,72%	1 468 908	94,28%
	Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	1 363 634	202 688	14,86%	1 160 946	85,14%	1 198 687	87,90%	193 915	16,18%	1 004 772	83,82%
	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	862 097	48 750	5,65%	813 347	94,35%	736 536	85,44%	45 648	6,20%	690 888	93,80%
	Pogotowie Opiekuńcze	1 787 058	224 856	12,58%	1 562 202	87,42%	1 750 020	97,93%	208 918	11,94%	1 541 102	88,06%
	Środowiskowy Dom Samopomocy	1 193 169	1 193 169	100,00%	0	0,00%	1 189 176	99,67%	1 189 176	100,00%	0	0,00%
	Ogółem JEDNOSTKI BUDŻETOWE POMOCY SPOŁECZNEJ (1 + 2)	67 262 379	43 756 974	65,05%	23 505 405	34,95%	64 605 343	96,05%	42 717 421	66,12%	21 887 922	33,88%
WYDATKI BUDŻETOWE WYDZIAŁ MCPR												
3	Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych	6 104 781	3 224 237	52,81%	2 880 544	47,19%	5 927 270	97,09%	3 119 891	52,64%	2 807 379	47,36%
	DPS	1 828 877	1 762 877	96,39%	66 000	3,61%	1 800 324	98,44%	1 734 324	96,33%	66 000	3,67%
	TPD	341 660	23 660	6,93%	318 000	93,07%	339 593	99,40%	21 593	6,36%	318 000	93,64%
	Otwarte serca	266 444	20 100	7,54%	246 344	92,46%	265 959	99,82%	19 615	7,38%	246 344	92,62%
	Schronisko	588 800	372 000	63,18%	216 800	36,82%	585 702	99,47%	368 902	62,98%	216 800	37,02%
	PKPS	60 000	0	0,00%	60 000	100,00%	60 000	100,00%	0	0,00%	60 000	100,00%
	KIS (Nowa szansa)	45 000	0	0,00%	45 000	100,00%	45 000	100,00%	0	0,00%	45 000	100,00%
	PCK	2 974 000	1 045 600	35,16%	1 928 400	64,84%	2 830 691	95,18%	975 456	34,46%	1 855 235	65,54%
4	Realizacja prac społecznie użytecznych (Stow.Nowa Szansa)	11 000	11 000	100,00%	0	0,00%	9 440	85,82%	9 440	100,00%	0	0,00%
5	Zwroty dotyczące odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń za lata ubiegłe	439 604	439 604	100,00%	0	0,00%	366 330	83,33%	366 330	100,00%	0	0,00%
6	Dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego (CIS)	534 450	21 900	4,10%	512 550	95,90%	534 450	100,00%	21 900	4,10%	512 550	95,90%
7	Dotacje dla warsztatów terapii zajęciowej (WTZ)	594 473	115 375	19,41%	479 098	80,59%	569 088	95,73%	110 448	19,41%	458 640	80,59%
	Ogółem WYDZIAŁ MCPR	7 684 308	3 812 116	49,61%	3 872 192	50,39%	7 406 578	96,39%	3 628 009	48,98%	3 778 569	51,02%
	Łącznie BUDŻET	74 946 687	47 569 090	63,47%	27 377 597	36,53%	72 011 921	96,08%	46 345 430	64,36%	25 666 491	35,64%

* Dotacje z budżetu państwa, środki z innych j.s.t., środki z PFRON, środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid, środki z Funduszu pracy, środki z Funduszu pomocy, środki UE

** szczegółowe zestawienie zawiera Tabela 7

*** Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu

REALIZACJA PLANU WYDATKÓW Z BUDŻETU MCPR

Plan wydatków budżetowych realizowanych w ramach układu wykonawczego MCPR wyniósł **60.330.102zł** i został zrealizowany w 96,42%, tj. w kwocie **58.172.952zł**.

Realizacja zadań została sfinansowana:

- a) ze środków własnych j.s.t (29,54% ogółu wydatków, tj. 17.182.251zł)
- b) oraz innych źródeł (70,46% ogółu wydatków, tj. 40.990.700zł), w tym:
 - 39.235.330zł budżet państwa
 - 117.118zł środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19
 - 1.254.029zł środki z Funduszu Pomocy
 - 199.767zł dotacja z PFRON
 - 120.000zł dotacja Starosty Zamojskiego
 - 64.456zł środki z Funduszu pracy.

Na różnego rodzaju świadczenia dla ludności wydatkowano w 2024r kwotę 46.495.605,41zł (79,93% ogółu wydatków), zaś na wydatki statutowe przeznaczono kwotę 11.677.346,41zł (20,07% ogółu wydatków – w tym wynagrodzenia, czynsze, zakup materiałów, opłaty pocztowe i inne usługi, odpis na ZFŚS itp.)

Środki finansowe zostały przeznaczone na realizację poniższych zadań:

Tabela Nr 41. Plan i wykonanie budżetu MCPR w roku 2024 (w złotych)

L.p.	Wyszczególnienie	Plan 2024r			Wykonanie 2024r			% wyko- nania
		świadczenia	wydatki statutowe	Razem	świadczenia	wydatki statutowe	Razem	
1.	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	28 313 235	1 467 171	29 780 406	27 826 691	1 281 316	29 108 008	97,74%
	w tym świadczenia 500+	2 580	2 000	4 580	2 580	2 000	4 580	100,00%
	w tym świadczenia "Za życiem"	24 000	720	24 720	24 000	720	24 720	100,00%
	w tym "Zamojski Bon Żłobkowy"	480 000		480 000	456 579		456 579	95,12%
2.	Pomoc społeczna (zasiłki społeczne, pomoc w naturze, dożywianie), w tym:	6 770 396		6 770 396	6 344 905		6 344 905	93,72%
	a) Zasiłki stałe	2 270 000		2 270 000	2 229 176		2 229 176	98,20%
	b) Zasiłki okresowe	1 470 000		1 470 000	1 400 190		1 400 190	95,25%
	c) Zasiłki celowe (w tym: na opał, pogrzeby, schronienie, posiłki w Kuchni)	860 000		860 000	699 420		699 420	81,33%
	d) Zasiłki celowe na żywność i dożywianie dzieci w szkołach (w ramach programu "Posiłek w szkole i w domu" i poza nim)	2 150 396		2 150 396	1 996 120		1 996 120	92,83%
	e) zasiłki celowe dla poszkodowanych w pożarze	20 000		20 000	20 000		20 000	100,00%

3.	Dodatki mieszkaniowe	2 500 000		2 500 000	2 459 906		2 459 906	98,40%
4.	Bon energetyczny	1 310 000	39 300	1 349 300	1 268 926	38 068	1 306 994	96,86%
5.	Dodatki osłonowe	894 270	17 885	912 156	894 270	17 885	912 156	100,00%
6.	Świadczenia dla rodzin zastępczych i ich wychowanków	1 445 866		1 445 866	1 283 534		1 283 534	88,77%
7.	Świadczenia na rzecz wychowanków placówek opieki-wychowawczych	65 000		65 000	59 250		59 250	91,15%
8.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności		1 560 091	1 560 091		1 415 773	1 415 773	90,75%
9.	Wydawanie obiadów i koszty budynku Orlicz-Dreszera		228 937	228 937		176 500	176 500	77,10%
10.	Prace społecznie użyteczne	100 000		100 000	99 311		99 311	99,31%
11.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne zasiłkobiorców	811 000		811 000	774 712		774 712	95,53%
12.	Koszt pobytu mieszkańców Zamościa w ośrodkach i placówkach poza Zamościem, w tym:	4 194 384		4 194 384	4 092 374		4 092 374	97,57%
	w domach pomocy społecznej	3 910 000		3 910 000	3 850 819		3 850 819	98,49%
	w rodzinach zastępczych i placówkach opieki-wych.dla dzieci i młodzieży	284 384		284 384	241 555		241 555	84,94%
13.	Wydatki na działalność MCPR (poza środkami na obsługę zadań zleconych)		8 716 932	8 716 932		8 376 705	8 376 705	96,10%
	w tym: środki z budżetu państwa		1 596 389	1 596 389		1 555 298	1 555 298	97,43%
14.	Obsługa zadań PFRON (2,5 %)		205 294	205 294		199 767	199 767	97,31%
15.	Koszty wywiadów środowiskowych		2 000	2 000		2 000	2 000	100,00%
16.	Wynagrodzenie opiekunów prawnych	23 579	354	23 933	23 578	354	23 932	99,99%
17.	Program "Czyste powietrze"		2 105	2 105		2 103	2 103	99,92%
18.	Program "Korpus wsparcia seniorów"		152 875	152 875		67 086	67 086	43,88%
19.	Wydatki własne jako uzupełnienie wydatków na zadania zlecone		63 409	63 409		59 435	59 435	93,73%
20.	Program "wsparcie powiatu w tworzeniu i organizacji rodzinnej pieczy zastępczej	32 811		32 811	31 354		31 354	95,56%

21.	Dofinansowania działalności Zespołu Interdyscyplinarnego		6 000	6 000		6 000	6 000	100,00%
22.	Wydatki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 (dodatek gazowy)	114 822	2 296	117 118	114 822	2 296	117 118	100,00%
23.	Wydatki z Funduszu pomocy na wsparcie obywateli Ukrainy, w tym:	1 257 900	32 188	1 290 088	1 221 972	32 057	1 254 029	97,20%
	jednorazowe świadczenie 300zł	7 200	144	7 344	7 200	144	7 344	100,00%
	św.na zakwaterowanie i wyżywienie 40zł	375 480	2 271	377 751	375 480	2 271	377 751	100,00%
	zapewnienie posiłku dzieciom i młodzieży	22 423		22 423	20 308		20 308	90,57%
	świadczenia rodzinne i skł.na ubez.p.społeczne	803 330	22 519	825 849	770 177	22 507	792 684	95,98%
	skł.zdrowotne od św.rodziny	17 922		17 922	17 653		17 653	98,50%
	zasiłki okresowe	29 385		29 385	29 084		29 084	98,98%
	skł.zdrowotne od zas.stałych i św.integracyjnych	2 160		2 160	2 070		2 070	95,83%
	orzekanie o niepełnosprawności		7 000	7 000		7 000	7 000	100,00%
	ewidencja małoletnich		255	255		135	135	52,85%
		Razem:	47 833 263	12 496 839	60 330 102	46 495 605	11 677 346	58 172 952
		79,29%	20,71%	100,00%	79,93%	20,07%	100,00%	xxx
	w tym ze środków własnych j.s.t	10 077 489	8 265 902	18 343 391	9 553 634	7 628 617	17 182 251	93,67%
	w tym z innych źródeł*	37 755 774	4 230 937	41 986 711	36 941 971	4 048 729	40 990 700	97,63%

* Dotacje z budżetu państwa, środki z innych j.s.t., środki z PFRON, środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, Funduszu pomocy, Funduszu pracy

Źródło: Sprawozdawczość własna MCPR w Zamościu

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH

Z upoważnienia Prezydenta Miasta Miejskie Centrum realizuje również wydatki ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Wykonanie wydatków ze środków Funduszu w 2024 roku wyniosło łącznie 8.086.556zł (pozabudżetowo na realizację zadań), w tym:

- na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych (ze środków algorytmu) - 6.891.389zł
- na Program Aktywny Samorząd – 401.204zł
- na „Program wyrównywania różnic między regionami III” – 793.962zł,
- na Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” - 0,00zł
- na Program „Samodzielność-aktywność-mobilność!” Dostępne Mieszkanie – 0,00zł
- na Program Samodzielność-aktywność-mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta – 0,00zł

Mając na uwadze potrzeby osób niepełnosprawnych Miasto przystąpiło do realizacji dodatkowych programów, w których środki pochodziły z Funduszu Solidarnościowego. Do zadań MCPR należało przygotowanie procedury wyboru organizacji pozarządowej, nadzór nad przebiegiem realizacji oraz rozliczanie przekazanych środków.

Łącznie wydatkowano 3.463.595zł:

1. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – 2.930.195zł
2. Program „Opieka wychnieniowa” realizowana w formie pobytu dziennego – 533.400zł

Od 1 stycznia 2020r rozpoczął działalność samorządowy zakład budżetowy Centrum Integracji Społecznej w Zamościu, który również realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej. Działalność zakładu finansowana jest z dotacji podmiotowej na bieżącą działalność otrzymanej z j.s.t. 622.550zł (512.550zł oraz dodatkowo 110.000zł z MPPiRPA), ze źródeł zewnętrznych (środki z MRPiPS na realizację projektu „Razem dla ekonomii społecznej” w kwocie 21.900zł), ze środków Funduszu Pracy (PUP refunduje wypłacone świadczenia integracyjne dla uczestników CIS – w roku 2024 kwota 595.303zł), z przychodów z tyt. odsetek bankowych (5.875zł) oraz z wypracowanych przychodów z działalności (w roku 2024 przychody z działalności wyniosły 1.622.100zł). Łączne koszty działalności zakładu wyniosły **3.146.227zł**.

Miasta Miejskie Centrum realizuje również wydatki ze środków Funduszu Dopłat w zakresie dopłat do czynszu dla mieszkańców bloków przy ul. Parkowej 10, 10a, 12, 12a, 14, 14a w ramach programu „Mieszkanie na start” (łącznie powstało 96 mieszkań).

Pierwsze wypłaty dopłat zrealizowano w grudniu 2022r. a w 2024r wypłacono dopłaty dla 84 najemców łącznie 492.397zł.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 110 ust. 9, art.112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 179 ust.1 i art.182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie coroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie realizowanych zadań określonych ww. ustawami. Zgodnie ze zdiagnozowanymi na terenie miasta potrzebami wskazane byłoby zrealizowanie następujących działań.

1. Zapewnienie pomocy socjalnej w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby osób i rodzin.
2. Rozszerzenie oferty wsparcia dla osób wymagających pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów i osób z niepełnosprawnością.
3. Zapewnienie odpowiednich usług wsparcia dla rodzin oraz dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo.
4. Zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym opieki przez rodziców biologicznych poprzez promocję rodzicielstwa zastępczego oraz specjalistyczne wsparcie istniejących rodzin zastępczych i dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
5. Zapewnienie wsparcia rodzinom doznającym przemocy domowej.
6. Zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej jednostek organizacyjnych pomocy społecznej stosownie do standardów i potrzeb.
7. Profesjonalizacja kadr pomocy społecznej oraz systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

ZAMIERZENIA MIEJSKIEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAMOŚCIU NA 2025 ROK

1. Podejmowanie działań i współpraca z innymi podmiotami na rzecz pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.
2. Realizacja programów rządowych:
 - „Posiłek w szkole i w domu”,
 - „Korpus Wsparcia Seniorów”,
 - „Opieka Wytechnieniowa”,
 - „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”,
 - „Opieka 75+”,
3. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zamość na lata 2021- 2030.
4. Współpraca z innymi podmiotami w ramach realizacji zadań zapisanych w „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027”.
5. Monitorowanie wysokości wskaźników ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Zamość na lata 2023-2030 roku.
6. Opracowywanie i realizacja Lokalnych Programów Pomocy Społecznej oraz projektów socjalnych.
7. Podejmowanie działań w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem, w tym w ramach współpracy z Centrum Integracji Społecznej.
8. Miejska kampania społeczna promująca rodzicielstwo zastępcze.
9. Realizacja „Gminnego programu wspierania rodziny na terenie miasta Zamość w latach 2025-2027”.
10. Realizacja „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na terenie miasta Zamość w latach 2025- 2027”.

11. Kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni.
12. Udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnością, w tym udzielanie dofinansowania ze środków PFRON oraz realizacja programów:
 - „Samorządowy Program działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Zamość na lata 2022-2026”,
 - „Program wyrównywania różnic między regionami III”,
 - „Aktywny Samorząd”.
13. Realizacja „Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość lata 2024-2030”.
14. Realizacja zadań ustawowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.
15. Realizacja Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” – Moduł II.
16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami oraz współorganizowanie zbiórki darów na rzecz osób potrzebujących.
17. Udzielanie wsparcia na rzecz uchodźców.
18. Kierowanie i organizowanie szkoleń dla kadr jednostek pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

DYREKTOR
Halina Rycak

Sprawozdanie z realizacji „Gminny program wspierania rodziny na terenie Miasta Zamość w latach 2022-2024” za 2024 rok

<i>Nazwa celu szczegółowego</i>	<i>Zadania do realizacji</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Realizatorzy, podmioty współpracujące</i>
Wspieranie funkcjonowania rodziny w sferze socjalno- bytowej	1. Obejmowanie rodzin pomocą finansową i niematerialną.	<ul style="list-style-type: none"> • 108 rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym objęto wsparciem poprzez udzielenie pomocy finansowej tj.: zasiłku okresowego (32 rodziny), zasiłku celowego (22 rodziny), specjalnego zasiłku celowego (7 rodzin), świadczenia pieniężnego na zakup żywności (47 rodzin), zasiłku stałego (2 rodziny); • świadczeniami niepieniężnymi w formie posiłku dla dzieci w szkole/przedszkolu objęto 36 rodzin; • 108 rodzin objęto pracą socjalną; • 86 rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny otrzymało pomoc w postaci paczek świątecznych zorganizowanych w ramach akcji „I Ty zostań Świętym Mikołajem”; 	MCPR OPZiWR - asystenci rodzin - we współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi, PUP
	2. Zawieranie kontraktów socjalnych z rodzinami zagrożonymi kryzysem.	zawarto 2 kontrakty socjalne z rodziną zagrożoną kryzysem;	MCPR
	3. Obejmowanie dzieci dożywianiem w placówkach oświatowych.	pomocą w formie dożywiania w szkołach i przedszkolach objęto 74 dzieci;	MCPR
	4. Zapewnienie rodzinom z dziećmi pomocy w formie usług opiekuńczych	1 rodzinę objęto wsparciem specjalistycznych usług opiekuńczych z powodu zaburzeń psychicznych;	MCPR

	<p>i specjalistycznych.</p> <p>5. Wsparcie w zakresie poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny poprzez motywowanie do podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz uzyskanie zatrudnienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • spośród rodzin objętych pracą socjalną 1 osobę skierowano do Centrum Integracji Społecznej, 1 podjęła prace społecznie użyteczne, 7 osób uczestniczyło w kursach i szkoleniach zawodowych, 1 została objęta inną formą zatrudnienia; • 16 osób objętych wsparciem asystenta rodziny podjęło zatrudnienie, z czego 5 osób skierowano na staż, 7 osób uczestniczyło w kursach i szkoleniach zawodowych, 3 osoby wyjechały za granicę w celach zarobkowych i 1 została skierowana do CIS; 	
Zapewnienie ochrony dziecka w sytuacji kryzysowej	<p>1. Diagnozowanie i monitorowanie sytuacji rodzin z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi.</p>	<p>pracownicy socjalni zdiagnozowali 118 rodzin z problemem opiekuńczo – wychowawczym, z tego w 86 przypadkach wnioskowano o objęcie wsparciem asystenta rodziny. Odbyły się 24 spotkania zespołu monitorującego rodziny z problemem opiekuńczo-wychowawczym;</p>	<p>MCPR we współpracy m.in. ze szkołami, organizacjami pozarządowymi, kuratorami</p>
	<p>2. Występowanie do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny w sytuacji zagrożenia dobra dziecka.</p>	<p>skierowano 6 wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny, gdzie dobro dziecka było zagrożone;</p>	<p>OPZiWR</p>
	<p>3. Objęcie rodzin z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi wsparciem asystenta rodziny.</p>	<p>zatrudniono 5 asystentów rodzin, którzy objęli wsparciem 86 rodzin z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi;</p>	<p>OPZiWR</p>
	<p>4. Objęcie rodzin terapią i mediacją.</p>	<p>nie prowadzono terapii i mediacji;</p>	<p>OPZiWR</p>
	<p>5. Objęcie terapią psychologiczno-</p>	<p>9 dzieci objęto terapią psychologiczno- pedagogiczną</p>	<p>OPZiWR</p>

	<p>pedagogiczną dzieci.</p> <p>6. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka i rodziny.</p> <p>7. Monitorowanie przez asystenta funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.</p> <p>8. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>	<p>i udzielono łączne 27 porad;</p> <p>w 3 rodzinach podjęto działania interwencyjne w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci. W wyniku zaangażowania asystenta rodziny, pracownika socjalnego, kuratora i Policji 4 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Zamościa, a 4 przekazano pod opiekę innemu członkowi rodziny;</p> <p>w 18 rodzinach asystenci rodziny prowadzili monitoring sytuacji po zakończeniu współpracy;</p> <p>asystenci rodziny nie uczestniczyli w realizacji procedury Niebieskie Karty;</p>	<p>OPZiWR, MCPR</p> <p>OPZiWR</p> <p>MCPR</p>
<p>Zwiększenie kompetencji rodzicielskich, przede wszystkim umiejętności opiekuńczo - wychowawczych oraz zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi</p>	<p>1. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego</p> <p>2. Udzielanie pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego</p> <p>3. Prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych.</p> <p>4. Prowadzenie treningów i warsztatów dla rodziców.</p> <p>5. Opracowanie i wdrażanie programów</p>	<p>OPZiWR udzielił 72 porad i konsultacji;</p> <p>24 osoby skorzystały z pomocy prawnej;</p> <p>nie prowadzono spotkań grup wsparcia i grup samopomocowych;</p> <p>nie zorganizowano warsztatów dla rodziców;</p> <p>OPZiWR realizował 1 program profilaktyczny pt. „ Zostań nie(zwykłym) bohaterem” w którym uczestniczyło 30 osób, z</p>	<p>OPZiWR</p> <p>OPZiWR</p> <p>OPZiWR</p> <p>OPZiWR</p> <p>OPZiWR</p>

	<p>profilaktycznych.</p> <p>6. Zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego i prowadzenie systematycznej pracy z rodziną.</p> <p>7. Udzielanie pomocy przez rodziny wspierające.</p>	<p>czego 23 rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny. Zorganizowano 2 warsztaty w siedzibie Organizatora i 5 warsztatów terenowych.</p> <p>Miasto Zamość (MCPR) zleciło prowadzenie placówek wsparcia dziennego 2 podmiotom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Towarzystwu Przyjaciół Dzieci - Oddział Miejski w Zamościu (5 środowiskowych ognisk wychowawczych dla 117 dzieci); kwota dotacji 318.000 zł, • Stowarzyszeniu "Otwarte Serca" (3 świetlice dla 68 wychowanków), kwota dotacji 246.344; <p>nie zgłosiły się rodziny wspierające.</p>	<p>MCPR</p>
<p>Podnoszenie kwalifikacji kadr prowadzących pracę z rodziną i doskonalenie współpracy interdyscyplinarnej</p>	<p>1. Udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach o tematyce związanej z pomocą rodzinie.</p> <p>2. Zapewnienie dostępu do superwizji dla kadr systemu wsparcia rodziny.</p> <p>3. Doskonalenie zawodowe kadr systemu wsparcia rodziny.</p>	<p>5 pracowników OPZiWR uczestniczyło w 4 różnego rodzaju szkoleniach i konferencjach związanych z pomocą rodzinie; 31 pracowników MCPR uczestniczyło w 12 szkoleniach i konferencjach;</p> <p>W roku ubiegłym superwizje nie odbywały się;</p> <p>1 pracownik MCPR podnosił kwalifikacje zawodowe. 5 pracowników OPZiWR podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe.</p>	<p>MCPR OPZiWR - we współpracy z sądem, kuratorami, szkołami, PPP nr 1, placówkami medycznymi, organizacjami pozarządowymi</p>

Użyte w sprawozdaniu **skrót** oznaczają:

OPZiWR - Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu

MCPR - Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu

CIS – Centrum Integracji Społecznej

DYREKTOR
Halina Rycał

Sprawozdanie z realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na terenie Miasta Zamość za rok 2024

<i>Nazwa celu</i>	<i>Zadania do realizacji</i>	<i>Wskaźniki</i>	<i>Realizatorzy</i>
<p>Promocja i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej</p>	<p>– Prowadzenie kampanii społecznych promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.</p> <p>– Wydawanie opinii o predyspozycjach i motywacjach oraz spełnianiu warunków dla kandydatów na rodziny zastępcze.</p> <p>– Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka.</p> <p>– Zawieranie umów o pełnienie funkcji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba prowadzonych działań – 9 - wywiady w Katolickim Radiu Zamość i Radiu Eska, - publikacja materiałów informacyjnych w mediach społecznościowych i na stronie internetowej, - ekspozycja plakatu promującego rodzicielstwo zastępcze w ZDK, MDK, Urzędzie Miasta Zamość , galerii „Twierdza Zamość”, - rozpowszechnianie plakatów o roli rodzicielstwa zastępczego we wszystkich szkołach i przedszkolach na terenie Zamościa, - promocja rodzicielstwa zastępczego w kościołach poprzez odczytanie apelu skierowanego do mieszkańców miasta, - promocja rodzicielstwa zastępczego podczas „11 Wędrującej Estrady” i podczas akcji poboru krwi organizowanej przez HDK, - publikacja artykułów Zamojskim Biuletynie Miejskim. <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wydanych opinii- 14 <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych szkoleń – 1 • Liczba osób uczestniczących – 10 <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zawartych umów - 2 	<p>OPZiWR MCPR</p>

	<p>zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dla dzieci.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych oraz rejestru osób pełniących funkcję zawodowej i niezawodowej rodziny zastępczej 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób wpisanych do rejestrów <ul style="list-style-type: none"> -wpisano 4 rodziny do rejestru osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej - wpisano 2 rodziny do rejestru osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej 	
<p>Wsparcie osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej - Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego - Prowadzenie terapii dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dla dzieci i umieszczonych w nich dzieci. - Prowadzenie szkoleń uwzględniających potrzeby rodzin, mających na celu podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dla dzieci - Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób tworzących zawodowe rodziny zastępcze 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczb rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub innych pracowników organizatora - 41 • Liczba rodzin zastępczych korzystających z poradnictwa - 37 • Liczba rodzin objętych terapią – 0 • Liczba rodzin/ osób uczestniczących w szkoleniach - 19 • Liczba rodzin/ osób uczestniczących w szkoleniach w tym w zakresie przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu – 11 	<p>OPZiWR MCPR</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie wsparcia i pomocy w formie grup wsparcia i rodzin pomocowych - Organizowanie pomocy wolontariuszy - Przeprowadzanie ocen rodzin zastępczych - Przeprowadzanie ocen sytuacji dziecka w pieczy zastępczej - Realizacja programów profilaktycznych - Zapewnienie dostępu do specjalistycznego wsparcia dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej - Objęcie rodzin pomocą finansową, w tym zabezpieczenie środków na wypłatę świadczeń fakultatywnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin uczestniczących w grupach wsparcia – 6 • Liczba rodzin korzystających ze wsparcia rodziny pomocowej - 0 • Liczba rodzin korzystających ze wsparcia wolontariuszy – 0 • Liczba ocen rodzin zastępczych (pozytywnych i negatywnych) – 17 ocen pozytywnych • Liczba ocen sytuacji dziecka w pieczy zastępczej - 67 • Liczba projektów/ programów terapeutycznych i osób uczestniczących - 1 program w którym uczestniczyło 30 osób • Liczba dzieci skierowanych do udzielenia specjalistycznej pomocy - 15 • Liczba rodzin objętych pomocą finansową i formy udzielnych świadczeń - 41 rodzin zastępczych z 62 dzieci lub osobami pełnoletnimi w tym; <ul style="list-style-type: none"> - pomoc na utrzymanie dzieci w rodzinie zastępczej dla 41 rodzin – 62 osób - 744.739,28 zł - dodatek z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności: 3 dzieci w kwocie 9.665,97 zł ; - pomoc z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej: 7 rodzin zastępczych - 8 dzieci w kwocie 11.000zł 	
--	---	---	--

	<p>– Zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie do wypoczynku dziecka: 7 rodzin dla 8 dzieci w kwocie 7.383,36zł - pomoc na utrzymanie lokalu: 10 rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych w kwocie 72.143,44zł - świadczenie na pokrycie kosztów remontu zawodowym rodzinom zastępczym: 1 rodzina w kwocie 3.000zł <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zatrudnionych w rodzinach zastępczych do pomocy w opiece nad dzieckiem i przy pracach gospodarskich – zatrudniono 4 osoby w 3 rodzinach zastępczych zawodowych. 	
<p>Prowadzenie i jakościowy rozwój placówek opiekuńczo-wychowawczych</p>	<p>– Utrzymanie dobrych warunków bytowych dzieci przebywających w pieczy instytucjonalnej.</p> <p>– Realizacja pracy wychowawczej w sposób jak najbardziej zbliżony do form rodzinnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba placówek i miejsc w tych placówkach - 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze z liczbą miejsc 27 <p><u>Dom Dziecka</u> – prowadzenie prac związanych z zagospodarowaniem terenu zielonego przylegającego do placówki w celu stworzenia warunków do wypoczynku, integracji i terapii. Dom wygospodarował dodatkowe miejsce do wypoczynku dla dzieci, które wyposażył w telewizor. Dodatkowo zakupił kanapę oraz zagospodarował korytarze i poprawił ich wizerunek.</p> <p><u>Pogotowie Opiekuńcze</u> - pomalowanie pomieszczeń w obu lokalizacjach placówki, wymiana armatury łazienkowej, zakup sprzętów gospodarstwa domowego do wyposażenia kuchni i pralni, wymiana łóżek w pokojach dzieci, wykonywanie systematycznie drobnych napraw.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formy pracy wskazującej na realizację zadań w sposób zbliżonych do warunków rodzinnych <p>Dom Dziecka – kontynuuje działania organizacyjne mające na celu zbliżenie warunków panujących w placówce do form</p>	<p>DDz PO</p>

	<p>– Realizacja programów wspierających rozwój wychowanków placówek zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.</p>	<p>rodziny poprzez włączanie wychowawców i wychowanków do współdziałania m.in. w zakresie: przygotowania posiłków w tym zakupy produktów do ich przygotowywania, wykonywania drobnych prac porządkowych w Domu i jego otoczeniu, zakupu drobnych sprzętów codziennego użytku. Dzieci mają również możliwość aktywnego wypowiedzenia się i uczestniczenia w dekoracji placówki. Dom umożliwia wychowankom podtrzymywanie kontaktów rówieśniczych i rodzinnych poprzez wizyty kolegów i koleżanek, udział rodziców dzieci w ważnych wydarzeniach dotyczących dzieci. Organizuje również urodziny i imieniny wychowanków, podtrzymuje tradycje kulturowania świąt religijnych i narodowych.</p> <p>Pogotowie Opiekuńcze – organizowanie imprez okolicznościowych (imieniny, urodziny, święta), wspólne wyjścia i wyjazdy, organizowanie aktywności dostosowanej do potrzeb dzieci, wspólne przygotowanie posiłków.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych inicjatyw, programów na rzecz wychowanków placówek <p>Dom Dziecka</p> <p>1. Realizacja programu opiekuńczo-wychowawczego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizację zaleceń PPP zawartych w opiniach, orzeczeniach stosowne do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych dzieci. - uczestnictwo dzieci w zajęciach sportowych (siłownia, piłka nożna, kręgle, basen, park rozrywki) - udział w zajęciach rozwijających zainteresowania - plastyczne, taneczne, komputerowe, sportowe, - angażowanie dzieci do uczestnictwa w zajęciach kulturalno-oświatowych i turystyczno-krajoznawczych, 	
--	--	---	--

		<p>- udział w warsztatach w ramach projektów adresowanych do wychowanków.</p> <p>2. Uczestnictwo we współpracy z Książnicą Zamojska w projekcie zajęć bibliotecznych.</p> <p>3. Udział w zajęciach sportowych finansowanych przez Fundację Wystarczy Chcieć w ramach projektu LIST DO D.</p> <p>4. Realizacja projektu Fundacji Zarządzania i Inicjatyw „Akademia kompetencji dla ucznia”</p> <p>Pogotowie Opiekuńcze: realizacja zajęć wyrównawczy-dydaktycznych, zajęć usprawniających motorykę małą, trening umiejętności emocjonalnych i społecznych, ćwiczenia logopedyczne według zaleceń logopedy.</p>	
<p>Wsparcie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej</p>	<p>–Wspieranie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia</p> <p>–Przygotowanie opiekunów procesu usamodzielnienia do pełnienia ich funkcji</p> <p>–Zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej</p> <p>–Pomoc w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy poprzez warsztaty podnoszące kompetencje w</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba realizowanych programów usamodzielnienia - 42 • Liczba osób, którym udzielono informacji nt. roli i zadań opiekuna procesu usamodzielnienia - 8 • Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej - 2 <p><i>Osoby usamodzielniane zostały poinformowane o możliwości uzyskania stosowego wsparcia – nie wszystkie zgłaszały jednak potrzeb objęcia ich taką pomocą. Korzystali z porad i informacji pedagoga OPZiWR, pracownika socjalnego, mieszkań treningowych oraz pracowników merytorycznych MCPR.</i></p> <p>Osobom usamodzielnianym udzielano indywidualnego poradnictwa w zakresie poszukiwania zatrudnienia, pisana CV przygotowania się do spotkania z pracodawcą.</p>	<p>OPZiWR MCPR DDz PO</p>

	<p>odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby</p> <p>–Prowadzenie mieszkań chronionych treningowych dla usamodzielnianej młodzieży</p> <p>– Zapewnienie środków na realizację ustawowych świadczeń z tytułu usamodzielnienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba prowadzonych mieszkań treningowych, miejsc i osób korzystających – prowadzono 2 mieszkania dla 4 osób, w których przebywały 2 osoby. • Liczba i rodzaj zrealizowanych świadczeń dla osób usamodzielnianych <p>- Pomoc pieniężna na usamodzielnienie - 7 osób – 52.204zł - pomoc na kontynuowanie nauki -22 osoby - 93.904,97zł. - pomoc na zagospodarowanie rzeczowe - 8 osób - 19.748,00zł</p>	
Podnoszenie kompetencji kadry systemu pieczy zastępczej	Udział w szkoleniach i konferencjach pracowników systemu pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, kursach, konferencjach <p>- OPZiWR: 7 pracowników uczestniczyło w 8 szkoleniach i konferencjach -DDz: 13 pracowników wzięło udział w 16 różnego aktywnościach w zakresie podnoszenia kompetencji zawodowych, -PO: 13 pracowników uczestniczyło w 22 szkoleniach, webinarach lub konferencjach podnoszących kompetencje zawodowe. -MCPR: 31 pracowników uczestniczyło w 12 szkoleniach i konferencjach;</p>	MCPR, OPZiWR DDz PO

Użyte w sprawozdaniu skróty oznaczają:

MCPR- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie

OPZiWR - Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny

PO - Pogotowie Opiekuńcze

DDZ - Dom Dziecka

DYREKTOR
Halina Rycak